

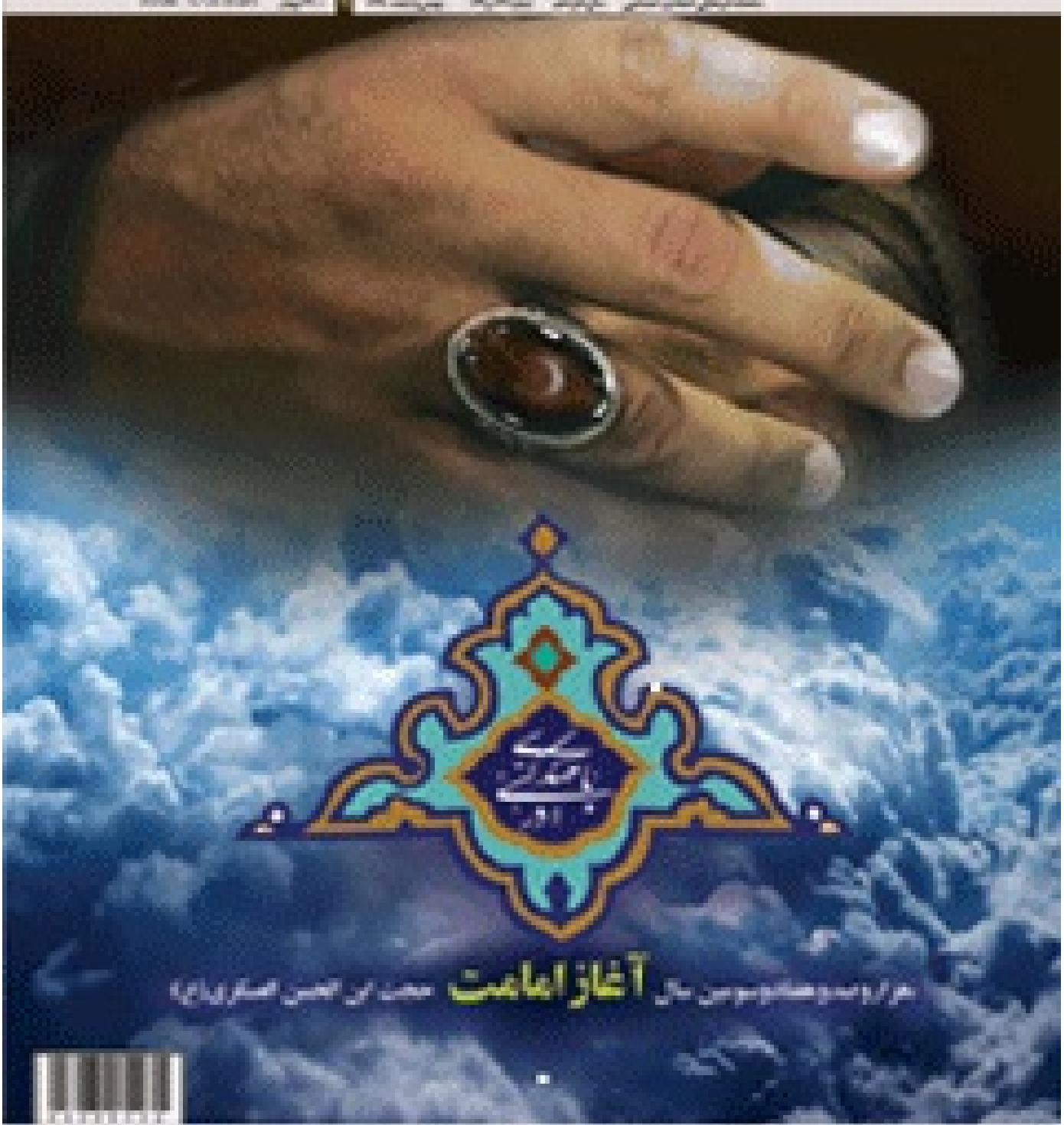

www.
www.
www.
www.
Ghaemiyeh.com
.org
.net
.ir

موجو

ماهیت امید

۷۰ شاه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ماهنامه موعود

نویسنده:

ماهنامه موعود

ناشر چاپی:

ماهنامه موعود

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	ماهnamه موعود ۴۵
۶	مشخصات کتاب
۶	شماره ۴۵ - تیر و مرداد ۱۳۸۳
۶	شرط بлаг
۸	آخرالزمان و حکومت جهانی حضرت مهدی(ع)
۱۳	راهکارهای توسعه فرهنگ مهدویت
۱۵	بینه طلایی- ۱-
۲۰	سرگذشت نیکبختان
۲۱	اینك آخرالزمان: جنگ عراق ایده وقوع آرماگدون در آخرالزمان را تشديد می کند.
۲۴	کلید فهم سیاست آمریکا
۲۹	مهدی منتظر(ع) و پایان سیر تاریخ ظهور- ۲-
۳۴	مسیح یهودی و فرجام جهان- ۵-
۳۹	درخشش خورشید وجود پیامبر(ص) با ظهور مهدی(ع)
۴۲	یک تصویر، دو آینه
۴۴	معنای زهرا(س)
۴۴	نگران درد و مرگ نباش!
۴۵	جهانی شدن موعود اسلامی
۵۰	نور حضرت فاطمه(س)
۵۱	گزارشی از یک کتاب
۵۴	درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

مشخصات کتاب

سروشناسه: ماهنامه موعود، ۱۳۸۳ عنوان و نام پدیدآور: شماره ۴۵ - تیر و مرداد ۱۳۸۳ / ماهنامه موعود. ناشر چاپی: ماهنامه موعود مشخصات نشر دیجیتالی: اصفهان: مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان، ۱۳۹۰. مشخصات ظاهری: نرم افزار تلفن همراه، رایانه و ماهنامه

شماره ۴۵ - تیر و مرداد ۱۳۸۳

شرط بلاع

اسماعیل شفیعی سروستانی شاید اگر سیل ابتلائات، حوادث و بحرانهای فراگیری که عموم ساکنان زمین و به ویژه شرق اسلامی را در خود گرفته، و هجوم تندباد تردید در وقت مواجهه با سیلی از حوادث کوچک و بزرگ نبود؛ هیچگاه قادر به درک راز اینهمه «روایت و خبر درباره آخرالزمان» که از طریق معصومین (ع) رسیده نمی‌شود. چیزی حدود ۶۰۰۰ روایت و خبر. درباره هیچ یک از احکام و آداب و اعمال اینهمه خبر و روایت نشده است. عجیب آنکه بدون مراجعه و استعانت از این اخبار امکان درک حوادث و کشف حقایق پشت پرده رخدادها ممکن نیست. نکته قابل تأمل اینکه اشاره شده در آخرین دوره و شاید آخرین سالهای عصر غیبت و دوری از امام عصر (ع)، «رسانه‌ها» بزرگ ترین ابزار و سلاح کفر و الحاد غربی برای مقابله و مبارزه با حقیقتی است که ظهور خواهد کرد. از این رو شاید یکی از بزرگ‌ترین معجزات حضرت ولی عصر (ع) رویارویی با «رسانه‌ها» و باطل کردن شعبده آن است. این رسانه‌ها هر حقی را باطل و هر باطلی را حق جلوه می‌دهند و رخصت هرگونه تأمل و بازشناسی را از انسان سلب می‌کنند. سرعت تندباد حوادث، تعدد وقایع، گستردگی پیش آمددها در نقاط مختلف و فراوانی اشخاص مؤثر و ماجرا‌آفرین، چهار عامل مهم و قابل توجه اند که از سویی اجازه ارائه تحلیل کامل اوضاع را از هر تحلیلگر هوشمندی سلب می‌کنند و از دیگر سو تشخیص ارتباط اینهمه را با واقعه و ماجرا‌یی مهم و اساسی (ظهور مقدس) غیر ممکن می‌سازند. شاید تنها کسانی که خداوند قلبشان را مستعد و مطیع امر مولا و مهیای حضور در خیل متنظران ساخته از این همه وقایع جان سالم به در برند. مهم ترین عملکرد رسانه‌ها در چنین وضعی «شببه افکنی» است. به گونه‌ای که کشف شببه و اخذ موضع مناسب در برابر حوادث بسیار سخت به نظر ائمه دین (ع) به اقتضای شرایط و موقعیتها به ماجرا‌یی یا فردی اشاره کرده اند که در شهری و یا منطقه‌ای ویژه ماجرا‌آفرین می‌شود. تعداد اشارات و نشانه‌های این اخبار خود پرده از ارتباط این اجزاء منتشر با کلی واحد بر می‌دارد. ضمن آنکه با ارائه نشانه‌ها تا حد زیادی پرده‌های تردید و شک را می‌درند تا خبرگیرنده امکان کشف مصدق را بیابد. بی‌گمان بر آن بزرگان پوشیده نبوده که سرعت حوادث و تعدد و گستردگی آنها جمع کثیری از مسلمین و به ویژه شیعیان را در تشخیص امر دچار شببه کرده و جان و مال آنها را به مخاطره خواهد افکند. اینهمه حکایت از آن دارد که این اخبار به بهترین صورتی وظیفه کنترل، مدیریت، تشویق و یا حتی بازدارندگی عکس‌العملهای شیعیان را در هنگام قرار گرفتن در معرض وقایع بر عهده دارند، زیرا سکوت نابه جا، عکس العمل نادرست، موضع گیری کاهلانه یا عجلانه موجب بروز حوادث ناگواری می‌شود که جبران آن غیر ممکن است. شاید به همین سبب است که بزرگان دین همواره شیعیان را از تعیین وقت معلوم برای ظهور بر حذر داشته اند اما بر هوشیاری، بیداری و مترصد بودن تأکید کرده اند. سیلاپ وقایع به گونه‌ای است که ذکر شده در سالهای آخرین و در هنگامه ظهور جمع کثیری از علماء

نیز دچار تردید شده از یاری و همراهی امام(ع) نیز خودداری می‌کنند. در ایالات متحده آمریکا از حدود سی سال قبل مراکزی جهت بررسی حوادث و مصدق شناسی برای اخبار آخرالزمان (مبتنی بر اخبار تورات و انجلیل) تأسیس شده و همواره سر در پی کشف لحظات حساس داشته‌اند. طی سی سال اخیر سرعت سیر حوادث و وقایع دیوانه کننده بوده و هر چه زمان گذشته بر سرعت، فراوانی و پراکندگی حوادث در نقاط مختلف جهان (به ویژه منطقه خاورمیانه) افروزه شده است. به عبارتی خاورمیانه و از جمله ایران اسلامی چهارصد سال حادثه و ماجرا را طی ۲۵ سال پشت سر گذاشته است. این فشردگی حجم گسترده‌ای از فرسودگی، پیری، بحران و در کنار آن پختگی و فهم را نصیب آنان ساخته است. اما، غفلت از «پیامدهای ویژه آخرین سالهای قبل از ظهور» و «اخبار ظهور» آنان را در «موقع گیری و عکس العمل» در وقت مواجهه با بحرانها و اخذ تصمیم در برابر رخدادهای بزرگ سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و... دچار مشکل می‌نماید. چنان‌که به جرأت می‌توان گفت لنگ لنگان پیک تیزپایی را دنبال می‌کنند که مجال تأمل را از آنان سلب کرده است. همین کاهلی و عدم توجه موجب بوده تا مراکز علمی و حتی حوزه‌های علمی اسلامی همواره به دور از اینهمه وقایع از عهده وظیفه «بررسی اخبار و مصدق شناسی» نیز درنیایند. گوئیا چنین پنداشته ایم که ما را فرصتی ۴۰۰ ساله برای اخذ تصمیم و برنامه‌ریزی برای زندگی در شرایط معمولی و در امان از هرگونه خوف و خطر اعطای کرده اند که چنین حرکت می‌کنیم. اگر چه ۴۰۰ سال فرصت را برای اخذ تصمیم درباره غرب، فرهنگ و تمدنش از دست داده ایم اما حتی از پنج سال فرصت برای اخذ تصمیم درباره حوادث و بحرانهای تند و تیز این سالهای و همه آنچه که حتی اخبار آخرالزمانی نیز درباره آنها به صراحت اشاره کرده اند برخوردار نیستیم. از این روست که بدون هیچگونه مسامحه و سهل‌گیری لازم است: ۱. یکی از مراکز موجود در حوزه علمیه قم تحت نظر ولی امر مسلمین وظیفه بررسی سریع اخبار و روایات مرتبط با موضوع آخرالزمان و ظهور را - که از سوی حضرات معصومین(ع) رسیده - عهده دار شود تا امکان بازشناسی اخبار، تعیین درجه صحت روایات و دسته بندی آنها حسب موضوعات، حوادث، ایام، اشخاص و سرزمینها فراهم شود. ۲. به موازات این امر لازم است در همین مرکز جمعی از محققان ضمن بررسی اخبار و پیشگوئیهای سایر ملل و نحل، وظیفه مصدق شناسی را حسب حوادث جاری، ایام جاری، اشخاص جاری و سرزمینهای فعلی عهده دار شوند. ۳. به دور از هرگونه سیاست بازی و باندبازی و به نحو احسن امکان انتشار معارف مهدوی (منطبق با آیات، اخبار و روایات اسلامی) میان طبقات مختلف اجتماعی فراهم شود. چه تنها طریق در امان ماندن از حوادث سوء و اخذ تصمیم صحیح در میان مناسبات فردی و جمعی اطلاق از این اخبار و حوادث است. ۴. یک گروه جدی مطالعاتی و رسانه‌ای به دور از هرگونه غوغاسالاری، ردیابی حوادث در میان سرزمین بزرگ اسلامی (شرق اسلامی، خاورمیانه) و شناسایی دقیق اشخاص، حوادث و عواملی را که به نوعی مرتبط با این اخبار و حادثه‌های عهده دار شوند تا نظام اسلامی منطبق با این اطلاعات و کشف نسبتها مناسبات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خود را تنظیم نماید. ۵. بی‌شک منابع اسلامی (قرآن و روایات) درسف بودن و زیستن در شرایط مختلف را به ما آموخته اند؛ مگر نه اینکه حضرت یوسف(ع) وقتی از قریب الوقوع بودن سالهای قحطی مطلع شد «استراتژی ویژه‌ای را برای کشف و ذخیره سازی» اتخاذ کرد و خود نیز عهده دار اقدام شد؟ دور ماندن مدیران دستگاههای اداره کننده نظام اسلامی از این موضوع باعث بوده تا در کمتر برنامه‌ای شاهد «استراتژی مناسب» با این عصر باشیم؟ «نظام اسلامی شیعی» راهی ندارد جز آنکه با آگاهی تمام درباره این مباحث اقدام به اخذ استراتژی کند جالب توجه است که برخی روایات ائمه معصومین(ع) «استراتژی کشت و ذخیره» را در سال آخر قبل از ظهور به شیعیان و خانواده‌های آنان توصیه کرده اند. توصیه‌هایی از این دست زیاد است و بررسی و کشف این موارد در گروه انجام مطالعات جدی «استراتژیک» مبتنی بر این اخبار. «موعود» خود را مکلف به «ارائه اطلاعات و انجام مطالعات» حسب توانایی و مقدورات خویش می‌شناسد و امکان مستقل و محدود خود را که به اندازه‌یکی از واحدهای کوچک تبلیغاتی مستقر در یکی از دانشکده‌های این شهر نیست در خدمت این امر مهم وارد ساخته است تا شاید تکلیف خویش را به جا آورده باشد. از همینجا از کلیه مسؤولان می‌خواهیم که ما را در تدارک امکانات

و استقرار گروههای پژوهشی و انتشار آثار یاری دهنده، چرا که بخش مهمی از تکالیف آنان را مؤسسه‌ای عهده دار است که از داشتن یک دستگاه ساده زیراکس نیز بی بهره است. من آنچه شرط بлаг است با تو می گوییم تو خواه از سخن پند گیر، خواه ملال سردبیر

آخرالزمان و حکومت جهانی حضرت مهدی(ع)

گفت و گو با حجت‌الاسلام والملمین نجم‌الدین طبسی اشاره: حجت‌الاسلام والملمین نجم‌الدین طبسی در سال ۱۳۳۴ در نجف اشرف به دنیا آمدند. دروس مقدماتی حوزه را در همین شهر و نزد پدر بزرگوارشان حضرت آیت‌الله حاج شیخ محمد طبسی آغاز کردند، اما به دلیل شرایط نامناسبی که حکومت بعضی برای طلاب حوزه‌های علمیه فراهم آورده بود ناچار به مهاجرت از نجف و اقامت در شهر مقدس قم شدند. دروس سطح حوزه را در محضر اساتیدی چون حضرات آیات‌ستوده، اشتهرادی و حرم‌پناهی گذراندند و در مقطع خارج حوزه نیز از محضر اساتیدی چون آیات عظام گلپایگانی، وحید خراسانی، فاضل لنکرانی و تبریزی بهره بردن. ایشان علاوه بر تدریس دروس حوزوی در مقطع سطح و خارج به تألیف و نگارش کتاب در زمینه مباحث مختلف فقهی، تاریخی و کلامی نیز اشتغال دارند که از جمله این کتابها می‌توان به مواردالسجن، مواردالنفی والتغیر، امام حسین(ع) در مکه، عاشورا، چشم‌اندازی از حکومت امام مهدی(ع) و... اشاره کرد. آنچه در پی خواهد آمد حاصل گفت و گوی ما با ایشان است که امیدواریم مقبول طبع شما گرامیان واقع شود. موعود با تشکر از این که وقت خود را در اختیار ما قرار دادید بفرمایید منظور از دو واژه «آخرالزمان» و «عصر ظهور» که در روایات آمده است، چیست؟ و به کدام برهه از زمان اشاره دارند؟ بسم الله الرحمن الرحيم.

الحمد لله رب العالمين و صلي الله على سيدنا محمد و آلـه الطـاهـرـين. برای روشن شدن پاسخ این سؤال باید بینیم که در روایات از این دو واژه چگونه تعبیر شده است. با مروری سطحی در جلد چهارم معجم الأحادیث الامام المهدی(ع) دیدم که در روایات ائمه طاهرين(ع) درباره «عصر ظهور» چنین تعبیراتی آمده است: «دولـة القـائـم»، «ظـهـورـالـحـقـ»، «إـذـاـقـامـقـائـمـناـ»، «قـامـقـائـمـناـ»، «يـخـرـجـقـائـمـناـ» و «الـذـىـيـطـهـرـالـأـرـضـمـنـأـعـدـاءـالـلـهـ» (کسی که زمین را از دشمنان خدا پاک می‌کند). گویا بزرگ‌ترین افتخاری که ائمه معصوم(ع) به خود نسبت می‌دهند برخاستن قائم از میان ایشان و برپایی دولت حق به دست آن حضرت است. درباره «آخرالزمان» هم به دو روایت از امام صادق(ع) و امام باقر(ع) اشاره می‌کنم که در آنها به ویژگیهای این دوران اشاره شده است: امام صادق(ع) در روایت مفصلی پس از اشاره به سیره حکومتی امام علی(ع)، خطاب به بریدبن معاویه که راوی این حدیث است در توصیف زمان خود فرمودند: «لا والله ما بقيتله حرمة إلا انتكـهـتـ»؛ به خدا قسم، دیگر هیچ حریم و حرمتی برای خدا نمانده مگر این که به آن حریم تعدی و تجاوز شده است. «ولا عمل بكتاب الله ولا سنه بيته في هذا العالم»؛ در این جهان نه به کتاب خداوند و نه به سنت پیامبر او(ص) عمل نمی‌شود. «ولاـ أـقـيمـ فـيـ هـذـاـ الـخـلـقـ حـدـ مـنـذـ قـبـضـ اللـهـ اـمـيرـالـمـؤـمـنـينـ،ـ صـلـواتـالـلـهـ وـ سـلـامـهـ عـلـيـهـ»؛ از زمان شهادت امیرالمؤمنین علی(ع) در میان این مردم حدی بر پا نشده است. پس از آن حضرت ادامه می‌دهد: «ولا عمل بشيء من الحق إلى يوم الناس هذا»؛ و تا این زمان به چیزی از حق عمل نشده است. می‌توانیم بگوییم فتنه‌های آخرالزمان، هتك حرمتها، عمل نکردنهای به قرآن، رواج انحرافات و دیگر ویژگیهایی که برای آخرالزمان نقل می‌کنند، از وقتی که امیرالمؤمنین(ع) به شهادت رسیدند، شروع شد. اما اوج این ویژگیها در دوران قبل از ظهور امام زمان(ع) نمایان می‌شود، آن هم به حدی که، به بیان برخی روایات، طلب و آرزوی منجی ورد زبان مردم می‌شود. امام صادق(ع) در ادامه روایت می‌فرمایند: «أـمـاـ وـالـلـهـ لـاـ تـذـهـبـ الـأـيـامـ وـالـلـيـالـيـ حـتـىـ يـحـيـيـ اللـهـ الـموـتـىـ وـ يـمـيـتـ الـأـحـيـاءـ وـ يـرـدـالـلـهـ الـحـقـ إـلـىـ أـهـلـهـ»؛ اما سوگند به خدا، دور روزگار به پایان نمی‌رسد تا این که خدا مردگان را زنده کند و زندگان را بمیراند و حق را به اهله برگرداند. «وـ يـقـيمـ دـيـنـهـ الـذـىـ اـرـتضـاهـ لـنـفـسـهـ وـ نـبـيـهـ»؛ و دینی را که برای خودش و پیامبرش می‌پسندد برپا سازد. در روایتی دیگر، امام باقر(ع) می‌فرمایند: «لا يـقـومـ الـقـائـمـ إـلـىـ عـلـىـ خـوـفـ شـدـيـدـ مـنـ النـاسـ وـ زـلـازـلـ وـ فـتـنـةـ»

و بلاء يصيّب الناس»؛ دولت حق بريا نمی‌شود مگر در شرایطی که ترس همه را فرا گرفته و همه کس و همه جا دچار فته و بلايا و زلزله و طاعون و دیگر بیماریها شده باشند. «وسیف قاطع بین العرب و اختلاف شدید بین الناس»؛ جنگ کشورهای عربی را فرا گرفته و در میان مردم اختلاف نظرها شدت یافته است. «و تشییت فی دینهم و تغیر فی حالهم»؛ چنان مردم از حیث عقیدتی پراکنده شده‌اند و حالات آن دگرگون شده است. «حتی يتمنی الموت صباحا و مساء» چنان اوضاع عمومی سخت می‌شود که آرزوی مردم در هر صبح و شام مرگ می‌شود. در ادامه روایت درباره علت این موضوع چنین می‌خوانیم: «من عظم ما یری من كلب الناس وأكل بعضهم بعضاً»؛ از شدت فشارها و ناراحتیها و این که می‌یستند مردم همانند سگ به هم می‌پرند و هم‌دیگر را تکه پاره می‌کنند. در ادامه روایت، حضرت ظهور حضرت مهدی(ع) را چنین توصیف می‌کنند: «فخروجه إذا خرج يكون عند اليأس و القنوط من أن يروا فرجا»؛ هنگامی که همه مردم ناامید شده‌اند و دیگر هیچ امیدی برای فرج باقی نمانده است، آن حضرت ظهور می‌کنند. یعنی حضرت عالی آخرالزمان را همان دوران ظهور می‌دانید؟ اوچ آخرالزمان را، بله! اوچ آن همان دوران نزدیک به ظهور است ولی اصل آن همانطور که در روایت امام صادق(ع) دیدیم از زمان شهادت حضرت امیر(ع) شروع شد. پس چرا از حضرت رسول(ص) به عنوان پیامبر آخرالزمان یاد می‌شود؟ این دو مطلب با هم منافات ندارند؛ از آنجا که پس از ایشان پیامبری نیست، آن حضرت پیامبر آخرالزمان خوانده می‌شوند و همانطور که گفتیم آخرالزمان هم محدود به دوران نزدیک ظهور نمی‌شود. دوران ظهور حضرت چه ویژگیهایی دارد؟ دوران ظهور، دورانی است که حاکم آن امام معصوم(ع) است و بر کل جهان حکومت می‌کند و این حاکمیت سراپا عدل و عدالت است و قابل مقایسه با هیچ حکومت و حاکمیتی نیست و آرزو و نوید همیشگی همه معصومین(ع) تحقق این چنین حکومتی بوده است. در چنین دورانی آیا ما تنها شاهد تحول در عرصه حکومت هستیم یا باقی عرصه‌ها هم دچار تحول می‌شوند؟ تحقق حکومت امام زمان(ع) تحول عمیقی را در جهان، جامعه و انسانها به وجود می‌آورد. این روزها شاهدیم که دولتهاست استکباری برای دستیابی به منافع و مطامع پست مادی‌شان از آن سوی دنیا بلند شده و به منطقه خاورمیانه آمده‌اند، این همه جنایات مرتکب می‌شوند و با این حال نه تنها اصلاً ذره‌ای ناراحت و متأثر نمی‌شوند، بلکه اسم این عمل شنیع را پیروزی می‌گذارند. اما با ظهور امام زمان(ع) انسانها چنان متتحول می‌شوند که خودخواهی در آنها کشته می‌شود و به جای کشنن همنوعان خود، به خدمت کردن به ایشان افتخار می‌کنند. امام باقر(ع) در این زمینه می‌فرماید: «إذا قام قائمنا وضع الله يده على رئوس العباد، فجمع بها عقولهم و كملت به أحلامهم»^۳؛ وقتی حضرت قائم(ع) ظهور کنند دستشان را بر سر مردم می‌گذارند و عقلها و آرزوها و خلاصه اخلاقشان کمال می‌یابد. طبیعی است وقتی کسی عقلش کامل شد و آرزوها و اخلاقیاتش تغییر کرد، به قول پیامبر اکرم(ص) «ذهب الشحنة والبغضاء»؛^۴ دیگر کینه توزی از بین مردم رخت بر می‌بنند. آیا تحولی از این بالاتر می‌توان تصور کرد؟ امام زمان(ع) چنان تحولی در افراد به وجود می‌آورند که وقتی اعلام می‌کنند هر کس پول و جواهرات می‌خواهد، باید بگیرد، جز یک نفر بلند نمی‌شود که او هم بعداً از کرده خود پشیمان می‌شود.^۵ علت چنین حرکتی غنای مردم نیست بلکه استغنای است که در آنها پدیدار شده و تغییراتی است که در روحیات آنها به وجود آمده است. آن کسی که بلند می‌شود و ابراز نیاز می‌کند چنان در دامنش پول و جواهرات می‌ریزند که نتواند جایه‌جا شود. او هم وقتی می‌بیند که فقط خودش بلند شده پشیمان می‌شود و می‌خواهد آنچه را گرفته، پس بدهد که از او قبول نمی‌کنند. چنین تحول عمیق و ریشه‌داری مختص انسانها نیست بلکه حتی تجلی آن را در حیوانات هم می‌توان مشاهده کرد. بنا بر بعضی روایات حیوانات درنده و غیر درنده با هم صلح می‌کنند^۶ و چوپانها خیالشان از گرگها راحت است، تازه خود گله هم در طول مسیرش تا چراگاه پا روی گندمهای و دانه‌های درشت نمی‌گذارند.^۷ حاکمیت جهانی حضرت چنین تحولی جهانی را به دنبال دارد. عمدۀ این تغییرها را در کدام عرصه‌ها می‌توان دید؟ در تمام عرصه‌هایی که شما به نظرتان می‌رسد، قطعاً شاهد تغییر خواهیم بود. طبق روایاتی که از امام صادق(ع) نقل شده: «إذا خرج القائم

یقوم بأمر جديد و كتاب جديد و سنة جديدة و قضايي جديد^۸ معنای اين سخن اين نيشت که نعوذ بالله ايشان ديني غير از اسلام و كتابي غير از قرآن می آورند، بلکه تحريفات در عرضه و تفسير اين دو، آنقدر زياد شده که وقتی حضرت می خواهند اصل مطلب و صحيح آنها را بيان کنند، برای مردم همانند امر جديدي وانمود می شود. روش ايشان چيزی جز بيان قرآن و مفاهيم آن و احيائی سنت رسول الله (ص) نيشت با اين تفاوت که براساس اسلام اصيل وناب محمدي (ص) در همه عرصه‌ها تغيير و تحول به وجود می آورند؛ به عنوان مثال شما ببینيد، براساس آنچه در روایات آمده است تمام علومی که انبیا برای بشریت از آدم تا خاتم (ص) آورده‌اند، دو حرف است حال آن که در زمان حضرت مهدی (ع) علم يبيت و هفت حرف خواهد شد^۹. يعني حدود سیزده برابر. با اين تحول عظيم علمي ديگر تکليف همه چيز معلوم است که چه خواهد شد. فرهنگ، صنایع، اقتصاد، کشاورزی و خلاصه همه چيز دچار تحول اساسی می شود. طبق بعضی روایات، در زمان ظهور حتى يك وجب زمين باير و لم يزرع روی زمين باقی نمی ماند^{۱۰} و بیابانهای مکه و مدینه با اشاره حضرت به نخلستان مبدل می شوندو یا انارهایی که از باعها در آن دوران به عمل می آيند به گونه‌ای هستند که می توانند چند نفر را سیر کنند^{۱۱} و یا سلاحهایی که حضرت از آنها استفاده می کنند هر چند به ظاهر آهني هستند (من حديد) ولی در واقع چيزی غير از آن^{۱۲} و در سطح بالاتری است و اصلاً قابل قياس با تسليحات کنونی جهان نيشت. در خصوص امنیت، الان هر چند سازمانها و تشکیلات بین المللی مدعی نظم و امنیت جهانی بسیارند ولیکن جایی که حقیقتاً افراد بتوانند به آنها پناه ببرند و دادخواهی کنند وجود ندارد و اين همان چيزی است که در روایات از آن با تعیير «الیجد ملجه»^{۱۳} یاد شده است. همین موضوع امنیت در زمان ظهور به قدری تغيير می کند که از سویي حتى اگر به اندازه مقدار غذایي که لای دندان می ماند^{۱۴} حق کسی پایمال شده باشد آن را باز می ستانند و از سویي ديگر خانمهای چه پيرزن باشنند و چه دختران جوان از يك سمت دنيا به سمت ديگر برای به جا آوردن حج مسافرت می کنند و احدی متعرض آنها نمی شود^{۱۵}. اگر روایات پيش و پس از ظهور را کنار هم بچینيم نکات جالبی به دست می آوريم: پيش از ظهور، فرد بر سر قبر مردگان می رود و آرزو می کند که کاش جای آنها بود^{۱۶} و بعد از ظهور شخص بر سر قبر برادرش می رود و به او می گويد: کاش تو هم بودی و از اين برکاتی که ما بهره مند شده‌ایم متنعم می شدی^{۱۷}. يا پيش از ظهور خونريزی مفصلی در منا به وجود می آيد^{۱۸} و پس از ظهور مردم آنقدر به حج اقبال می کنند که حضرت از آنها که طواف مستحبی می کنند، می خواهند که مطاف را برای آنها که حج واجب دارند رها کنند^{۱۹}. مساجد پيش از ظهور زيبا و با شکوه اما خالي از مؤمنان و معنویت‌اند^{۲۰} ولی پس از ظهور يكی از مساجدی که ساخته می شود پانصد در دارد که حکایت از بزرگی و وسعت آن می کند^{۲۱} و يا آنها که می خواهند در نماز جمعه کوفه که به امامت حضرت بريپا می شود، شركت کنند، صبح زود هم که حرکت می کنند باز موفق به پيدا کردن جا نمی شوند^{۲۲}. قبل از ظهور مرگهای ناگهانی (موت فجاءة)، بيماريهای متتنوع و همه گير نظير طاعون و وبا گسترش قابل توجهی دارند^{۲۳} و مرگ و مير زياد چنان شایع می شود که در صد قابل توجهی از مردم می ميرند^{۲۴} ولی بعد از ظهور امام زمان (ع) افراد چنان عمر می کنند که حتى هزار فرزند بلاواسطه خود را می بینند^{۲۵} که از آن علاوه بر كثرة اولاد، حد اعلاي صحت، سلامتی، نعمت و خدمات را می توان برداشت کرد. خلاصه اين تحول در همه ابعاد و عرصه‌هast. با توجه به اين که دوران پيش از ظهور سياهي محض است و پس از آن روشنائي مطلق؛ گذار از آخر الزمان به عصر ظهور چگونه رخ می دهد و چطور اين دو دوره کاملاً متفاوت به هم متصل می شوند؟ با گسترش يافتن و شيوع فشارها و مشكلات، خود به خود توجه مردم به حکومتی که منجي موعود بريا خواهد ساخت بيشتر می شود و اين فشارها مقدمه‌ای است برای اين دگرگونيهای البتة اصل اين تحول يك شبه انجام می شود: «يصلاح الله له أمره فى ليله واحدة»^{۲۶}. از جمله صفاتي که برای حضرت در دعای ندبه بيان شده «هادم ابنيه الشرک والنفاق» است. آيا می توان از اين بناهای شرك و نفاق که توسط حضرت درهم شکسته می شوند، مصاديقی را نام برد؟ در جوابتان بهتر است روایتي از امام صادق (ع) را بخوانم که در دل خود مطالب زيادي دارد. حضرت می فرمایند: «يصنع كما صنع رسول الله»؛ حضرت مهدی (ع) همان کاري را که پیامبر اکرم (ص) کرد، انجام

می‌دهند. «یهدم ما کان قبله»؛ همه بناهای پیش از خود را در هم می‌شکند. «کما هدم رسول الله أمر الجahليه»؛ همانند پیامبر اکرم(ص) که بناها، اعتقادات، باورها و همه بافته‌های جاهلیت را فرو ریختند حضرت مهدی(ع) نیز همه آثار دوران جاهلیت بشر را متلاشی می‌کنند؛ «و يستأنف الاسلام جديدا»^{۲۷}؛ اسلام را از نو بنا می‌کنند. گسترش رعب، وحشت، آدم‌کشی چیزهایی نیستند که برای کسی قابل تحمل باشند ولی همه اینها زیر سر مشرکین است که در رأس آنها یهود قرار دارد و جالب این است که آقا امیر المؤمنین(ع) قرنها قبل نسبت به این مطلب در مسجد کوفه هشدار داده بودند. آن حضرت به مردم رو کرده و فرمودند: «والله لتسائل ماتئمرون»؛ یا هر آنچه را به شما می‌گوییم اطاعت و اجرا کنید: «او لترکن أعناقكم اليهود والنصارى...»^{۲۸}؛ یا منتظر حاکمیت یهود و نصارا بر خود باشید. یا در جای دیگر فرمودند: «ليستأمون علیکم اليهود والنصارى...»^{۲۹} چنان یهود و نصارا بر شما حاکم می‌شوند که عرصه را بر شما تنگ کرده و شما را از شهرهایتان بیرون خواهند کرد. مشرکان در دوره حاکمیتشان یک سری بافته‌ها، عقاید و فرهنگ را بر مردم تحمیل می‌کنند که از جمله عوارضش گسترش فساد، بی‌بند و باری، بی‌عفتی و هدف قرار گرفتن اعتقادات مردم است. در کنار حاکمیت یهود، حکومتها بی‌دیده می‌شود که تشکیل شده از مشرکان، منافقان و همه آنها بی‌که ظاهرا همراه مردمند ولی در حقیقت بقای خود را وامدار همدستی و همراهی مشرکان هستند. قبل از ظهور امام زمان(ع) دنیا گرفتار مشرکان؛ یعنی یهود و نصاراست که مصدق بارزش در جهان امروز همان آمریکا و مولود نامشروعش اسراییل است که حکومتها دست نشانده‌ای که به جز رضایت آنها به هیچ چیز دیگری فکر نمی‌کنند، همراهشان هستند. حضرت در همان ابتدای امر با تمام قوا با ایشان رودررو شده و جنگ خونینی با ایشان به پا می‌کنند. در این جنگ تمام عیار، حتی سنگها و درختها به یاری حضرت و سپاهیانش آمده و ایشان را خطاب می‌کنند که یک یهودی یا دشمن خدا پشت من پنهان شده، بیاید او را بگیرید و بکشید.^{۳۰} برخی روایات هم به جنگ حضرت با حکومتها عربی و دست نشانده‌های آنها اشاره می‌کنند که «على العرب شديد»^{۳۱} «لا والله ما بينه و بينهم إلّا السيف»^{۳۲}؛ البته نکته‌ای را که می‌باشد در اینجا مذکور شوم، این است که جنگهای خونین و شدید حضرت تنها با حکومتها مشرک و سردمداران شرک و نفاق است والا اصل حکومت ایشان حکومت سفاک و خونریزی نیست که بین عوام مردم شایع کرده‌اند. حضرت با شیطان درگیر می‌شود^{۳۳} که «إلى يوم وقت المعلوم»^{۳۴} مهلت خواسته است؛ البته این که منظور همان ابلیس است یا شیطان بزرگ بماند تا زمانی که خود حضرت ظهور کنند. با استقرار حکومت حضرت چه کسانی از این نعمت بهره‌مند می‌شوند؟ اولاً طبق برخی روایات، همه در دوران امام زمان(ع) موحد می‌شوند و دیگر هیچ حد و مرزی باقی نمی‌ماند که فلانی مثلًا یهودی یا نصرانی است: «له أسلم من في السموات والأرض»^{۳۵}؛ همه در دوران حکومت امام زمان(ع) مسلمان می‌شوند. نکته دوم این که با توجه به بعضی دیگر از روایات که می‌فرماید: «وضع الله يده على رؤس العباد»^{۳۶} نه رؤس مؤمنان یا شیعیان، حضرت دست مبارکشان را بر سر تمام بندگان می‌گذارند و عقول همه بندگان کامل می‌شود و نه عقل جمعیتی خاص. نکته سوم این که سرور ناشی از ظهور امام زمان(ع) حتی شامل حال اهل بزرخ و مردگان هم می‌شود^{۳۷} یعنی علاوه بر شیعیان و کل انسانهای زنده، مردگان هم از فرج بهره‌مند می‌شوند: «دخلتهم الفرحه»^{۳۸}. آیا می‌توان تعریف جامعی از حکومت حضرت ارایه کرد به طوری که مشخص شود ابعاد، الگوها، قوانین و سیره‌ای که قرار است ایشان برقرار کنند چیست؟ می‌دانید که ما ده قانون یا ده دین نداریم. در نگاه ما دین و قانون حق جز یکی و اسلام نیست: «إن الدين عند الله الإسلام»^{۳۹}. افتخار و هنر حضرت مهدی(ع) پیاده کردن همان چیزی است که رسول الله(ص) به بشر ارائه کرده‌اند؛ چرا که به فرموده قرآن «لقد كان لكم في رسول الله أسوة حسنة»^{۴۰}. به عبارت دیگر نه تنها سیره ایشان که سیره حضرت علی(ع) همان سیره رسول خدا(ص) بود و همگی افتخارشان این است که قدم جای قدم پیامبر(ص) می‌گذارند. البته نتیجه تأسی و عمل به این سیره بنا بر آ耶 «ولو أنّ أهل القرى آمنوا واتقوا لفتحنا عليهم برکات من السماء والأرض»^{۴۱} وفور و نزول برکات از آسمان و زمین است و طبیعی است در چنین حالتی دیگر زمین با اهل خود قهر نیست و رود و دریاچه‌ای خشک نمی‌شود و بسیاری مسایل از این قبیل وجود خواهد داشت. آیا برای تحقق چنین حکومتی زمینه‌سازی

هم می‌توان کرد؟ پاسخ این سؤال به بحث انتظار بر می‌گردد که مرحوم مجلسی در جلد ۵۲ بحار الانوار بیش از هشتاد روایت در این رابطه آورده‌اند که در بعضی از آنها از انتظار با تعبیری همچون «أَحَبُّ الْأَعْمَالِ» ۴۲ یا «أَفْضَلُ أَعْمَالٍ أَمْتَى» ۴۳ یاد شده و شخص منتظر را در برخی دیگر به کسی تشییه کرده‌اند که در خیمه رسول الله (ص) باشد. ۴۴ مسلمان کسی که در خیمه رسول الله (ص) باشد برای تهاجم به دشمن و ویران کردن ابینه شرک و نفاق در حالت آماده‌باش به سر می‌برد؛ یا وقتی حداقل ثواب انتظار را معادل ثواب هزار شهید بدر و احد بیان می‌کنند ۴۵ معناش این است که هر منتظر باید رنج و زحمتی معادل رنج و زحمت هزار شهید بدر و احد را تحمل کند. به حال مردم باید با این موضوع و این فرهنگ و خود امام(ع) و دشمنان ایشان آشنا شوند و برای مردم روش شود که دشمنان آن حضرت به دنبال چه می‌گردند و چه هدفی را دنبال می‌کنند. به نظر حقیر بهترین وسیله برای آگاه کردن مردم، پیاده کردن فرهنگ مهدویت و برحدتر داشتن آنها از فرهنگ ضد آن است. بهترین حالت آن هم وقتی است که حکومت به پا می‌شود. با برپایی حکومت و دستیابی به امکانات بیشتر، مسئولیت هم بیشتر می‌شود. می‌بایست با استفاده از صدا و سیما و دیگر رسانه‌های گروهی ابعاد مختلف موضوع را برای مردم تبیین کرد و به معنای واقعی برای برپایی حکومت امام زمان(ع) مقدمه‌چینی نمود. البته در اینجا مجال پاسخ به آنها که با استناد به حدیث ضعیف السندي اصل تشیکل حکومت در عصر غیبت را زیر سؤال می‌برند، نیست و به همین قدر بسته می‌کنم که به نظر بنده الان اوجب واجبات و اهم مسایل تشکیل و حفظ حکومت اسلامی است. با گذشت بیش از دو دهه از آغاز انقلاب در ایران عملکرد اصل نظام را در این راستا چگونه می‌بینید؟ هر چند که انتظار بیش از این بوده ولی بینی و بین الله کوتاهی نکرده‌اند. یک تذکر و درخواست هم از آقایان دارم این که بیاید فرهنگ مهدویت را مثل کتابهای مدارس که به تناسب سطوح مختلف سنی نوشته شده، بازنویسی کنیم و برای هر مقطعی کتاب و اسلاید، سی‌دی، فیلم و برنامه‌های مختلف و مناسب داشته باشیم که در این راستا می‌طلبد هم فضا و هم ابزار را به خوبی بشناسیم و هم مناسب‌ترین نحوه استفاده از ابزار را در شرایط کنونی اعمال کنیم. در ورود به این میدان هم انشاء الله موفق خواهیم بود. تا کنون در بین طلبه‌ها و عامه مردم چقدر در زمینه فرهنگ انتظار کار شده است؟ راستش را بخواهید ما در برابر ساحت مقدس امام زمان(ع) سراپا تقصیریم. آبرو و اعتبار ما طلبه‌ها به همین عمامه‌هایمان است. این عمامه‌ها هم اعتبارش به همان اصل و پشتوانه‌اش است. همانند پول که کاغذی عادی است و با پشتوانه‌ای که در بانک مرکزی دارد معتبر می‌شود. این احترامی که مردم به ما می‌گذارند، دستمنان را می‌بوسند، وجوهات را برای صرف در امور مذهبی پیش می‌آورند و خلاصه یک جور دیگر نگاهمان می‌کنند همه به خاطر آن بزرگوار است و متأسفانه ما در واقع یک هزارم حقی را که آن حضرت بر گردن ما دارند ادا نکرده‌ایم. از ساحت مقدس امام زمان(ع) پوزش می‌طلبیم که سرباز خوبی برای ایشان نبوده و نیستیم ولی امیدواریم به خوبی و بزرگی و بزرگواری خودشان ما را عفو کرده و نظر لطفشان را از ما برنگرداشند. در پایان اگر مطلبی ناگفته مانده بفرمایید. امیدواریم خداوند، عزوجل، این توفیق را به ما بدهد که حکومت موعود جهانی را در کمک کنیم که انشاء الله به زودی شاهدش خواهیم بود. امیدواریم که خیلی‌ها این ایام را در کمک و جزء یاران و سربازان حضرت باشند و باشیم و انشاء الله از اجر شهادت در جبهه ایشان که دو برابر اجر دیگر شهداست بهره‌مند شویم. در پایان این گفت‌وگو از شما و مجله وزین موعود تشکر و تقدیر می‌کنم که سعی بلیغ دارید و مجدانه در راه نشر فرهنگ مهدویت و آشنازی با این بزرگوار تلاش می‌کنید و امیدواریم که خود آقا در دنیا و آخرت پاداش شما را عنایت فرمایند. از این که وقت خود را در اختیار ما قرار دادید تشکر می‌کنیم. پی‌نوشتها: ۱. محمدبن یعقوب کلینی، الکافی، ج ۳، ص ۵۳۸-۵۳۶. ۲. محمدباقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۵۲. همان، ج ۳، ۲۳۱. ۳. سیدبن طاووس، الملاحم والفتنه، ص ۱۵۲ به نقل از: نجم الدین طبسی، چشم‌اندازی به حکومت مهدی(ع)، ص ۱۸۴. ۴. جامع احادیث الشیعه، ج ۱، ص ۳۴. ۵. عقدالدرر، ص ۱۵۹. ۶. الملا حم والفتنه، ص ۹۷ به نقل از: محمدبن الحسن الحر العاملی، اثبات الهداء، ج ۳، ص ۵۴۲، ح ۵۲۱. ۷. عقدالدرر، ص ۵۲. ۸. الملا حم والفتنه، ص ۳۲۶. ۹. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۸۹. ۱۰. شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمه، ج ۱، چشم‌اندازی به حکومت مهدی(ع)، ص ۱۸۹.

ص ۳۳۱ .۱۱.الملاحـم والفتـن، ص ۱۵۲ .۱۲.ر.ک: چشم‌اندازی به حکومت حضرت مهدی(ع)، ص ۱۱۸ .۱۳.المستدرک علی الصحـیحـین، ج ۴، ص ۵۱۴؛ عقدالدرر، ص ۱۵۰ .۱۴.عقدالدرر، ص ۳۶؛ ملاـحم، ص ۶۸ .۱۵.شیخ صدوق، الخصال، ج ۲، ص ۶۲۶؛ بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۱۶ .۱۶.عقدالدرر، ص ۲۳۶ به نقل از همان.۱۷.الاذاعـه، ص ۱۱۹، به نقل از همان.۱۸.بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۷۴ .۱۹.همـان، ج ۵۲، ص ۱۹۰ .۲۰.همـان، ج ۵۲، ص ۳۷۵ .۲۱.همـان، ج ۵۲، ص ۳۳۰ و ۳۳۷ .۲۲.همـان، ج ۵۲، ص ۲۶۹ .۲۳.بیان الائـمـه(ع)، ج ۸، ص ۱۰۲ .۲۴.بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۲۳۷ .۲۵.عقدالدرر، صـص ۹۰-۹۹؛ کـشف الاـسـتـار: ص ۱۳۷ .۲۶.بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۵۲ .۲۷.الغارـات، ج ۲، ص ۳۳۳ .۲۸.در منابـع عـین عـبارـت يـافت نـشـد.۲۹.مسـنـدـاحـمـدـ، ج ۲، ص ۳۹۸ .۳۰.بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۴۹ .۳۱.همـان، ج ۵۲، ص ۳۵۵ .۳۲.همـان، ج ۶۰، ص ۲۵۴؛ اثـبـاتـ الـهـدـاءـ، ج ۳، ص ۵۵۱ .۳۳.حجر (۱۵)، آـیـه ۳۸ .۳۴.آل عمرـان (۳)، آـیـه ۸۳ .۳۵.ر.ک: پـاـورـقـیـ ۳.۳۶.بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۲۸ .۳۷.کـاملـ الزـيـاراتـ، ص ۳۰ .۳۸.آل عمرـان (۳)، آـیـه ۱۹ .۳۹.احـزـابـ (۳۳)، آـیـه ۲۱ .۴۰.اعـرـافـ (۷)، آـیـه ۹۵ .۴۱.بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۱۲۳ .۴۲.منتـخبـ الاـثـرـ، ح ۵۷۰ .۴۳.بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۱۴۶ .۴۴.همـانـ، ج ۵۲، ص ۱۲۶ .۴۵.

راهکارهای توسعه فرهنگ مهدویت

مقدمه: اصطلاح دکترین (Doctrine) در فرهنگ و ادبیات جامعه‌شناسی و سیاسی، به نظریه، آئین، یا مکتبی اطلاق می‌شود که براساس آن، مجموعه‌ای از مسائل و موضوعات خردتر تفسیر می‌شود. در یک دکترین، یک یا چند اصل بنیادین وجود دارد که دیگر نظریه‌ها با آنها معنا می‌یابند. در تفکر اسلامی مسئله مهدویت از جمله موضوعاتی است که در کانون اعتقادات اسلامی قرار دارد و دارای موقعیت و منزلت ویژه‌ای است. مبحث مهدویت در اسلام، و مبحث مصلح جهانی در ادیان به منزله فلسفه تاریخ تلقی می‌گردد. از این رو در اینجا ما آن را به عنوان نظریه‌ای اصلی و بنیادین، که بر محور آن بسیاری از اعتقادات دیگر تفسیر می‌پذیرند، مطرح ساخته، از آن به دکترین مهدویت تعبیر نموده‌ایم. مقصود از دکترین مهدویت، نگریستن به موضوع ظهور امام عصر(ع) و حکومت جهانی ایشان، به مثابه یک تئوری جامع و فraigیر است. آموزه مهدویت در طول تاریخ فرهنگ اسلامی همواره مورد توجه اندیشمندان اسلامی بوده و هیچ آموزه دیگری به اندازه آن از اهمیت برخوردار نبوده است؛ اما علی‌رغم این اهمیت، متأسفانه به مثابه یک تئوری و راهکار مهم مورد توجه و دقت‌نظر قرار نگرفته است. از این رو بر اندیشمندان و فرهیختگان است که در این باره به ژرف‌اندیشی و فرهنگ‌سازی پردازند تا مهدویت آنچنان که شایسته است و در متون دینی ما سفارش شده، مورد توجه قرار گیرد. از آنجا که به نظر نگارنده، آموزه مهدویت در اسلام دارای منزلت دکترین اعتقادی - فلسفی است، در این مقاله روشهایی راهبردی برای گسترش فرهنگ مهدویت ارایه می‌شود. امید ما بر آن است که این آموزه دینی، علاوه بر حاکمیت بر احساسات و عواطف ما، در محیط‌های علمی و پژوهشی هم شفاف‌سازی شود. ۱. تئوری‌پردازی پیرامون مهدویت آموزه دینی مهدویت دارای دامنه تاریخی است و از بنیادی‌ترین اصول اعتقادی مسلمانان شمرده می‌شود؛ و در میان دیگر ادیان نیز با عنوان مصلح جهانی مورد توجه قرار گرفته است. با توجه به اهمیت موضوع مصلح جهانی در بین ادیان، لازم است اندیشمندان با تئوری‌پردازی و گفت‌وگوهای علمی، نقد و نظرها و نکته‌سنجهای از این آموزه، به قوت علمی این موضوع بین‌الادیانی بیفزایند. امروزه پیروان ادیان نتوانسته‌اند، دکترین مهدویت را مانند تئوریهای معاصر، عرضه کنند و به فرهنگ‌سازی پردازند؛ به عنوان مثال تئوری «سوسیالیسم» بعد از انقلاب شوروی، چنان بر فرهنگ جهان اثر گذارد که نیمی از جهان را تحت سیطره خویش درآورد. به طوری که غالب عناصر فرهنگی از ادبیات سوسیالیسم تأثیر پذیرفت؛ و رمانها، فیلمها، نمایشنامه‌ها، آثار هنری، اقتصاد، سیاست، تولید، روابط بین‌الملل، فلسفه، مبارزه سیاسی، و بسیاری از دیگر زمینه‌های فرهنگی با تفکر سوسیالیسم آمیخته شد و از آنها قرائتی سوسیالیستی ارائه گردید. اما امروزه دامنه فعالیتهای فرهنگی ما در مورد آموزه و حیانی

مصلح جهانی، بسیار اندک است و کمتر فعالیت ژرفی در این عرصه صورت گرفته است. شایسته آن است که در عرصه تبلیغ دینی، به سخنان سطحی و کلیشه‌ای بسنده نکیم، تا فرزندان ما ناخودآگاه چنین تصور نکنند که اندیشه دینی یک امر فرعی و حاشیه‌ای است. همچنین متأسفانه نتوانسته‌ایم مسئله مهدویت را همچون پاره‌ای از مباحث علمی دیگر، مانند: هرمنوتیک، معرفت‌شناسی، تئوریهای حکومت، کثرت‌گرایی و کثرت‌اندیشی، سنت و مدرنیسم و... به عرصه گفت‌وگو و تئوری‌پردازی بکشانیم و زوایای گوناگون بحث را مورد نقد و نظر قرار دهیم. خارج ساختن بحث مهدویت از عرصه‌های سنتی و وارد کردن آن در محیط‌های پژوهشی - علمی موجب آن می‌شود که مسئله مهدویت بر زندگی انسانها اثر گذاشته، آنها را با امام عصر(ع) مرتبط سازد. ۲. پژوهش عمیق و علمی در تاریخ زندگی امامان(ع) از جمله امام عصر(ع) متأسفانه باید گفت آنچنان که تاریخ زندگی پاره‌ای از اندیشمندان بزرگ مانند افلاطون، ارسسطو، دکارت، کانت، و دیگران مورد پژوهش آکادمیک و علمی قرار گرفته تاریخ زندگی امامان معصوم مورد مطالعه و پژوهش قرار نگرفته است. از زمان حیات افلاطون تا کنون بیش از ۲۴۰۰ سال می‌گذرد. او در دوره‌ای می‌زیست که تاریخ‌نگاری و آثار مکتوب به ندرت به چشم می‌خورد و محققان درباره شخصیت او با محدودیت منابع مواجه‌اند، اما با این حال بیش از دو هزار کتاب پیرامون اندیشه‌های او نوشته شده است. در مقایسه، امامان معصوم(ع) هزار سال پس از افلاطون می‌زیسته‌اند و متعلق به دوره‌ای هستند که تاریخ‌نگاری و کتاب‌نویسی رایج بود، لکن ما هنوز نسبت به پیشوایان دینی خود شناخت تحلیلی و منسجم نداریم و بسیاری از زوایای شخصیت آنان برای ما پنهان و مبهم مانده است. در فرهنگ ما شخصیت امام مهدی(ع) به قدر افلاطون مورد شناسایی قرار نگرفته و ما نتوانسته‌ایم ارزش واقعی این انسان آسمانی را به جهانیان بشناسیم. از این رو پیشنهاد می‌شود که درباره هر یک از پیشوایان، علاوه بر واقعی‌نگاری، به‌طور تخصصی به تحلیل عقلانی و اجتماعی شخصیت آنها و دوره‌ای که در آن می‌زیستند، پردازم، و از کلی‌نویسی و ساده‌انگاری خودداری کنیم؛ چرا که اکتفا به پاره‌ای از مسائل سطحی و ابتدایی درباره ائمه(ع) و پرداختن به پژوهش ژرف و روشنمندانه، موجب آن می‌گردد که چهره تابناک آنان مخدوش یا شخصیت آنان به‌طور ناقص معرفی شود. ۳. دائرة‌المعارف، دانشنامه، ایجاد سایتها قوی، انتشار مجله‌های تخصصی، فیلم‌سازی، و عرضه آثار ادبی و هنری دکترین مهدویت سزاوار آن است که در قالب رمان، فیلم، نمایشنامه، و آثار هنری، در سطح جهانی ترویج شود. امروزه غریب‌ها توانسته‌اند پیرامون تجربه‌های عرفانی بعضی از قدیسان خود فیلم بسازند و آن را ترویج کنند، اما ما هنوز نتوانسته‌ایم درباره امام عصر(ع) آثار هنری زیبا و ماندگار خلق کنیم. ۴. بررسی و تبیین روایات و سخنان تاریخی موجود در کتابهای اعتقادی و منابع مهم اسلامی عدم ارائه درست موضوع مهدویت یکی از عوامل مؤثر در گریز اشخاص از مسئله مهدویت، یا نداشتن باور عمیق به امام عصر(ع) است. وجود پاره‌ای از سخنان نادرست و بی‌اساس درباره شخصیت آسمانی امام مهدی(ع) موجب شده است که چهره‌ای غیر واقعی و اسطوره‌ای از ایشان ترسیم گردد و اینگونه پنداشته شود که امام مهدی(ع) شخصیتی افسانه‌ای است، در حالی که بنا بر اعتقاد ما، ایشان در میان ما زندگی می‌کنند و نسبت به زندگی ما آگاهی و اشراف دارند. این تصویر نادرست تا حدی بدین خاطر است که ما از احادیث موجود درباره امام مهدی(ع) تحلیلی درست ارایه نکردیم. ۵. ایجاد کرسی مهدی‌شناسی در حوزه و دانشگاه در تمامی دانشگاه‌های جهان، برای شناخت افکار اندیشمندان بزرگ، کرسیهای تدریس وجود دارد و تخصص پاره‌ای از اساتید، تنها تدریس افکار یک اندیشمند است؛ به عنوان مثال، برخی استادان در زمینه تدریس اندیشه‌های ارسسطو، تبحر دارند، برخی درباره افکار کانت صاحب نظر هستند، و برخی در مورد هایدگر... آیا اهمیت ارسسطو و هایدگر در تاریخ فرهنگ ما از حضرت محمد(ص) و پیشوایان دین(ع) بیشتر است و آیا آنان در فرهنگ‌سازی و شکل‌گیری تمدن اثر گذارتر بوده‌اند؟! به اقرار همه دین‌پژوهان هیچ کس بهسان پیامبران و شخصیتهای آسمانی در تاریخ فرهنگ و تمدن مؤثر نبوده‌اند. بنابراین لازم است که در دانشگاه‌ها (دانشکده‌های الهیات، جامعه‌شناسی، ادیان و مذاهب...) برای هر یک از امامان(ع) از جمله امام مهدی(ع) کرسی درس ویژه پیش‌بینی شود و افرادی پرورش یابند که درباره بزرگان هدایت و وحی صاحب نظر باشند.

هم چنین لازم است در حوزه‌های علمیه، در زمینه امام‌شناسی و مهدویت همانند بسیاری از مباحث نظری - که شاید نسبت به این موضوعات کم‌اهمیت‌تر هم باشند - به اجتهاد نظری و بحثهای گسترده پرداخته شود. حوزه‌های علمیه موظف هستند که درباره روایات مهدویت، بحث و بررسی کنند و مردم را از فقر فرهنگی پیرامون امام زمان(ع) نجات دهند. در پایان، این نکته را می‌افزاییم که انسان پس از رنسانس، که گمان می‌کرد نیازمند دین نیست، ارتباط خود را با آسمان قطع کرد و همه اموری را که گمان می‌برد با آنها به آرامش می‌رسد، مانند تکنولوژی و صنعت، علوم تجربی، خردورزی، اقتصاد، فلسفه‌های جدید، روش‌شناسی علوم و بسیاری از امور را تجربه نموده، اما اینکه پس از گذشت قرنها دریافته است که هیچیک از این امور نمی‌تواند به او کمک کنند. انسان مدرن که از راه طی شده، خسته گردیده و سرگشته از تمام آثار و ثمرات رنسانس، به دنبال جزیره‌های جدید و اکسیری است که به او التیام دهد و از خستگی برهاند؛ هر روزی به دنبال فردی و جماعتی می‌دود، اما همه آنها سرابی بیش نیستند و انسان معاصر با تمام لذتها و تنوعاتی که دارد بهتر و خسته‌تر می‌شود. بنابراین، ایجاد ارتباط میان انسان معاصر و امام عصر(ع) که ذخیره هدایت خداوند است، بزرگ‌ترین خدمتی است که می‌توان به انسان خسته و سرگشته معاصر نمود. گره زدن مهدویت با انسان معاصر، از اعتقادات کلان دین، اسطوره‌زدایی می‌کند و نیز انسان مدرن را با عرصه‌ای جدید آشنا می‌سازد. از این رو سزاوار است که ادیان، متاع ارزشمند خود را به بازار اندیشه‌ها و دکترین‌ها عرضه کنند تا بینند چگونه متاع آنان در عصر سرگشته‌ها، دلربایی می‌کند و دیگران را واله و بتنهای سامری را محو می‌سازد. بیهوده نیست که ادیان، ظهور منجی را به زمانی و عده داده‌اند که انسان به ابتدال و طغیان کشیده می‌شود و سراسر وجود او سرشار از تشنجی و نیاز می‌گردد. آخرین ذخیره ادیان، به اذن خداوند زمانی ظهور خواهند کرد که همه او را بخواهند؛ مصلح آخرالزمان متعلق به همه انسانهایی است که سراسر نیاز و تقاضا باشند؛ او اقیانوسی عمیق و زلال است که همه را در خود شست و شو خواهد داد و همه از آب گوارای وجودش سیراب خواهند شد. به امید چنین روزی.

بینه طلایی-۱

اسماعیل شفیعی سروستانی حضرت ثامن الحجج، علی بن موسی الرضا(ع) در سفر مهم و ناگیر خود از مدینه به شهر مرو (خراسان) در منازل مختلف با مردم گفت و گو داشتند اما، در منزل نیشابور و در حضور جمعیت کثیری از مردم سخنی بر زبان راندند که به دلیل تعدد راویان مطمئن و کثرت بیان به عنوان کلام طلایی (سلسله الذهب) شناخته می‌شود و بزرگی کلام، ژرفای مضمون و صراحة بیان بدان کلام رتبه والایی بخشیده است. از این کلام به عنوان «جان مایه، روح و بطن تفکر و بیش اسلامی» می‌توان یاد کرد. جای تأسف است که هیچ گاه به نحوی شایسته به مضمون و مفهوم آن توجه جدی نشده است. امام رضا(ع) در فراز اول، به نقل از پدرشان و ایشان به نقل از پدرشان تا رسول گرامی اسلام(ص) و حضرت رسول هم از جبریل نقل می‌کند که خداوند سبحان فرمود: کلمة لا إله إلا الله حصنی فمن قالها دخل حصنی و من دخل حصنی أمن من عذابی ۱. کلمه «لا إله إلا الله» مجمل‌ترین و فشرده‌ترین تعبیر از تمامیت معانی و مفاهیم «دین» است؛ همان که حضرت برای آن تعبیر «حصن حسین» و «محافظ مطمئن» ذکر کرده‌اند که انسان را از هر حیث از مبتلا شدن به «عذاب» و آتش قهر و غضب الهی در امان می‌دارد. عذاب و کیفر مطمئن» ذکر کرده‌اند که انسان را از هر حیث از مبتلا شدن به «عذاب» و آتش قهر و غضب الهی در امان می‌دارد. عذاب و کیفر جمله «آتش قهر و غضب در جهنم» ظهور می‌کند؛ به همان سان که «پاداش و اجر» صورت نورانی و پسندیده و گوارای اعمال بندگان است. وقتی باطن همین کیفر هم نگریسته شود به حقیقت جز لطف دیده نمی‌شود چنان که بوته زرگر و ضربه‌های آهنگر جز وسیله‌ای و بهانه‌ای برای پیراستن فلزات از ناخالصی و آلودگی نیست. درباره تجسم اعمال و صور غیبه ملکوتیه آمده است که: «و جدوا ما عملوا حاضرا» (و می‌یابند همه آنچه را از اعمال بود حاضر) در کافی روایت عجیبی در این‌باره آمده است: امام جعفر

صادق، علیه السلام می فرمایند: اذا بعث الله المومن من قبره خرج معه مثال يقدم امامه... هنگامی که خداوند مؤمن را از قبر بر می انگیزاند با او خارج می شود مثالی (تجسم عمل) که پیش اپیش او می رود. صورت عذاب و قهر حسب نوع عمل دگرگونی می پذیرد. چنان که لطف و مهرش نیز متناسب با اعمال به صورتهای مختلف فراروی بندگان قرار می گیرد. همه آنچه انسان را مستعد قهر و غضب می سازد نتیجه اعمالی است که بارزترین آنها در اعمال زیر بروز می کند: - سریچی از احکام و فرامین الهی حضرت حق؛ - تغییر و تبدیل احکام و اوامر؛ - تعطیلی همه یا بخشی از احکام و فرامین در مناسبات فردی و جمیع؛ - و گستاخی و غرگی در پیشگاه حضرت حق. هر یک از این موارد چه در هیئت مناسبات فردی اتفاق افتاد و چه جمیع، الزاماً ظهور گونه‌ای از «ظلم» و در هم ریزندۀ جایگاهها و شئون اشیاء، اشخاص، حقوق و... و خارج از نظام حقیقی و مطلوب و مشیت خداوند است. بزرگان علمای دین برای «ایمان» مراتبی را ذکر کرده‌اند اعم از زبانی، قلبی، عملی و... به همین ترتیب و در مقابل آن «بی‌ایمانی» نیز ناظر بر مراتب گوناگونی است؛ چنان که گاه در ظاهر «زبان و عمل» بروز می کند و گاه به صورت پوشیده بر صفحه خاطر، ذهن و قلب. هر یک از مراتب، ساحتی از ساحات عملی، اخلاقی و معرفتی انسان را متأثر می سازد. آنکه با گذار از دروازه شهادتین و اقرار زبانی به قول «الله إِلَّا اللَّهُ» وارد «شهر مسلمانی» می شود ضرورتاً «مؤمن» شناخته نمی شود. او ناگزیر است برای ارتقاء به مراتب ایمان از مدرسه احکام عملی، اخلاق فردی و جمیع (تریبیت نفسانی) بگذرد تا در مرتبه‌ای ضمن کسب «معرفت قلبی» مستعد سیر تا «فنا فی الله» و «بقاء بالله» شود. در مقابل این سیر صعودی و طی درجات، سیری نزولی هم هست؛ طی در کات ظلم و گناه که منجر به افول و نزول، متصف شدن به صفت «أولئك كالأنعام بل هم أضل أولئك هم الغافلون»^۲ و بالآخره عذاب الهی می شود. خروج از هر یک از در کات مستلزم تحمل کیفری است و نقصان در هر مرتبه‌ای الزاماً کیفری متناسب با آن نقصان را در پی دارد. شاید از همین روست که جمله خلاصه اعم از عارف و عامی و حتی اولیا و انبیا نیز متناسب با مراحل و منازل محتاج «توبه» و ناگزیر بدانند. عامی از ارتکاب حرام توبه می کند، عالم از مکروه، ولی از مستحب و ترک اولی. در پایان و آخرین مرتبه هم این رسول گرامی حضرت ختمی مرتبت(ص) است که فرمودند: ما عرفناک حق معرفتک... و ما عبدناک حق عبادتک.^۳ نشناختیم حق معرفت تو را و به جانیاوردیم حق عبادت تو را. این معنا - توبه - همه مراتب حیات فردی و جمیع را در تمامی مناسبات (اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و غیره) در بر می گیرد. تنها «در ک موقعيت و کشف تکاليف در مراتب مختلف»، «حراست از همه امور در گستره همه باید ها و نباید ها»، «عمل آگاهانه و خالص» و «تضمين قلبی» است که می تواند عارف و عامی را از غلتیدن در مدار «نفاق و شرک» و بالآخره «عذاب و کیفر» در امان دارد. شریعت (به معنای صورت احکام عملی که علم فقه متولی بیان آن است) مرتبه‌ای از مراتب دینداری است. وجهی که متولی تأدیب اعمال فردی و جمیع اهل ایمان در نسبت با خالق هستی، ولی الله الاعظم، جهان بیرونی و در میان همه مناسبات است. وجهی که جسم را (اعم از جسم انسانی و یا صورت مناسبات فردی و جمیع) شامل می شود و آن را تطهیر و مستعد گذار به مراتب و مدارج می کند. حسب شأن این وجه، شریعت نه به منزله تمامیت دین و دینداری بلکه مرتبه ای ابتدایی است که از متدین موجودی می پرورد که شریعت در او و اعمال و سکناتش ظهور پیدا می کند، تجسمی و تمثالي خارجی و واقعی از «شرع مقدس» که متدین بدان باور داشته و خود را متعهد به متابعت از آن دانسته است. پوشیده نیست که تنها با یکی شدن انسان با حقیقت مسلمانی است که امکان ظهور جوهره آن یعنی عبودیت فراهم می شود. ارتقاء به مراتب بالا مستلزم گذار از مرتبه قبلی و حسب اجرای تکاليف مطابق حکم صاحب شریعت و طریق مورد تائید ولی الله الاعظم است و گرنه بروز نقصان و اهمال در تکاليف مرتبه اول، موجب ایستایی، عقب گرد و یا سقوط در جرگه منکران است. مدرسه اخلاق - که تمامی اصول و فروع و شعب آن نیز الزاماً می بایست از همان منشأ اخذ شود که مورد گواهی حجت خدادست - مرکب جسم را در طریق بندگی راهی کوی «اخلاص» می سازد تا نفس با پیراسته شدن اعمال از شائبه‌ها مؤدب به ادب دین شود و با باز کردن همه بندهای امارگی به مراتب والا-تر ارتقاء یابد. این مدرسه باطن شریعت است. در اینجا ظاهر و باطن در هم می آمیزد تا سالک کوی دینداری متوجه

مرتبه‌ای نورانی تر شود. این دو مرتبه، مقدمه‌ای هستند برای صعود به مرتبه سوم. جسم و جان طالب، مستعد نسبت یافتن بالفعل با عالم معرفت و حسب ظرفیت و آمادگی محل ظهور درجاتی از اسماء و صفات کمالی می‌شود؛ همان که از آن به عنوان «ظهور مابه ازاء خارجی دینداری» و تجسم خارجی اسماء و صفات متعالی یاد می‌کنند. این سیر اكمالی در مرتبه پایانی به مقام «انسان کامل» - که خود صاحب عالی ترین درجه از صفات الهی است - می‌انجامد. در انتهای این جاده «انسان کامل» که صاحب تام و اتم آن صفات است به عنوان «خلیفه الله» ایستاده است. این درجه از کمال که در حضرات اولیاء از اهل بیت نبی اکرم(ص) به عنوان «ولایت تامه و کلیه» ظاهر گشته، در حقیقت ظهور عالی ترین مرتبه از صفات کمالی در آن اولیاء الهی است. همانان که به عنوان «صاحب ولایت» مجاز به امر و نهی و تصرف در امور عالم هستند و به واسطه «علو شأن» و «قرب الى الله» و برخورداری از عالی ترین درجه از «صفات کمالی» (که مطلق آن مخصوص حضرت خداوندی است) واسطه میان «خالق و مخلوق» و محق و مستعد داشتن این «شأن» هستند. شاید یک معنی از کلام طیبه وحی «ما خلقت الجنّ و الإنس إلّا ليعبدون»^۴ که برخی مفسران از «لیعبدون» تعبیر «لیعرفون» (برای معرفت) را ذکر کرده‌اند ناظر به همین معنا باشد. یعنی خداوند جن و انس را خلق نمود تا در طی طریق و گذار از مراتب، مستعد جلب صفات کمالی شوند و از آنها «موجودی رشد یافته» و «ما به ازاء خارجی» عبودیت، اخلاق و معرفت حاصل آید. در ادبیات دینی مرز باریک میان کفر و ایمان، رضا و سخط، دوزخ و جنت تعبیر به «پل صراط» شده است. این پل از مو باریک‌تر و از شمشیر تیزتر است. این پل در همین دار دنیاست. بی آن که بدانیم هر روز و ساعت با آن مواجهیم. آنکه صدھا بار در همین عرصه خاک و تاریخ از این پل نگذشته قطعاً در دار آخرت نیز قادر به گذار از جلوه خاص آن نخواهد بود. «غفلت» و «خود کامگی» امکان کشف ما به ازاء دنیابی این پل را از ما گرفته است؛ چنان که همین دو عامل ما را مبدل به ما به ازاء خارجی «نفاق» و اهل آن می‌کند؛ چنان که همواره به برخی آیات مومن و به برخی دیگر کافر می‌شویم. یقولون نومن بعض و نکفر بعض.^۵ حضرت ثامن الحجج، علی بن موسی الرضا(ع) در روایت یاد شده، ورود به دژ‌حسین لالله را مشروط به شرطی مهم دانستند: [بشرطها و شروطها و أنا من شروطها]. «من»، یعنی علی ابن موسی الرضا، یعنی «ولایت من» از سلسله اولیاء حق، از خانواده نبی اکرم(ص)، شرط ورود به این دژ هستم. این شرط بدل و جایگزینی ندارد. معانی و مفاهیم بلندی در این عبارت است که تفصیل آن مجالی شایسته می‌طلبم. با این عبارت مجمل می‌توان همه گذشته، حال و آینده را تفسیر کرد و پرده پندار و خیال بیش از هزار سال دینداری (در ظاهر) را فروافکند و حقیقت آن را که گاه جز و بال و وزر نبوده آشکار ساخت. سنت بزرگان دین - به تبع کلام وحی - بیان مجمل قضایا است؛ تنها تفسیر و پرده برداری از آنهمه (به اذن خودشان) است که باطن آنها را می‌نماید در حالی که باطن باطن آنها جز برای اهل علم و راسخون در علم معلوم نخواهد شد. درک پرده‌های اولیه کلام هم اهلیت مخصوص می‌خواهد تا چه رسد به باطن آنها. حجت خدا در میان جمع کثیری از مردم نیشابور و در آستانه ورود به شهر «مرو» که طاغی جفاکاری چون مأمون خود را «امیر المؤمنین و خلیفه مسلمین» می‌خواند آشکارا اعلام می‌کند که رهنمای این حصن منم، رأیت این حصن منم، صدور برگه عبور با من است. شرطی که «لازمه ضروری و واجب علی الاطلاق» ورود به دژ ایمان و باغ پرثمر رستگاری و لقای حضرت حق است؛ چنان که حضرت ختمی مرتبه(ص) فرمودند: أَنَا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَ عَلَيَّ بَابَهَا^۶ من شهر علم و علی دروازه ورود به آن است. علم - به معنی حقیقی کلمه - نزد من است، شهر علم منم و جز این سراب است و وهم و پندار و علی(ع) دروازه ورود به آن. «علی» و «ولایت علی»، همان «حسن» و «ولایت اوست، همان «حسین» و «ولایت اوست، ولی الله» که در سلسله اهل بیت(ع) به حضرت صاحب الزمان(عج) می‌رسد. اینان جملگی بی‌درپی حسب شأن ولایت تامه ائمه دین «سرهنگان و حافظان» شهر علم و دین و حقیقت و معرفتی هستند که متجمع در «رسالت، نبوت و ولایت» حضرت رسول اکرم(ص) است. خاتم الانبیاء که جامع همه علوم انبیا، کمال دین و تفسیر و تأویل آن به تمامی نزد اوست. حضرت امیر المؤمنین در حدیث نورانیت که معرف جایگاه و شأن حضرت ولی الله الاعظم(ع) است عبارت زیبایی دارند، می‌فرمایند: ...أَنَا خاتَمُ الْوَصَّيْنِ وَ أَنَا صَرَاطُ الْمُسْتَقِيمِ وَ أَنَا نَبَأُ

العظيم الذى فيه مختلفون... ۷ من خاتم الاوصياء هستم، من صراط مستقيم هستم، من نبأ عظيمى هستم که مردم در حق من مختلف شدند... حسب روایات ائمه معصومین(ع) هم ایشان در صحنه قیامت در کنار «پل صراط» از کلیه خلائق سؤال می‌کنند و جواز عبور می‌دهند. «پل صراط» همان «شرط» مذکور در روایت «سلسلة الذهب» حضرت ثامن الحجج(ع) است. همان پل ولايت که به شهر ایمان و رستگاری، یعنی بهشت جاوید ختم می‌شود. در ادعیه و زیارت مأثور و مخصوص به اهل بیت(ع) همواره مسلمین را متذکر حفظ ادب و شأن این ذوات مقدسه شده‌اند. در میان آن همه آثار «جامعه کبیره» به عنوان «مرامنامه مسلمانی و آئین نامه شیعه بودن» شاخص و جامع است. پوشیده نیست که «قرب به این صراط» و نزدیکی جستن با «سرهنگ بارگاه کبریایی»، مستلزم کسب نوعی محرومی با ایشان است و این قربت مخصوص است به همراهی و همنوایی در «مراام و صفات و خصال» که وجه تمام و تمام آن در ایشان است. همین صفات و خصال باطنی است که ایشان را مخصوص و منحصر ساخته تا در مقام ولايت حافظ حریم دین و شریعت باشند و گرنه «پسر نوح» و «جعفر کذاب» و امثال «ابولهب» بیش از همه در صورت ظاهر با حضرت نوح، امام هادی و نبی اکرم(ع) قربت داشتند. اما هیچ کدام به زبان قرآنی جزء «اهل بیت» آنها نبودند؛ چنان که کلام وحی خطاب به حضرت نوح(ع) فرمود: ... یا نوح إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرٌ صَالِحٌ. ۸ نه قربت و خویشی و نه صورت‌سازی و ظاهرسازی هیچ کدام انسانی را مستعد «قرب» نمی‌سازد. میان مسلمانان مرسوم است که کلیه اعمال را به قصد «قربت» انجام می‌دهند. در واقع این «قصد» را به منزله «خالص ساختن نیت از شائبه‌های ریا و سمعه، خودنمایی و تفاخر و جلب منفعت و بهره بردن» می‌شناسند. اما، در حقیقت، قربت و نزدیکی به ساحت قدسی، به منزله «ورود به جغرافیای صفات کمالی» است. صفاتی که مطلق آن در حضرت باری تعالی است. بنده مخلص با ظاهر ساختن سخا، رحمت، شفقت و سایر صفات کمالی چنین می‌نماید که «از اوست و به سوی اوست». همین معنا در «قربت و نزدیکی» به ساحت مقدس اولیاء نیز هست. ممارست در سخا، پوشاندن عیب خلائق، دستگیری از افتادگان، شجاعت، عفت و جز اینها (بی ما به ازاء) که به نحو اکمل در «حجت حق» حاضر و جاری است، پیرو را در زمرة اهل حرم، اهل ولايت و از آنها به شمار می‌آورد و سبب بسط این صفات در میان مردم می‌شود. جریانی سیال و زلال که تمامیت هدف خلقت را در گستره خاک متجلى می‌سازد. حسب همین امر است که پسر نوح قرابتی با نوح ندارد و از اهل او به شمار نمی‌آید؛ چنان که جماعت کثیری از مسلمین به حقیقت نسبتی با «أهل بیت(ع)»، پیدا نمی‌کنند. قرب و نزدیکی به پاسبان این دژ حصین و ورود به آن مستلزم طی مراتب محرومی است، مستلزم جلب «صفات کمالی» است. کسب این مراتب است که سالک طالب قرب و ورود را حائز درجاتی از دوستی و مهر و شایستگی می‌کند. ظهور کامل ترین رتبه این محرومی و عالی ترین درجه از این صفات کمالی در «ائمه دین» است که آنان را به «مقام ولايت» رسانده است. اختیارات ایشان و مأدون بودنشان در دستگیری طالبان و هدایت و سرپرستی آنان بر عموم خلائق نیز پیرو همین شایستگی و استقرار تمام صفات کمالی در آنانست. «خليفة الله» الزاماً صاحب عالي ترین درجه از کمالات است؛ چنان که محال عقلی است، با وجود و حضور موجود اکمل، خلعت و جامه خلافت به آنکه صاحب مرتبه‌ای نازل از شایستگی و کمالات است پوشانده شود. «خليفة الله» که در آغاز داستان خلقت، خداوند خلق آن را علت آفرینش عالم و آدم اعلام فرمود، ما به ازاء خارجی تام و تمام و کامل صفات متعالی کمالی است؛ همو که ضرورتاً می‌تواند معلم و رهنمای خلائق و دستگیر آنها در طریق پر فراز و نشیب شود. این قاعده و سنت ساده عقلانی است که همواره اشرف، افضل و مستحق عطا می‌باشد؛ چنان که «حکمت و عدالت» خداوند نیز آن را اقتضا می‌کند. به همان‌سان که در عرصه زمین همواره عاقل و بالغ ولی و قیم صغیر و سفیه می‌شود. در زیارت مخصوص حضرت صاحب‌الزمان،(ع) و خطاب به ایشان می‌خوانیم: السلام عليك يا خليفة الله و خليفة آباء المهدیین. خلیفه خدا، صاحب میراث انبیاء و مصدق وارثی است که خداوند اراده کرده آنان را «امام و وارث» زمین قرار دهد. بی‌شک «موجوداتی» که گاه از روی عتاب مخاطب «أولئك كالأنعام بل هم أضل» ۹ آنان مانند حیوانات چهار پا هستند و حتی پست‌تر از آن. قرار می‌گیرند نمی‌توانند مصدق «خليفة الله» ای باشند که خداوند اراده خلق آنها را نمود. ائمه معصومین(ع)، در تفسیر و تأویل آیه

مبارکه: و نرید أن نمن على الذين استضعفوا في الأرض و نجعلهم أئمّة و نجعلهم الوارثين.^{۱۰} و ما اراده كردیم که بر مستضعفان در زمین منت گذاشته و آنان را ائمه و وارث قرار دهیم. تعابیر زیبا و روشنگری دارند که حسب نمونه بدان اشاره می کنیم: در روایات مسلمی که از سوی ائمه معصومین(ع) ذکر شده، این آیه به واقعه شریف ظهور و قیام حضرت مهدی(ع) تأویل شده است: امام صادق(ع) هر وقتی این آیه را تلاوت می کرد، می فرمود: به خدا سوگند، این آیه نزولش درباره بنی اسرائیل و تأویلش در حق ماست.^{۱۱} امیر المؤمنین(ع) فرمودند: آنها آل محمد(ص) هستند که خداوند مهدی آنها را پس از تلاش فراوان برمی انگیزد و آنها را عزیز، و دشمنانشان را خوار و زبون می سازد.^{۱۲} در معارف اهل البيت(ع)، بیش از ۱۸۰ اسم و لقب - که هریک از آنها ناظر بر شانی از شئونات است - برای خلفا و حجاج الهی ذکر شده است. هریک از این اسماء و القاب و شئون بابی است که پرده از کمالات متعالی آنان برمی گیرد. همین رتبه‌های کمالی است که درجه وقوف و قرب آنها را درباره حقیقت توحید و معارف الهی نشان می دهد؛ تا آنجا که در بسیاری از سلامها خطاب به آن ذوات مقدسه آمده است: السلام عليك يا باب الله الذي لا يوتى إلّامنه. السلام عليك يا سبیل الله الذي من سلك غیره هلك. سلام بر شما که باب [ورويد به ساحت قرب] خداوند هستید که جز از طریق او نمی توان وارد شد. سلام بر شما که سبیل خدا هستید، که هر که جز آن را پیماید هلاک می شود.^{۱۳} بدیهی است که خداوند از روی «لطف» بابی، سبیلی و نوری را به عنوان اسوه، راه رسیدن و مصدق خارجی کمالات متعالی فراروی انسانها قرار می دهد تا آنها امکان سیر در مراتب را پیدا کنند و با مشاهده مابه ازاء خارجی آن واقعیت دست یافتنی و عملی آن را پذیرند و در طریق از بند گمراهی برهند و از غلتیدن در آفتها و بلاها و بالآخره عذاب و قهر خداوند درامان مانند. لذا اینان: - ما به ازاء خارجی حق یا حقیقت مجسم و قرآن ناطق‌اند (در هیأت انسانی). - اسوه واقعی و عینی هستند که تعالی و تقرب در آنان آشکار است (لکم فی رسول الله اسوة...). - طریق رفتن و تمثیل «نحوه بودن و رفتن» اند و اینهمه را در سیره و سنت آنان می توان یافت (چنان که سیره و سنت اینان از منابع و مصادر تشخیص حکم است و حضرت نبی اکرم(ص) اهل بیت را در کنار قرآن قرار داده است و ثقل و امانت مانده برای مسلمین پس از پیامبر). - متضمن فلاح و رهایی و ایمنی بخش از عذاب قهر خداوندند. - حجت بالغه‌اند که حجیت آنان توسط خداوند اعلام شده است. هیچ کس در پنهان هستی صاحب و حامل جمله این شئون و مستحق به داشتن آن نیست چه حسب آیه کریمه: إنما يرید الله ليذهب عنكم الرجس أهل البيت و يطهّركم تطهيرا.^{۱۴} خداوند اراده کرد تا همانا از شما پلیدی را دور کند و شما را پاک نگه دارد. تا در مقام «خلیفه الهی» و امامت، در تربیت، هدایت و ارشاد بندگان که جملگی در معرض لغرض، سهو، وسوسه شیطان، عمر کوتاه، مرگ ناگزیر و سایر ابتلائات‌اند (حسب زندگی و سیر در نشأ دنیا که دار ابتلاء و امتحان است) خلل و نقصانی اتفاق نیفتد. این امر هم ناشی از لطف خداوند به بندگانست و «مصطفی و برگزیده»^{۱۵} بودن حجاج الهی نیز شاید ناظر بر همین معنا باشد. جمله روایاتی که از حضرت رسول اکرم(ص) و ائمه دین(ع) در منابع روایی شیعی و اهل سنت وجود دارد ناظر بر اشاره مستقیم این آیه به «خانواده رسول اکرم و اهل بیت ایشان» است. ادامه دارد پی‌نوشتها: ۱. حضرت علی بن ابیطالب(ع) از پیامبر اکرم(ص) ایشان از حضرت جبرئیل نقل می کنند که: شنیدم خداوند متعال می فرمود: «كلمة لا إله الا الله» دژ (مستحکم) من است و هر که آنرا بگوید به دژ من وارد می شود و هر که (بتواند) وارد آن شود از عذابم ایمن خواهد بود. قال علی بن ابیطالب(ع): حدثني اخي وابن عمی محمد رسول الله صلی الله عليه و آله قال: حدثني جبرئیل(ع) قال: سمعت رب العزه سبحانه و تعالى يقول: كلمة لا الله الا الله حصنی فمن قالها دخل حصنی و من دخل حصنی امن من عذابی. (بحار الانوار، ج ۴۹، ص ۱۲۷). ۲. سوره اعراف(۷) آیه ۱۷۹. ۳. بحار الانوار، ج ۶۹، ص ۲۹۲. ۴. ما خلق نکردیم جن و انس را مگر برای عبودیت. ۵. سوره نساء(۴) آیه ۱۵۰. ۶. بحار الانوار، ج ۱۰، ص ۲۰ و ج ۲۴ ص ۱۰۷. ۷. بحار الانوار، کتاب امامت، حدیث نورانیت، ص ۲۷۴ (ولایت کلیه میرجهانی، ص ۵۰). ۸. سوره هود(۱۱) آیه ۴۶. ۹. سوره اعراف (۷) آیه ۱۷۹. ۱۰. سوره قصص(۲۸) آیات ۵۶. ۱۱. روزگار رهایی، ص ۱۵۱، الزام الناصب، ص ۲۲. ۱۲. روزگار رهایی، ص ۴۵۰، الامام المهدی، ص ۲۶۷. ۱۳. زیارت مخصوص حضرت

صاحب الزمان (عج). ۱۴. سوره احزاب (۳۳) آیه ۳۳. ۱۵. السلام علی اولیاء الله و اصحابه (زیارت جامعه).

سرگذشت نیکبختان

علی کریمی جهرمی اشاره : موضوع تشریف خدمت حضرت صاحب الامر(ع) از موضوعاتی است که درباره آن بحث و گفت و گوهای فراوانی شده و موافقان و مخالفان مطالب بسیاری را در این زمینه مطرح ساخته اند. در مقاله حاضر نویسنده پس از بررسی اجمالی امکان تشریف و اینکه از نظر عقلی مانع برای تحقق این موضوع وجود ندارد، به بررسی مقتضی تشریف پرداخته و بیان می دارد که به دلیل فواید و آثار ارزشمندی که بر تشریف مترتب است، لطف الهی اقتضا می کند که راه وصول به تشریف در دوران غیبت کبرا برای بندگان باز باشد. امکان تشریف یکی از صدھا موضوع و مطالب متنوعی که در رابطه با ولی دوران حضرت صاحب العصر والزمان، ارواحنا فداء، مطرح است، موضوع تشریف به آستان مبارک ایشان و نیل به شرف لقای آن حضرت در دوران غیبت کبرا است. اصل موضوع تشریف فی الجمله امتناع عقلی ندارد و مستلزم محالی نیست. دیدار با امام غایب، در موارد استثنایی و احیانی، امری ممکن است؛ چنان که در جهانف ماده، اجسام و عناصری که برای توده مردم نامری است برای افرادی مخصوص، در تحت شرایط خاص و با ابزار خاصه، قابل رؤیت است. مقتضی تشریف اکنون که امتناع و استحاله عقلی برای رؤیت ولی خدا و تشریف به حضور آن بزرگوار در کار نیست، این بحث پیش می آید که آیا علاوه بر امکان تشریف، مقتضی آن هم موجود است، یا خیر؟ در پاسخ این پرسش نیز باید گفت که: حضرت ولی عصر «امام و پیشوای جامعه و نقطه اتکای آنان است، از این رو لطف الهی درباره بندگان و لطف امام زمان»^۱ درباره امت، اقتضا می کند که اگر بنا به مصلحت عالیه و حکمت بالغه، ملاقات مطلق و آزاد و تشریف عمومی، تعطیل شد، ملاقات استثنایی و تشریف احیانی برای افراد ویژه ای جریان داشته باشد؛ زیرا این موضوع در استحکام و تقویت پایه های ایمان و تزلزل ناپذیری ارکان عقیده و یقین و ثبات امر دین در جامعه اثری بسزا و چشمگیر دارد. و مشکلات عقیدتی و دینی و اجتماعی زیادی از این رهگذر حل خواهد شد. نظریه بزرگان دین رجال و بزرگان و استوانه های دینی نیز برآنند که اصل تشریف، امکان پذیر بوده و امری تحقق یافته است. ما در این فرصت کم و مجال مختصر اکتفا به کلام مبارک سید بن طاووس، اعلی الله مقامه الشریف، می کنیم. وی خطاب به فرزند برومند خود می فرماید: والطريق مفتوحة إلى إمامك، عليه السلام، لمن يريده الله، جل شأنه، عناته به و تمام احسانه إليه.^۲ راه به سوی امام زمان تو، برای کسی که خدا بخواهد عنایتش را شامل حال او گردانیده و احسان خود را بر او کامل فرماید، باز است. هماهنگی در ادوار مختلف آن چه ذکر کردیم اختصاص به زمان غیبت کبرا ندارد، در دوران غیبت صغرا و آغاز عمر آن حضرت نیز مطلب به همین صورت بوده است. احمد بن اسحاق قمی که از اصحاب حضرت امام حسن عسکری(ع) و از کلای آن بزرگوار بوده است، می گوید: من وارد بر امام عسکری(ع) شدم و می خواستم از آن حضرت راجع به امام بعد از ایشان پرسش کنم ولی آن بزرگوار قبل از آن که من سوال کنم فرمودند: «ای احمد بن اسحاق! خدای تبارک و تعالی از آنگاه که آدم(ع) را آفرید تا قیام قیامت زمین را از حجت خود بر مخلوقاتش - که به وسیله او دفع بلا از اهل زمین کرده و به برکت او باران را فرو می فرستد و در پرتو او برکات از درون زمین بیرون می آورد - خالی نگذاشته و نخواهد گذاشت». من عرض کردم: «ای پسر رسول خدا! پس امام و خلیفه بعد از شما کیست؟» در این هنگام امام عسکری(ع) با سرعت برخاسته و به داخل خانه رفتند، سپس بیرون آمدند و بر دوش آن حضرت پسر بچه ای بود همچون پاره ماه در شب چهارده و در حد کودک سه ساله، آقا فرمودند: «ای احمد بن اسحاق! اگر تو در پیش خدا و حجتهاي او گرامي نبودي من چهره [زبيای] فرزندم را به تو نشان نمی دادم». از این فقرات کلام حضرت عسکری(ع) استفاده می شود که معیار تشریف این است که انسان مورد اکرام و لطف خداوند قرار بگیرد و اگر کسی به این مقام رسید امکان دارد که به حضور مبارک امام زمان، ارواحنا فداء، نایل گردد. اکنون اگر در زمان غیبت کبرا نیز کسی به این مقام و مرتبه رسید و انسانی پاک و صالح و دور از تعلقات و

آلودگیهای مادی شد، ممکن است برای او تشرف حاصل گردد. نمونه‌ای از نیکبختان در زمان عالم بزرگ و فقیه گرانقدر، حاج ملامحمد اشرفی مازندرانی،^۳ یکی از ثروتمندان آن سامان املاک و ثروت خود را از دست داده و دچار فقر و تنگدستی گردیده بود. راه گذران زندگی او منحصر به حق التولیه یک ملک وقفی بود که متولی شرعی آن بود. اتفاقاً یکی از ثروتمندان آن نواحی، مدعی ملکیت آن گردید و ادعا کرد که این ملک جد من بوده و غصب شده و وقفیت آن مورد ندارد. چون فرد مدعی قدرتمند بود، جماعتی را به عنوان شاهد ترتیب داد و در هر محضری که طرح مرافعه می‌شد به اعتماد بر شهادت شهود، حکم به حقانیت او و ملکیت آن فریه می‌شد و متولی شرعی از اجرای آن امتناع می‌ورزید. چون این مشاجره به طول انجامید و طرفین خسته شدند، مصلحان خیراندیش آن دو را وادار کردند که این دعوا را در محضر عالم ربایی حاج اشرفی طرح کنند و هر چه را که او حکم کرد بپذیرند و اجرا نمایند. هنگامی که در نزد حاج اشرفی نیز طرح دعوا و اقامه شهود بر ملکیت شد بر متولی آن فریه ظاهر گردید که ایشان هم حکم به ملکیت خواهند کرد، لذا با ناراحتی به امید این که راهی پیدا شود خود را به مدرسه علمیه شهر رسانید و اندوهگین در گوشه‌ای نشست. یکی از طلاب نزد او آمد و سبب حزن و اندوه او را پرسش کرد. او شرح حال خود را گفت و راه چاره این مشکل را از او خواست. او گفت: «اکنون چاره مشکل تو این است که بیرون شهر بروی، و نماز حضرت حجت را بخوانی و متولی به آن بزرگوار شوی، شاید از این مشکل تو را برهاند». آن مرد بر اساس این راهنمایی به بیابانی خلوت رفت، نماز امام زمان(ع) خواند و متولی به آن حضرت گردید. در این اثنا مردی در هیأت رعایای آن سامان در پیش او ظاهر شد و از سبب اندوه و آمدن او به آن بیابان پرسید. متولی مزبور مشکل خود را بیان کرد. آن بزرگوار فرمود: «مشکل تو آسان شد و اندوه تو به پایان رسید. خدمت حاجی اشرفی برو و عرض کن که از جانب شخص بزرگی مأموری که حکم به وقفیت این فریه کنی.» متولی یاد شده عرض کرد: «با وجود شهودی که شهادت بر ملکیت داده اند، چگونه آن جانب حکم به وقفیت خواهد کرد؟» آن شخص فرمود: «اگر آن جانب دغدغه در حکم وقفیت کرد، به ایشان عرض کن که از جانب آن بزرگ، نشانه‌ای آورده ام و آن این است که وقت تشرف به مکه معظمه در مقام ابراهیم مشغول نماز بودی و در قنوت فلاں دعا را خواندی و یک کلمه از آن دعا راغل خواندی و من آهسته در گوشت گفتم که این کلمه، غلط است و صحیح آن چنین است و از نظرت ناپدید شدم.» آن گاه آن شخص غایب گردید، به طوری که متولی وقف ندانست که آن شخص به آسمان، بالا رفت و یا به زمین، فرو رفت. شخص متولی شادمان و مسرور به حضور حاجی اشرفی آمده و جریان را خدمت ایشان عرضه داشت و آن جانب به فرموده امام منتظر حکم به وقفیت را صادر کرد و بدین ترتیب نزاع خاتمه یافت.^۴ ماهنامه موعود شماره ۴۵ پی‌نوشتها: ۱. کشف المحجه، ص ۲۰۱۵. شیخ صدقه کمال؟ الدین و تمام؟ النعمه، ص ۳۸۴. ۳. صاحب «الماثر و الآثار» می‌نویسد: «حج مولی محمد اشرفی از مفاخر مذهب جعفری و حجج فرقه ناجیه است. گروهی از اهالی ایران از او تقلید می‌کنند». ۴. علی؟ اکبر نهادنی، العبری الحسان. ضمناً یکی از بزرگان نقل کردند که مرحوم آیت‌الله آقای شیخ مرتضی حائری، قدس‌سره، فرموده بودند: «من از کسانی از اهل مازندران راجع به آن ملک تحقیق کردم و بر حسب تحقیق آن ملک هنوز باقی است.»

اینک آخرالزمان: جنگ عراق ایده و قوع آرمادگون در آخرالزمان را تشدید می‌کند.

مترجم: رضا عباسپور اشاره: با توجه به ظهور مسیحیت بنیادگرا در کشور آمریکا و جنگ آمریکا علیه عراق، نظریه پردازان مسیحی همچون جرج فالول، مورگان استرانگ، گری فریزر و... نظرات خود را - که غالباً مبنی بر مکافرات یوحنا (بخش پایانی کتاب مقدس) است - به مخاطبان القا می‌کنند و از طرفی جنگ عراق را شاهدی بر تحقیق پیشگوییهای کتاب مقدس (انجیل) می‌دانند و سعی می‌کنند تا بدین وسیله دیدگاههای راست مسیحی را تبلیغ و حقانیت خود را به جهانیان عرضه دارند. در این مقاله که از یکی از سایتها اینترنتی گرفته شده با واژگانی همچون، آرمادگون، جنگ آخرالزمان، ضد مسیح، ایده هزاره، راست مسیحی آشنا

خواهیم شد و همچنین نگاهی کوتاه به نظرات آنها در مورد جنگ عراق و چگونگی تحقق پیشگوئیها در بخش مکاشفات کتاب مقدس خواهیم داشت. با نتیجه نهایی جنگ در عراق، هم اکنون بسیاری از مسیحیان بینادگر^۱ ماجرای را که هم اکنون بر روی شنهای باستانی عراق در حال وقوع است پیام آور تحقق پیشگوییهای کتاب مقدس^۲ (انجیل) درباره آخرالزمان و بازگشت دوباره عیسی مسیح^۳، می دانند، این عقیده در کتابها، ادبیات، وب سایتها، و حتی فیلمها نیز دیده می شود. بعضی ها بر این عقیده اند که پیش بینی قابل توجهی درباره جورج دبلیو بوش وجود دارد، مردی که سخن خود را با یک خطابه مذهبی بسیار قوی و ورزیده القا می کند، و همچنین عقاید مذهبی و باورهای دینی را در سیاستهای خارجی اش دخالت می دهد، پر واضح است که بسیاری از حامیان مذهبی بوش، از حوادث عراق به عنوان تحقق یک پیشگویی تعبیر کرده اند. یل بردوی^۴ اخیراً طی مقاله ای در واشنگتن پست نوشت: حادثه های جهان - مخصوصاً حرکت نظامی آمریکا به سوی عراق - موجب شده است تا اشخاصی با دلایل جدید برای تعبیر و تفسیر کردن آخرین حادثه جهانی خودنمایی کنند. در وب سایتهای پیشگویی، این بحث مشتقانه بالا- می گیرد، گروهها و مخصوصاً در کلیساها به مطالعه کتاب مقدس می پردازنند، در جمعیتهای مذهبی در آخر هر ماه بحث از پیشگویی می شود، مثل چیزی که در ماه گذشته تحت عنوان بیستمین کنفرانس بین المللی پیشگویی آخرالزمان در تامپا برگزار شد. بردوی می نویسد: به نظر بسیاری شواهدی دال بر نقش عراق در سناریوی آخرالزمان^۵ در بخش‌های کلیدی پیشگوییهای آخرالزمان کتاب مقدس وجود دارد. در اینجا و در دیگر کتابهای پیشگویی عهد عتیق و عهد جدید، ادبیات دوران باستان (کتاب مقدس) مالامال از تیترهای خبری است که امروزه در مورد جنگ عراق در رسانه ها به کار می رود. مکاشفات^۶، بخش پایانی کتاب مقدس - به جز در برخی از نسخه های جدید - به عنوان نقشه حوادثی که هم اکنون در عراق اتفاق افتاده است به حساب می آید. در قسمت شانزدهم از بخش مکاشفات نامی از آرمادگون^۷ بیان گردیده است. همانطور که رود فرات اخیراً به وسیله مجموعه ای از تانکها محاصره شده است، منطقه باستانی هار مجدون نیز در شمال اسرائیل در محاصره تانکها است. یوحنّا - به احتمال قوی نویسنده بخش مکاشفات کتاب مقدس - در شرح ماجراهای آخرالزمان می گوید: فرشته ششم جامش را بر رودخانه بزرگ فرات خالی کرد و آب رودخانه خشک شد. به طوری که پادشاهان، مشرق زمین توانستند نیروهای خود را بدون برخورد با مانع به سوی غرب ببرند، و دیگر فرشتگان در شیپورها می دمند هنگامی که نیروها برای نبرد حق و باطل جمع می شوند. بسیاری از مفسران می گویند که ساختار مدرن دولت اسرائیل، شمارش معکوس پیشگویی شده پایان روزگار را به راه اندخته است و این پیشگویی با افزایش ضد مسیحیهای^۸ شرور، نزاعها و اختلافات جهانی، آزار و اذیت کلیسای مسیحی و ظهور یک مذهب دروغین، و درگیریهایی پیش از آغاز جنگ و نبرد حق و باطل در آخرالزمان، تکمیل می شود، البته بستگی به این دارد که شما منتهای پیچیده کتاب مقدس را چگونه تفسیر کنید، عیسی مسیح زمانی می آید تا قبل از قضاوت نهایی مقدمه و راهگشای یک قرن دوران صلح و حکومت صلح باشد، یا این که او فقط زمانی می آید که پیروانش مقدمه هزاره سلطنت^۹ مسیح را فراهم کنند که این بیشتر شیوه یک حکومت دینی و مذهبی است. در این ماجراهای تاریخی، مرحله ای به نام آزار و اذیت^{۱۰} برای مدت هفت سال وجود دارد که ضد مسیحیهای از بند آزاد شده، آزار و اذیتی زشت و زننده علیه مسیحیها انجام می دهنند؛ برای مثال، از برخی از پیشگوییهایی که در طی این دوره می شود، می توان از مؤمنین واقعی ای نام برد که در این حادثه به آسمان برده می شوند که اسم این مرحله در آخرالزمان را مرحله وجود و سرخوشی^{۱۱} گذاشته اند. این یک پیشگویی است که صحبتش به وسیله اتفاقها و رویدادهایی که در غرب رخ می دهد تشدید می شود، به طور مشخص، می شود از جنگ علیه صدام حسین نام برد. دکتر مورگان استرانگ^{۱۲} - استاد تاریخ خاورمیانه دانشگاه ایالتی نیویورک آمریکا و مشاور برنامه های خبری و مجله ها - می گوید: جری فالول^{۱۳} به طور کامل و بی هیچ ابهامی معتقد است که ما باید به جنگ با عراق برویم، تا حوادث مصیبت باری را به راه بیندازیم که موجب فراهم شدن دومنین ظهور حضرت عیسی مسیح شود. جنگ با عراق، به پایان روزگار منجر خواهد شد ما این را می دانیم، اسرائیل پابرجا نخواهد ماند،

اسرائیل در طی آخرالزمان از بین خواهد رفت، هر یهودی ای که در هر جا زنده بماند به مسیحیت خواهد گروید. دکتر مورگان استرانگ اضافه می‌کند: بر طبق علم آخرالزمان شناسی^{۱۴}، مسلمانها، بودایی‌ها، هندوها، کاتولیکها آنیمی‌ها و هر کس دیگر، در جنگ آخرالزمان^{۱۵} هلاک خواهد شد و یا این که به مسیحیت اصول گرا و بنیادگرا ایمان خواهد آورد. همه جنگ عراق را نشانه بزرگی بر شمارش معکوس آخرالزمان می‌دانند ولی همه نسبت به ایدئولوژی آخرالزمان تعلق خاطری ندارند. مارک هیتچکوک^{۱۶}، کشیش کلیسای «فیث بایبل» واقع در آدموند در ایالت اکلاهما می‌گوید: مهم ترین مطلبی که باید بگوییم این است که آنچه که آنجا (عراق) در حال رخ دادن است تحقق دقیق پیشگوییها نیست. او اضافه می‌کند: بعضی از مردم جنگ عراق را آغاز آرماگدون خواهند دانست اما دیدگاه کلی من این است که جنگ عراق چیزی فراتر از بازگویی یک سناریو است. او مؤلف ۹ کتاب در عنوانهای مهم پیشگوییهای کتاب مقدس است که می‌گوید: جنگ در عراق بیشتر یک عامل گرم کننده و عامل شتاب دهنده ای است برای حوادث نگران کننده ای که رخ خواهد داد. در دانشگاه باب جونز^{۱۷} - جایگاه پژوهش بنیادگرها - دکتر استفان هنکیتز^{۱۸} به طور کامل اعتقاد دارد که جنگ در عراق نقطه پایان پیشگوییها نیست، به زودی بشریت با حوادثی که در بخش‌های مختلف کتاب مقدس از جمله مکاشفه یوحنا تصویر شده است، روی رو خواهد شد، او معتقد است که بشریت در آستانه جنگی است که عیسی مسیح علیه گروهی از ملت‌هایی که به وسیله ضد مسیح رهبری می‌شوند انجام خواهد داد، که پس از آن یک دوره هفت ساله از رنج و مصیبت را خواهیم داشت. کسانی که به کتاب مقدس معتقدند با آروین باکستر - کشیشی در ریچموند در ایالت ایندیانا آمریکا و مؤسس مجله آخرالزمان - موافقند، آروین باکستر می‌گوید: ماجراهی عراق با پیشگوییهای عهد عتیق و عهد جدید مو نمی‌زند. باکستر همچنین میزان بالایی از تلفات در هجوم نظامی آمریکا به عراق را پیش بینی کرد و هشدار داد که دیگر کشورها جنگ در عراق را به دیده فرصتی برای سامان دادن سیاستهای خود می‌نگرند، برای مثال، ممکن است چین سعی کند تا تایوان را اشغال کند. یا این که هند و پاکستان می‌توانند دست به جنگ تمام عیاری علیه منطقه بی ثبات کشمیر بزنند. این ماجرا به گفته باکستر سرآغاز جنگ جهانی دوم و کشتار یهودیان به دست نازیها بود که به وسیله یوحنا در بخش مکاشفات کتاب مقدس پیشگویی شده است. اگر نشانه‌ها و علامتها بیان نظریه وجود داشته باشد که در آخرالزمان آمریکا پیشرفت می‌کند، این، یک موفقیت شگفت‌انگیزی برای کتاب برجای مانده^{۱۹} نوشته تیم لاهایه^{۲۰} و جری جنکیتز^{۲۱} است. اگر چه که بیشتر کتابهایی که به موضوع آخرالزمان پرداخته اند ویژه قشر مذهبی تهیه شده اند، لکن، این مجموعه برجای مانده طیف وسیعی از مخاطبان سکولار را جذب کرده و فروشی بیش از ۵۰ میلیون نسخه را به خود اختصاص داده است. حتی بخش چهارم این کتاب رتبه اول لیست پرفروش ترین کتابهای نیویورک تایمز را - که مورد غبطه همگان است - را به خود اختصاص داده است. لاهایه که سابقاً یک کشیش بود و همچنین از فعالان حقوق مذهبی و آموزش در دانشگاه باب جونز است کسی است که جری فالول را در سازماندهی مؤسسه «اکثریت اخلاقی» مساعدت کرد. اخیراً، فالول دانشکده پیشگویی تیم لاهایه را در دانشگاه آزاد خود افتتاح کرد، این یک نشانه بسیار قوی بر فراغیر شدن عقیده آخرالزمان در میان افسار کم فرهنگ و بنیادگرای در حال رشد است. لاهایه به نظریه رویکرد الهی مجموعه برجای مانده پرداخته و مؤلف دیگر کتاب نقش روایتگر را ایفا کرده است. در حالیکه طرح کلی داستان و شخصیت‌های آن را هم ارائه کرده است، خط سیر داستان از ابتدای مرحله آزار و اذیت شروع می‌شود این در زمانی است که ترس و وحشت ناشی از آزار و اذیت همه جا را فرا گرفته است. در بخش آرماگدون این کتاب، شیطان را در حال حکومت بر سیاره زمین از پایتحت خودش که همانا شهر بابل جدید که همان عراق است، ترسیم می‌کند. الوا مارتین^{۲۲} رئیس مجمع حقیقی خداوند در شمال کارولینا می‌گوید: عراق درست همان جایی است که بابل قدیم آنجا بود. او می‌گوید: تصور می‌کند که روح یکی از پادشاهان قدیم بابل در زمانی که یهودیان برده و تحت شکنجه بودند در او حلول کرده است. معتقدانی مثل مارتین همچنین به پیامهایی از متون مقدس اشاره می‌کنند، از جمله می‌توان از فاحشه بابل نام برد که بر هفت تپه می‌نشیند - درست همزمان با

کسانی که این پیشگوییها را به شهرهای باستان که توسط صدام حسین در حاشیه رودخانه فرات بازسازی شده است نسبت می‌دهند عده‌ای دیگری معتقدند که این پیشگوییها به کلیسای کاتولیک روم اشاره دارند. گری فریزر ۲۳ کسی که درباره نشانه‌های ظهور دوم مسیح ایراد سخنرانی کرد می‌گوید: هر کس درباره آینده شدیداً کنجکاو است. او اصرار داشت: نقشی که اسرائیل و دیگر کشورها در منطقه بازی می‌کنند به نوعی اجرای پیشگوییهای آخرالزمان است. و هشدار داد که: حوادثی چون تروریسم و تشکیل اتحادیه اروپا قبلاً در کتاب مقدس پیش‌بینی شده بود. فریزر می‌گوید: هم اکنون، سرتاسر جهان را بحران فرا گرفته است، این صرف یک تضاد و درگیری با عراق نیست، این جنگ علیه تروریست است که به صورت یک مبارزه جهانی درآمده است. او ادامه داد: مردم هر جایی می‌دانند که یک چیزی اتفاق افتاده است، خود همین دانش را از کتاب مقدس دارند، کتاب مقدس، تمام این اتفاقات را پیشگویی کرده است. او معتقد است: مسیحیت نقش خاصی را در حادثه‌های هولناکی که در بخش مکاشفات کتاب مقدس پیش‌بینی شده است بازی خواهد کرد. اشخاص مشهوری که به مسئله پیشگویی توجه زیادی نشان می‌دادند از سرتاسر جهان در کنفرانس پیشگویی حضور چشمگیری داشتند، یکی از اعضای شرکت کننده در این کنفرانس که خود یک کشیش کلیسا است، می‌گوید: حوادث کنونی در عراق، ویژگی ملکوتی بودن و آسمانی بودن کتاب مقدس را اثبات کرده است. او در ادامه می‌گوید: پیام نجات و رستگاری در قسمت مکاشفات کتاب مقدس دیده می‌شود. و در آخر به صراحة اعلام می‌کند که: خدا را شکر که مسیح، پادشاه است، و بهترین چیز این است که ما پیروز هستیم. ماهنامه موعود شماره ۴۵ پی نوشت‌ها: Iraq war × ۱. fuels visions of armageddon end times : Apocalypse soon ۲. Biblical book . ۳. Bill Broadway . ۴. End time . ۵. Revelation . ۶. جنگ بزرگ، ختم می‌شود از جمله اعتقادات مسیحیان بنیادگر است. ۷. Armageddon . ۸. Antichrist . ۹. ایده هزاره: هزار سال باید طی شود تا مسیح ظهر کند. ۱۰. Tribulation : حکومت ضد مسیح، هفت سال به طول می‌انجامد و دوره «رنج یا آزمایش بزرگ» خوانده خواهد شد. ۱۱. Rapture . ۱۲. Morgan strong . ۱۳. eschatology . ۱۴. ۱۵. جنگ هرمجدون یا آخرالزمان: جایی که آخرین جنگ میان نیروی حق (خیر) و باطل می‌باشد. ۱۶. Mark Hitchcock . ۱۷. Bobjones university . ۱۸. Stephen Hankins Dr . ۱۹. مسیح «به وقوع خواهد پیوست. این کتاب تا کنون در ۱۲ جلد انتشار یافته است و مجموعاً بیش از ۵۰ میلیون نسخه فروش داشته است. ۲۰. Tim Lahaye . ۲۱. Jerry jenkins . ۲۲. Elva Martin . Gary Frazier . ۲۳.

کلید فهم سیاست آمریکا

موضع آمریکا در برابر رژیم صهیونیستی از پشت‌وانه؟ های مذهبی... تا منافع سیاسی محمدالسماک مترجم: ابوذر یاسری اشاره: مقاله حاضر ترجمه چهارمین بخش از سلسله مباحث قدس است که از سوی «واحد مطالعات و تحقیقات مؤسسه القدس» مستقر در بیروت منتشر می‌شود. اهمیت خاص این مجموعه در نوع حقایق و اطلاعاتی است که راجع به موضع آمریکا در برابر رژیم صهیونیستی، ارایه می‌کند و طی آن به پاره‌ای از پایگاههای مذهبی و بخشی از منافع سیاسی، که توسط مؤلف محترم، با دقت و هوشیاری گردآوری گردیده، استناد شده است. دیپلماسی اعراب، در تمام جنگها و حملات اسرائیل علیه جهان عرب، به طور کامل در برابر موضع حمایت؟ گرانه آمریکا قرار داشته است. به راستی چرا ایالات متحده، منافع و حیثیت معنوی خود را به خطر انداخته است؟ و

چرا این کشور، صداقت را از رابطه خود با جهان عرب (۳۰۰ میلیون نفر)، جهان اسلام (یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نفر) و بلکه تمام مللی که در سراسر جهان، از شرق تا غرب، به حقوق بشر پایی بندند و به رعایت پیمانها و قوانین بین‌المللی فرا می‌خوانند، کاملاً کنار گذاشته است؟ و چرا از کشتارها و قتل عام‌هایی که اسرائیل مرتكب می‌شود، تحت عنوان همین ارزشها و اصول انسانی، دفاع و حمایت می‌کند؟ باید گفت که اساساً در طرح این سؤال که نسل اندر نسل بر هر لب و زبانی جاری بوده است، اشتباہی رخداده و آن عبارت از این عقیده است که ایالات متحده، اسرائیل را حمایت می‌کند. این اعتقاد نادرست، منجر به اخذ نتایج نادرست شده است. رابطه ایالات متحده و اسرائیل، مبنی بر حمایت و تقویت (سیاسی) نیست و نیز این مطلب که تلاش بیش از حد اعراب در تأمین منافع استراتژیک آمریکا، نقش این ژاندارم را حذف یا متوقف خواهد کرد، صحیح نمی‌باشد. واقعیت آن است که رابطه آمریکا - اسرائیل، از حد منافع سیاسی، اقتصادی و امنیتی، فراتر است و نیز وقتی که آمریکا، پیشنهاد توافق و حتی حرکت در رکاب اسرائیل را به جهان عرب داد، برقراری این رابطه، هرگز تغییری در موضع آمریکا نسبت به اسرائیل ایجاد نکرد دلیل آن این است که این موضع، مبنی بر اصول و معتقدات ایمانی است که از حد منافع و محاسبات سیاسی گذاشته است. جدا از دیگر مناطق جهان، تنها خاورمیانه، در معرض تصمیم سیاسی آمریکا در خصوص اجرای آن اصول ایمانی، قرار گرفته است و لابی فعال و پر نفوذ صهیونیستی در ایالات متحده، چیزی جز یک ابزار از مجموعه ابزارهای متعددی که این اصول را به نفع اسرائیل به کار می‌گیرد، نیست. از این رو، ناچار از فهم این اصول و شناخت جایگاه آن در عملیات تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری آمریکا هستیم تا بتوانیم به درک پشتونه الترام آمریکا نسبت به اسرائیل دست یابیم. در سال ۱۸۹۷م. در شهر بال سوئیس، اولین کنگره صهیونیسم به دعوت «ثودور هرتزل» - یکی از روزنامه‌نگاران اتریشی - برگزار شد. اما جنبش و حرکت صهیونیسم مسیحی، سه قرن قبل از آن، از هلند و بریتانیا آغاز و سپس در ایالات متحده مستقر و ریشه‌دار شده بود. کاتولیکها، عقیده داشتند که عصمت، از خصایص «کلیسا»ست و در «پاپ» ظهر می‌یابد. اما پس از آغاز جنبش اصلاح‌طلبی مذهبی - که از آلمان به رهبری مارتین لوثر، کالوین و دیگران نشو و نمو یافت - نظریه‌ای که معتقد بود عصمت، ویژه کتاب مقدس است، (به جای نظر کاتولیکها) مبنی قرار گرفت. مذهب کاتولیک بر نظر کشیش آگوستین پای می‌فرشد که می‌گفت: آنچه راجع به وجود «کشور خدا» در کتاب مقدس آمده است، در آسمان قرار دارد نه در زمین و ثانیاً: «قدس» و «صهیون»، دو محل معین زمینی، برای سکنای یهود، نیست، بلکه دو مکان آسمانی است که به روی تمام مؤمنین به خدا گشوده است. اما پس از آغاز جنبش اصلاح‌طلب مذهبی، تفاسیر دیگری مبنی قرار گرفت که «کشور خدا» را یک واقعیت زمینی و یهود را صاحبان وعده و کالت الهی از جانب او برای ایجاد مملکتش می‌دانست و به بازگشت دوباره مسیح، شروط تحقق آن (از جمله ایجاد اسرائیل بزرگ)، هزاره (آنچه که سالهای خوشبختی حکومت صهیونیسم بر جهان، تحت رهبری مسیح گفته می‌شود) و حتمی الواقع بودن آن معتقد بود. و این چنین بود که از نیمه سال ۱۶۰۰م. جنبش «پروتستانیسم»، دعوت و فراخوان از یهودیان برای ترک اروپا و بازگشت به فلسطین، به منظور ایجاد «کشور خدا» را آغاز کرد. اولیور کرامول - فرمانروای بریتانیایی مشترک المنافع - در اولین اقدام، خواستار یهودی کردن فلسطین به عنوان مقدمه رجعت مسیح شد و در سال ۱۶۵۵، کتابی از کشیش پروتستان آلمانی - پول ولگن هوفر - انتشار یافت که در آن گفته بود. یهودیان به محض ظهور دوباره مسیح به مسیحیت خواهند گروید؛ چرا که او را هم؟ چون یکی از خودشان می‌دانند و از مستلزمات این ظهور، همانا بازگشت یهودیان به سرزمینی است که خداوند، خود، آن را از طریق ابراهیم، اسحاق و یعقوب به ایشان اعطا کرده است. و بدین ترتیب، ادبیاتی مذهبی شکل گرفت که طی آن، یهودیان معتقد به نقشه خدا، بنا بر اقتضا، سرنوشت محظوم همه بشر را تعیین می‌کردند و (این ادبیات) تشکیل حکومت آنها را تنها راه بازگشت مجدد مسیح، معین می‌کرد؛ همان بازگشتی که برای همیشه، سرنوشت محظوم جنگ ایمان و کفر را با پیروزی مسیح و فرمانروایی هزار ساله او بر جهان، تعیین خواهد کرد و سپس قیامت به؟ پا خواهد شد. در این ادبیات، اعتقاد به پشتیبان قوم یهود در تشکیل حکومتی در فلسطین نوعی از عبادت

شمرده می‌شد و از آن به مشارکت بشری در تحقق خواست الهی، تعبیر می‌گردید. تا آنجا که «لرد آنتونی اشلی کوبر» اصلاح؟ طلب معروف انگلیسی در سال ۱۸۳۹ گفت: با وجود آن که یهود، قومی سخت دل و غرق در معصیت؟ اند و لاهوت را انکار می‌کنند ولی نسبت به آرزوی مسیحی «رهایی» نیاز مبرم دارند. اشتیاق به «رهایی» مسیحی، انگیزه مذهبی ایجاد جنبش صهیونیسم مسیحی که سبب حمایت از قوم یهود در راه تشکیل حکومت ایشان در فلسطین به دست خودشان بوده گردید و حتی برای دفع هرگونه عذاب و جدان از مسیحیان پروتستان، «لرد کوبر» شعار «فلسطین، سرزمین بی‌ملت برای ملت بی‌سرزمین» را علم کرد. و از آن پس، پرچمی شد که تمام مسیحیان صهیونیست آن را حمل کردند. لرد بالمرستون (عموی لرد کوبر) وزیر امور خارجه وقت بریتانیا، به وسیله ایجاد کنسول؟ گری بریتانیا در قدس (سال ۱۸۳۹م.) و انتخاب «ولیم یونگ»، یکی از معتقدان به صهیونیسم مسیحی، به سرکنسولی آن، آن را عملی کرد. وی، اصلی؟ ترین وظیفه یونگ را حفظ منافع یهودیان، حمایت، تسهیل اقامات و تشویق آنان به بازگشت، معین کرد. در آن زمان تعداد یهودیان فلسطین که بخشی از امپراطوری عثمانی محسوب می‌شد، مطابق اسناد کنسول؟ گری بریتانیا فقط به ۹۶۹۰ نفر می‌رسید. کنسول؟ گری بریتانیا، حق حمایت از یهودیان بیگانه فلسطین را در اختیار داشت که (بنا به اعتراف) آن را به موجب توافقی تحملی از پادشاهی عثمانی گرفته بود. اما حمایت بریتانیا، یهود عثمانی را نیز در بر گرفت و این امر، برای اولین بار، در طول تاریخ جدید، منجر به احتساب کل یهود (به رغم تفاوت اوصاف و اشکال؟ شان) در قالب ملتی واحد شد. در سال ۱۸۴۱م. هنری تشرشل - افسر ستاد امور بریتانیا در خاورمیانه - در نامه؟ ای خطاب به موسی مونتیگور - رئیس مجلس نمایندگان یهود در لندن - نوشت: نمی؟ توانم اشتیاق وصف ناشدنی؟ ام را نسبت به این امر از تو پنهان کنم که می‌بینم ملت یکبار دیگر هویت خود را به عنوان یک ملت باز می‌یابد. من معتقدم که تحقق دقیق این هدف ممکن است، اما ناچار از انجام دو امر غیر قابل اغماض هستیم؛ اول آنکه؛ خود یهودیان این مسئله را از طریق اجماع در سطح جهانی به دوش گیرند و دوم آنکه، قدرتهای اروپایی به یاری؟ شان بیانند. این موضع در خلال سبقت گرفتن ایده صهیونیسم مسیحی انگلیسی بر یهودیت، ظهور و بروز یافت. تا آنجا که تعداد زیادی از رهبران یهود در آن هنگام مشاهده می‌گردند که عملیات تشویق مهاجرت به فلسطین برای اخراج آنان از، اروپا، تحت یک پوشش مذهبی صورت می‌گیرد. در سال ۱۸۴۵ «ادوارد باتفورد» از دفتر امور مستعمرات لندن، پیشنهاد کرد که: تشکیل حکومت یهودی در فلسطین، تحت حمایت بریتانیای کبیر انجام شود و به محض آن که یهودیان، خود، قادر به حفظ خود باشند، قیومیت آن برداشته شود. همچنین وی بیان کرد: حکومت یهود ما را در محور رهبری شرق قرار می‌دهد به طوری که مراقبت از عملیات توسعه و تسلط بر دشمنانمان و به زیر کشاندن آنها هنگام نیاز، برای ما ممکن می‌شود. و بدین ترتیب کاربرد نقشه اسکان یهود در فلسطین در عرصه سیاسی بدون آن که از سایه مذهبی خارج شود، آغاز شد و این تلازم تا کنون استمرار داشته است. در ششم فوریه ۱۹۸۵، بنیامین نتانیاهو، نماینده اسرائیل در سازمان ملل متحد، طی نطقی در مجمع عمومی گفت: نامه؟ ها و نوشه؟ های مسیحیان صهیونیست انگلیس و آمریکا، به طور مستقل بر فکر رهبران در طول تاریخ مثل: لوید جرج، آرتور بالفور و وودرو ویلسون، در آغاز این سده، تأثیر گذاشته است. رؤیای دیدار بزرگ، شعله تحلیل این مردان را برافروخت. کسانی که نقشی محوری در پایه؟ گذاری قوانین سیاسی و بین؟ المللی، به منظور احیاء حکومت یهود، بازی کردند. «نتانیاهو» در اقرار به این واقعیت تاریخی صراحة داشت تا آنجا که گفت: ... حقیقتاً اشتیاقی قدیمی در رسوم یهودی؟ مان برای بازگشت به سرزمین اسرائیل وجود داشت و این رؤیاها که ما را از ۲۰۰ سال پیش می‌خواند، از میان مسیحیان صهیونیست سربرآورد. یک اعتقاد عمومی و رسوخ یافته مذهبی درون جامعه مذهبی آمریکایی جریان دارد که می‌گوید: خداوند هر کس را نسبت به اسرائیل، بی؟ حرمتی کند عقوبت می‌کند و به هر کس آن را یاری رساند، جزای نیک می‌دهد و به برکت پشتیبانی ایالات متحده از اسرائیل، برکات خدا (از رزق، خیر، امنیت و سلامت) بر مردم آمریکا نازل می‌شود. در سال ۱۶۴۲ دانشگاه هاروارد آمریکا اولین مدرک دکترای تاریخ خود را اعطای کرد که عنوان موضوع آن زبان عبری، زبان مادری بود. اولین کتابی که

در ایالات متحده انتشار یافت، سفر مزمیر (Psalm) بود و اولیه مجله، «یهودی» (The Jew) نام داشت. در آغاز مهاجرت از اروپا به آمریکا، مهاجران مسیحی انگلی جهان جدید را به منزله کنعان نو (New Canaan) فرض کردند و انگلستان را که از آن گریخته بودند به مثابه مصر و سرخ? پوستان آمریکا را فرزندان دهگانه گم شده از بنی اسرائیل. حتی وقتی که یکی از گروههای پروتستانی از طایفه مورمون پیش از آن که به حکومت «یوتاه» برسد و در آنجا استقرار یابد، در صحرای آمریکا سر در گم شد و به بیراهه رفت، این حادثه را به واقعه‌ای که برای بنی اسرائیل در صحرای سینا حادث شده بود، تشبیه کرد و لذا برای رود «کلرادو» اسم توراتی قدیمی رود «باشان» را انتخاب کردند. تأثیر صهیونیسم مسیحی بر مهاجران نخستین به آمریکا، به حدی بود که رئیس? جمهور جفرسون پیشنهاد وضع علامتی را به جای نشان عقاب، برای آمریکا داد که در آن بنی اسرائیل در روز، زیر ابری که بر سرshan سایه انداخته و در شب زیر عمودی از نور، قرار دارند و این پیشنهاد مطابق مضامین «سفر خروج» بود. کشیش جوزف اسمیت، مؤسس کلیسای مارمونی، نظریه تشکیل حکومت یهودی در فلسطین را پایه‌گذاری کرد و از سال ۱۸۱۴م. فراخوانهای انگلیسی - آمریکایی جهت ایجاد وطن برای یهودیان در فلسطین بالا- گرفت. یکی از پیشگامان آمریکایی جنبش صهیونیسم مسیحی، کشیش وارد جریسون ۱ از آمریکا به فلسطین مهاجرت کرد و یهودیت را پذیرفت و به عنوان مشاوری برای دولت آمریکا در قدس و سپس سرکنسول آن در سال ۱۸۵۲ وارد عمل شد و فعالیتهای وی حول موضوع واحد ایجاد وطن یهودی در فلسطین دور می‌زد. وی با حمایت یک مؤسسه یهودی - مسیحی انگلیسی دست به ایجاد یک شهرک زراعی یهودی زد و مسیحیان انگلی آمریکایی و یهودیان را در آن اسکان داد. حرکتهای اسکان پس از آن به واسطه سرمایه‌گذاری آمریکاییان به صورت پیاپی ادامه یافت، سپس شهرک «جبل الأسل» (در غرب یافا) در سال ۱۸۵۰ برپا شد. اقبال مسیحیان صهیونیست به سکونت در این مکانها از صهیونیستهای یهودی شدیدتر بود چرا که آنان در انتظار «بازگشت دوباره مسیح» بودند. از آن هنگام سرزمین مذهبی آمریکا به توسعه سازمانها و تشكلهای داخلی دست زد که هدف از آن حمایت معنوی و مادی فرون? تر برای تحقق پیشگوییهای تورات راجع به بازگشت یهودیان به فلسطین بود. از جمله نخستین مؤسسات مذکور، «سازمان فدرالی دفاع از فلسطین در آمریکا» ۲۰ بود که کشیش چارلز راسل ۳ آن را در سال ۱۹۳۰ تأسیس کرد و سازمان «کمیته فلسطین - آمریکا» که توسط سناتور رابت واگنر ۴ به همراه ۶۸ عضو مجلس سنا، ۲۰۰ عضو مجلس نمایندگان، تعدادی از علمای انگلی، صاحبان صنایع، اساتید دانشگاهها، روزنامه‌نگاران و ادبای مشهور تأسیس شد. نیز در سال ۱۹۴۲ «سازمان مجلس مسیحی فلسطین» ۵ مطابق قرارداد بالفور، به عنوان یکی از موارد تحقق آن، از سوی کشیشان پروتستان و شخصیتهای بارز اقتصادی، سیاسی و دولتی تأسیس گردید. این سازمانها شعار «سرزمین موعود» و «ملت برگزیده» را بالا- بردنده و به گونه‌ای آن دو را به یکدیگر مربوط ساختند تا مردم بدانند که شریف? ترین عمل برای تقرب مسیحیان به خداوند، مشارکت مادی و معنوی در تحقق خواست خدا به واسطه بازگرداندن قوم یهود به فلسطین به عنوان مقدمه رجعت مسیح می‌باشد. کنگره آمریکا، قطعنامه اجلاس صهیونیستها را - که در سال ۱۹۴۲ در نیویورک برگزار شده بود - پذیرفت و در سال ۱۹۴۴ تصمیمی اتخاذ نمود که ایالات متحده را متعهد می‌کرد تا «نهایت تلاش خود را جهت گشودن درهای (سرزمین) فلسطین به روی یهودیان مبدول دارد تا به راحتی و آزادی وارد آن شوند و به آنان فرصت ساختن آن را اعطای کند تا ملت یهود بتوانند دوباره یک فلسطین یهودی دموکراتیک و آزاد بنا کنند». کنگره آمریکا عبارت «بازسازی فلسطین» را جایگزین عباراتی نظیر «تشکیل حکومت یهودی در فلسطین» که در بیان کنفرانس نیویورک آمده بود، کرد و این نشانگر آن است که صهیونیسم مسیحی در تحریف و غلو، بسیار شدیدیر از صهیونیسم یهودی عمل می‌کند!! در ایالات متحده، تعداد ۰۰۹، ۷۵۴ نفر پروتستان در قالب ۲۰۰ فرقه وجود دارند. فرقه تدبیری ۶ دارای بیشترین سهم نسبت به پذیرش عقیده صهیونیسم می‌باشد که تعداد پیروان آن بالغ بر چهل میلیون نفر می‌شود. همچنین گروه پروتستانهای سفیدپوست (معروف به آنگلوساکسون) ۷ مشهورترین شخصیتهای سیاسی، اقتصادی، تبلیغی، رسانه‌ای و نظامی جامعه آمریکا را در خود جمع کرده است. نتانياهو (رئیس

دولت سابق اسرائیل)، قبل از دیدار با کلینتون - رئیس جمهور وقت آمریکا - بسیار مشتاق به برگزاری نشستی با کشیش جرج فالول (شخصیتی معروف از گروه مذکور) بود. در آن جلسه فالول پرسید: اسرائیل تا چه اندازه می‌تواند از اراضی زائد به نفع فلسطینیان عقب نشینی کند بدون آن؟ که امنیتش در معرض خطر قرار بگیرد؟ نتانیاهو در پاسخ گفت: واقعیت آن است که ما نمی‌توانیم جز از مقدار بسیار اندکی عقب نشینی کنیم و فالول افزود: یک عقب نشینی هم برایشان زیاد است. از جمله این شخصیتها، پر رابرتсон، سازنده برنامه تلویزیونی «باشگاه هفت‌صد» است که به تنها ۱۹ درصد آمریکاییها (۱۶ میلیون خانواده) را به خود جلب کرده است. همچنین جیمی شوگرت، صاحب دومین ایستگاه تلویزیونی بزرگ انگلیان در ایالات متحده، که ۱۰ درصد بینندگان (بیش از ۹ میلیون خانواده) را به خود اختصاص داده است، نیز جیم بیکر، اورال رابرتس، کینین کوبلاند، ریچارد دی هان و ریکس همبد، که هر یک مالکیت یک ایستگاه تلویزیونی مبشر انگلی را در اختیار دارند، جملگی از اعضای گروه مذکور هستند. همه این شخصیتهای مذهبی معتقدند که اراده الهی، در ایجاد اسرائیل، نمودار گشته است و خداوند هر کس که اسرائیل را یاری کند، یاری می‌کند و با هر کس که نسبت به آن عداوت بورزد، دشمنی می‌کند. ایجاد اسرائیل به طور حتم باعث وقوع شرط بازگشت دوباره مسیح - که انتظار آن نیز طولانی شده است - می‌باشد و ثانیاً دفاع از اسرائیل عملی مذهبی و جزیی از اصول عقاید است و صرف اتخاذ یک موضع سیاسی بر حوادث متغیر تأثیر نمی‌گذارد. حکومت سکولار (که احکام و قوانین آن مبتنی بر جدایی دین از حکومت است) در ایالات متحده دارای ۱۴۰۰ ایستگاه مذهبی است که ۸۰ هزار کشیش انگلی در آن فعالیت می‌کنند و اکثر قریب به اتفاق آنان از پیروان مکتبی می‌باشند که اسرائیل را تجلی خداوند و مجسمه نعمتهای او برای نجات فرزندان بشریت می‌دانند!! لذا اگر چه اسرائیل با معرض یا بحرانی مواجه شود، این لشکر مذهبی - رسانه‌ای از طریق کلیساها، ایستگاههای رادیویی، تلویزیونی و سلسله مطبوعات روزانه و هفتگی که انتشار آن را در اختیار دارند، به حرکت درمی‌آید. حرکت جنبش، از مبنای یک اصل ثابت از اصول این جنبشهای مذهبی، آغاز می‌شود و آن این اصل است که قوانین موضوعه بین‌المللی، اسرائیل را شامل نمی‌شود؛ زیرا اسرائیل با همه رژیمهای سیاسی دیگر عالم تفاوت دارد. وجود اسرائیل، تجسم اراده خداست نه (حاصل) اراضی نیاز بشری. ثانیاً، تنها واجب و شمول خواست و مشیت الهی می‌تواند اسرائیل را در برگیرد که در کتب مقدس آمده و آشکارترین نمونه آن، وعده خداوند برای ملت برگزیده اوست. از این رو، دولتهای اسرائیل - با وجود هر نخست وزیری - آزاد از هر گونه قید و قانون می‌توانند نه فقط زیر بار قطعنامه‌های (۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ و ۴۴۲ و ۳۳۸ و ۱۹۴) و امروز قطعنامه‌های (۴۲۵ و ۴۴۲ و ۳۳۸) و این را اکنون شارون عملاً به اثبات رسانده است. در کتاب پیشگوییها و سیاست ۸ نوشته یک زن آمریکایی به نام گریس هالسل - که سخنرانیهای رئیس جمهور، جانسون، را نگاشته است - نویسنده ضمن انتقال تجربیات کاری خود در کاخ سفید می‌گوید: هر بار که اعضای شورای امنیت ملی جهت تصمیم‌گیری راجع به خاورمیانه، دور هم جمع می‌شوند، نماینده کلیسا انجیلی جهت تطبیق تصمیمات با اعتقادات مثبتی بر پیشگوییهای تورات و تفاسیر جدیدی که این کلیسا وضع کرده است، دعوت می‌شود. پس از انتخاب هر یک از رؤسای جمهور جدید آمریکا، یک نفر از نماینده‌گان این کلیسا، ریاست کشیشان را در انجام سوگند (تحلیف) قانون اساسی، به عهده می‌گیرد. کلینتون، مراسم تحلیف خود را در برابر کشیش بیلی گراهام، یکی از رهبران این جنبش، به جای آورد. این جنبش، به بازگشت دوباره مسیح، ایمان دارد و معتقد است که این امر، شرطی دارد که ایجاد حکومت صهیون بر اجتماع یهودیان دنیا از جمله آن شرط می‌باشد و به این دلیل، یاری رساندن اسرائیل را یک واجب مذهبی می‌داند که صرفاً برخاسته از منافع سیاسی نیست. همچنین این جنبش اصول گرا معتقد است که براساس مشیت الهی، حکومت یهود، مورد هجوم غیر مؤمنین، به خصوص مسلمانان و منکران خدا قرار خواهد گرفت. همان هجومی که منجر به جنگی بزرگ - به نام آرمادگدون (هرمجدیون) - می‌شود.^۹ در این جنگ از سلاحهای

تخریب؟ کننده شیمیابی و هسته؟ ای استفاده می‌شود و صدھا هزار نفر از مهاجمان و یهودیان کشته می‌شوند. زمینه‌های وقوع سناریوی آرماگدون، مطابق آنچه هال لیندسی - یکی از معروف‌ترین رهبران جنبش - در کتاب خود به نام فرجام کره بزرگ زمین ترسیم کرده است، عبارتند از: ۱. تشکیل اسرائیل بزرگ؛ ۲. بازگشت قوم یهود از نقاط پراکنده به سرزمین موعود؛^۳ ۳. بازسازی هیکل سلیمان؛^۴ ۴. هجوم کثیری از کفار (مسلمانان و مسیحیان غیر مؤمن به بازگشت مسیح) به اسرائیل؛^۵ ۵. ظهور دیکتاتوری سخت؟ تراز هیتلر، استالین یا مائوتسه؟ تونگ که رهبری مهاجمان را به عهده دارد؛^۶ ۶. پذیرش سیطره این دیکتاتور (که دشمن قوم یهود است) از سوی سرزمینهای وسیعی از جهان؛^۷ ۷. گرویدن ۱۴۴ هزار یهودی به مسیحیت انگلی به گونه‌ای که هر یک از آنها همانند بیل گراهام (کشیش انگلی معروف آمریکایی) در سراسر جهان پخش می‌شوند تا دیگر ملل را به مذهب انگلی بکشانند؛^۸ ۸. وقوع جنگ عظیم هسته؟ ای آرماگدون در سرزمینی بزرگ؛^۹ ۹. نجات یافتن تنها کسانی که به میلاد دوباره مسیح، جسم و معجزه خداوند در بالای میدان جنگ ایمان دارند در حالی که اجساد بقیه افراد بشر در آهن گذاخته، ذوب شده است؛^{۱۰} ۱۰. وقوع همه موارد در یک چشم برهم زدن؛^{۱۱} ۱۱. فرود مسیح پس از هفت روز به زمین در حالی که ایمان آورندگان به او، اطرافش جمع شده‌اند؛^{۱۲} ۱۲. حکومت مسیح بر جهان، به مدت هزار سال، با صلح و عدالت تا هنگامی که قیامت برپا شود. (عقیده هزاره). تعدادی از شخصیتهای سیاسی، دیپلماتیک، رسانه‌ای و نظامی آمریکا که مدیریت مراکز مهمی را به عهده دارند، از پیروان این کلیسا می‌باشند. رئیس جمهور اسبق آمریکا، رونالد ریگان، نیز از این افراد است. جریان دعوت یک یا چند نفر از شخصیتهای مذهبی این کلیسا به کاخ سفید، هنگامی که رئیس جمهوری آمریکا برای اتخاذ تصمیم اساسی راجع به خاورمیانه دعوت می‌شود، به امری عادی و تکراری تبدیل شده است. اهمیت مشارکت شخصیتهای مذهبی، به علت انطباق تصمیمات سیاسی آمریکا با مشیت خداوند است. در ضمن جنبش کلیسای اصول? گرا، این مفهوم گنجانده شده است که مشیت خداوند، توسط تفاسیر پیشگوییهایی که در اسفار تورات و عهد قدیم (سفر رویا، سفر حرقیا، سفر یوحنای...) آمده است، مشخص و معین می‌شود. جنگ آرماگدون که ظهور مجدد مسیح، بلاfaciale پس از آن واقع می‌گردد، از همین پیشگوییهای است. مجله «نیویورک تایمز» در ماه مارس سال ۱۹۸۱ به نقل از کشیش جری فالول، یکی از شخصیتهای بزرگ این جنبش، نوشت که ریگان به او گفته است: جری!... من ایمان دارم که ما با سرعتی زیاد به سوی آرماگدون می‌رویم. در اکتبر ۱۹۸۳ ریگان در جمع کمیته روابط عمومی آمریکا و اسرائیل گفت: من آرزو می‌کنم که ما آن نسلی باشیم که جنگ آرماگدون را در ک خواهد کرد. به درستی که پیشگوییهای کتب عهد قدیم، زمان ما را توصیف می‌کند... . رابطه بین ایمان مذهبی به پیشگوییهای و عمل سیاسی - نظامی، رابطه‌ای مستقیم است. این جنبش به پیروانش تعلیم می‌دهد که از جمله تکالیف انسان مؤمن آن است که همه امکانات و تواناییهایش را در راه اجرای مشیت خداوند به کار گیرد و خداوند از میان مردم، کسانی را که شایستگی و توانایی پی‌نوشتها: ۱. pro-Warder Gresson ۲. palestine Federation of America ۳. ch Rusell ۴. R Wagner ۵. Christian Council of Palestine ۶. Indispesionalism ۷. White Anglo-Saxon protestant (W.A.S.P) ۸. prophecy and politics ۹. این نام، اسم محلی بین «المخلیل» و کرانه باختری است که جنگ در آن واقع خواهد شد.

مهدی منتظر(ع) و پایان سیر تاریخ ظهور-۲

سامی بدربی ترجمه: عبدالله امینی نشانه‌های ظهور احادیثی که از نشانه‌های ظهور مهدی سخن می‌گوید، چه در کتب شیعه و چه سنی، غالباً درباره دو موضوع بحث می‌کند: ۱. حوادث مستقل و جداگانه‌ای که رخ خواهد داد؛ ۲. وضع اجتماعی و سیاسی و تکنولوژی (فناوری) که جهان، پیش از ظهور دارد. به عبارت دیگر، وضع دنیای سیاست و اجتماع و فناوری پیش از ظهور را برای ما ترسیم می‌کند. در مورد رویکرد دوم، هر که درباره نشانه‌های ظهور پژوهش کند، درمی‌یابد که جهان کنونی، از هر وقت

دیگری، به زمان ظهور نزدیک‌تر است. از جنبه تکنولوژی، احادیث از جهانی سخن می‌گویند که در آن هواپیماهایی است که مسافران را از کشوری به کشور دیگر می‌برند و ایستگاه‌های رادیویی به تعداد مردم دنیا وجود دارد که می‌تواند خبر را در آن واحد، برای تمامی دنیا پخش کند و تلفنهای تصویری هست و هر که در مشرق است، صدای برادرش را در مغرب می‌شنود و چهره او را می‌بیند و رایانه‌های دستی وجود دارد که دارای برنامه‌های گوناگون است و دارندۀ اش را از همراه داشتن هزاران کتاب، بی‌نیاز می‌کند. از جنبه اجتماعی، احادیث از وضع اجتماعی سخن می‌گوید که زنان، لباس مد روز پوشیده یا برهنه‌اند که گویای کشف حجاب یا آرایشهای جاهلانه است و انواع منکرات به ظهور می‌رسد که پیش از پیدایش، آدمی تصورش را نمی‌کرد. از جنبه سیاسی، سخن از کشف معبد هیکل سلیمان می‌گوید که لازمه برپایی دولت اسراییل در دل جهان عرب و اسلام است. نیز وجود جنبش‌های اسلامی در جوامع مسلمان که تلاش دارد حکومت اسلامی برپا کند، اما بسیاری از افراد مجاهد زندانی می‌شوند. همچنین از تأسیس دولتی در مشرق سخن می‌گوید که زمینه‌ساز دولت مهدی است. نیز اختلاف کارگزاران شیعی و چندگانگی سخن‌شان که با بیعت با مهدی، وحدت کلمه پیدا می‌کنند. همچنین مهدیان دروغینی ظاهر می‌شوند. تمامی آنچه برشمردیم، در احادیث نشانه‌های ظهور آمده است. تشخیص مدعیان مهدویت تنها اصلی که می‌توان برای شناخت مدعیان دروغگوی مهدویت، بدان اعتماد کرد، تأیید و امداد الهی است که توسط مدعی راستگوی مهدویت نشان داده می‌شود. وی نبوت خاتم و جنبش او صیای پیامبر را که پدرانش بودند، تصدیق می‌کند. این کاری لازم برای مدعی نبوت و رسالت است. امداد و تأیید الهی، با ظهور عیسی بن مریم نشان داده می‌شود که قرآن، قصه وی را گفته است که مردگان را زنده می‌کرد و کور مادرزاد و مبتلایان به پیسی را شفا می‌داد. ۱. این اصل، راه را بر هر مدعی دروغینی می‌بندد، خواه شخص به عمل دروغ گوید یا قربانی مکافسه عرفانی پنداری شود، مانند آنچه برای «مهدی سودانی» پیش آمد که پنداشت مهدی موعود(ع) است. وی خیال کرد پیامبر به او گفته که مهدی موعود(ع) است. مهدی سودانی در یکی از نوشته‌هایش در تاریخ ۱۶ شعبان ۱۲۹۹ هجری می‌گوید: سید وجود(ص) به من خبر داد: من مهدی منتظرم. پیامبر چندین بار مرا بر کرسی اش نشاند و خلفای چهارگانه [ابوبکر، عمر، عثمان و امام علی] و قطبها[ای دراویش] و خضر[ع] حضور داشتند، و مرا با ملایکه مقرب و اولیای زنده و مرده از فرزندان آدم تا زمان کنونی، نیز جنیان مؤمن، تأیید و یاری کرد. در هنگام جنگ، سید وجود(ص) به عنوان امام و فرمانده سپاه حاضر می‌شود؛ نیز خلفای چهارگانه و قطبها و خضر حاضرند. حضرتش، شمشیر نصرت و پیروزی را به من داد و فرمود: یا؛ داشتن آن شمشیر، کسی بر من پیروز نمی‌شود، گرچه گروه انس و جن باشند. آنگاه سرور وجود فرمود... پرچمی از نور برافراشته می‌شود و در جنگ، همراه من است. عزاییل پرچمدار است. از این رو، یارانم ثابت‌قدم می‌شوند و در دل دشمنانم، ترس افکنده می‌شود و هر که با من دشمنی کند، خداوند خوارش می‌کند. پس هر که به راستی سعادتمند باشد، می‌پذیرد من مهدی منتظرم. اما خداوند در دل کسانی که جاهطلباند، نفاق می‌افکند. پس به سبب حرص بر جاهطلبی، مرا تصدیق نخواهند کرد... سید وجود(ص) به من دستور داد به منطقه «ماسه» در کوه قدیر هجرت کنم و از آنجا به تمامی مکلفان، دستور کلی را بنویسم. ما هم به امیران و بزرگان دینی نوشتم، اما بدختان پذیرفتند و درستکاران تصدیق کردند... سید وجود(ص) سه بار به من خبر داد: آنکه در مهدویت تو شک کند، به خدا و رسول کافر شده است. تمام آنچه درباره خلافتم و مهدویت به شما گفتم، در بیماری و در حال صحت، سید وجود(ص) به من گفت، بی‌آن که مانعی شرعی باشد. نه خوابی بود و نه رباشی و نه مستی و نه دیوانگی... ۲ وی در نامه دیگری می‌گوید: اگر من نوری از جانب خدا نداشتم و رسول‌الله(ص) تأیید نکرده بود، توان کاری نداشتم و روا نبود برایتان سخنی بگویم. آنچه گفتم که پیامبر فرمود، به دستور رسول‌الله بود. به من اخباری گفت که اولیا و علماء از آن خبر ندارند. باید بدانید جز به دستور پیامبر یا فرشته‌الهام - که از طرف پیامبر اجازه دارد - کاری نمی‌کنم. ایشان به من خبر داد: امت به دست من هدایت خواهد شد، بی‌آن که رنجهایی را که پیامبر تحمل کرد، بر دوش کشم. من از نور دل پیامبر آفریده شده‌ام. ایشان به من بشارت داد یارانم مانند اصحاب ایشاند و رتبه و درجه

[ملت من و] عوام نزد خدا، مانند رتبه شیخ عبدالقدار گیلانی است. ۳. محتواهی دو نامه نشان می‌دهد: دلیل راستی مهدی سودانی، مدعی مهدویت، فقط گفته خودش است و دلیلی دیگر در تأیید وی یافت نمی‌شود؛ افرون بر این که پیروزی جنبش وی که ادعا داشت با امداد الهی پشتیبانی می‌شود، تحقق نیافت. به تصور شیعه، مهدی، انسان مشخصی است که فرزند [امام] حسن عسکری است و در ۲۵۵ (یا ۲۵۶) هجری زاده شده و از قرن سوم تا پانزدهم هجری با مردم زندگی می‌کند، تا هر وقت که خدا بخواهد. پس باید این مطلب را با دلیل ثابت کند؛ یعنی معجزه داشته باشد، چنانکه آصف بن برخیا، وزیر سلیمان، معجزه نشان داد، در حالی که پیامبر نبود. وی تحت ملکه سبا را در کمتر از چشم برهم زدنی حاضر کرد. در آیات ۴۰-۳۸ سوره نمل آمده است: سلیمان گفت: ای بزرگان! کدامیک از شما، تخت او را برای من می‌آورد، پیش از آن که به حال تسليم نزد می‌آیند؟ عفریتی از جن گفت: من آن را نزد تو می‌آورم، پیش از آن که از مجلس است برخیزی و من نسبت به این امر توانا و امینم. اما کسی که دانشی از کتاب [آسمانی] داشت، گفت: پیش از آن که چشم برهمزنی، آن را نزد تو خواهم آورد! هنگامی که سلیمان، تخت را نزد خود ثابت و پابرجا دید، گفت: این از فضل پروردگار است تا مرا آزمایش کند که آیا شکر او را به جا می‌آورم یا کفران می‌کنم و هر کسی شکر کند، به نفع خود شکر می‌کند و هر کس کفران کند [به زیان خویش نموده است؛ که] پروردگار من غنی و کریم است!. طریق دیگر اثبات امام مهدی(ع) این است که راههای عادی را به کار گیرد که نشان دهنده عمر بسیار وی و هویتش باشد. مثلًا به اهالی لندن بگویید: در قرن دهم میلادی، از کشورشان عبور کرده و نامه‌ای را به خط خود بر پوست آهو در فلان منطقه نهاده که در آن زمان کتابخانه شهر بوده است، اما بر اثر عوامل مختلف، کتابخانه از بین رفته است. سپس به انگلیسیها بگویید: می‌توانید چند متر بکنید تا بر کتابخانه از بین رفته، دست یابید که در آن اسناد قابل قبولی است. می‌توانید فلان پرونده را باز کنید و نامه مرا بیابید و این، نسخه دوم آن است. همین کار را با روسها و ایرانیها و چینیها و دیگران که در زمان ظهورش زنده‌اند، می‌تواند انجام دهد. می‌بایست درخواست وی نشان دهنده درایت و آگاهی اش از حلقه‌های گمشده مهم برای هر کشوری باشد، تا اهالی را به فعالیت و کنکاش برای کشف حقیقت وادراد. می‌بایست از موضع و موقعیتی قوی و برتر، خواسته‌اش را مطرح کند، کمی پیش از آن که در ظهور دولتش موفق شود، تا ادعا و درخواستش، به عنوان رئیس دولتی باشد که داعیه دارد و توانمند است و تحرک می‌آفریند و شگفتیهای بسیار دارد. اگر در سال ۱۴۵۵ هجری برابر با ۲۰۳۴ میلادی ظهور کند و ادعا نماید محمد بن حسن عسکری است و عمرش ۱۲۰۰ سال است، در حالی که سی ساله به نظر می‌رسد، مسلماً سیاستمداران آن زمان خواهند پنداشت دیوانه است، اما وقتی ادعا و درخواستش را بشنوند و بینند وی هزینه کنکاش و پیامدهای جنجال برانگیز را می‌پردازد و دانشمندان هر کشور، نتایج را ارزیابی خواهند کرد، هر که موافق ادعای وی است، با او همراه خواهد شد و دیگران به آزمایش و کنکاش دست خواهند زد. ویژگیهای دولت مهدی(ع) دولت مهدی - که انتظار آن می‌رود - بدان معنا نیست که اسلام معطل بماند، تا پس از ظهور مهدی، دولت اسلامی برپا شود، بلکه به معنای ایجاد دولت خاصی است که نمونه کوچک آن، دولت و ملک سلیمان بود. ملک و حکومت سلیمان، با نیروهای جن و باد و حیوانات و نیز انسانهای مؤمن، پشتیبانی می‌شد. مزیت دولت مهدی بر دولت سلیمان، این است که بر تمامی زمین حکم می‌راند و دولتی پس از آن نیست و به قیامت صغرا متصل است، سپس زندگی بر کره خاکی پایان می‌پذیرد. قرآن به قیامت صغیری در آخرالزمان در آیات ۸۸-۸۲ سوره نمل اشاره کرده است: و هنگامی که وقت مشخص و حادثه موعود رخ نماید جنبندهای ۴ بندۀ‌ای را از زمین برای آنها خارج می‌کنیم که با آنها تکلم می‌کند [و می‌گویید: مردم به آیات ما ایمان نمی‌آورند. ۵ [و به خاطر آور] روزی را که ما از هر امتی، گروهی را از کسانی که آیات ما را تکذیب می‌کردند، محشور می‌کنیم و آنها را نگه می‌داریم تا به یکدیگر ملحق شوند! تا زمانی که [به پای حساب] می‌آیند، [خدابه آنان] می‌گویید: آیا آیات مرا تکذیب کردید و در صدد تحقیق برنيامدید؟ شما چه اعمالی انجام می‌دادید؟! در این هنگام، فرمان عذاب به خاطر ظلمشان بر آنها واقع می‌شود و آنها سخنی ندارند که بگویند. آیا ندیدید که ما شب را برای آرامش آنها قرار دادیم و روز را روشنی بخش؟!

در این امور، نشانه‌های روشنی است برای کسانی که ایمان می‌آورند [و آماده قبول حق‌اند]. [و به خاطر آورند] روزی را که در صور دمیده می‌شود و تمام کسانی که در آسمانها و زمین هستند، در وحشت فرو می‌روند، جز کسانی که خدا خواسته است و همگی با خضوع در پیشگاه او حاضر می‌شوند. کوهها را می‌بینی و آنها را ساکن و جامد می‌پنداری، در حالی که مانند ابر در حرکت‌اند. این صنع و آفرینش خداوند است که همه چیز را متقن آفرید. او از کارهایی که انجام می‌دهید، مسلماً آگاه است. «قیامت صغرا» که آیات بدان اشاره دارد، بر این اندیشه استوار است که به برپایی دولت عدل مطلق و بهره‌مندی انسان از امنیت و عدل و خودکفایی اقتصادی و اجتماعی که از پرتو دولت مهدی به دست می‌آید، نباید بسنده کرد؛ زیرا تنها هدف مورد انتظار، قیام مهدی(ع) و مسیح نیست، بلکه هدف دیگری وجود دارد، که گفت و گوی میان ادیان و مذاهب و ارزیابی آنها براساس شیوه‌هایی است که واقعیتها و حوادث تاریخ را روشن می‌کند، که لازمه آن زنده کردن شهود و مردان تاریخ‌سازی است که اساس مذاهب و اندیشه‌ها بودند و خداوند، رسولش عیسی را ذخیره کرد تا شهود تاریخی را در پیشگاه حاکم والامربه، مهدی آل محمد(ص) زنده کند. برخی نمی‌پذیرند که شیعه به قیامت صغرا «رجعت» معتقد باشد، اما شیعیان باور دارند عیسی بن مریم(ع) بار دیگر به دنیا بر می‌گردد و به امام مسلمانان اقتدا می‌کند، چنانکه در روایت بخاری است: کیف بکم اذا نزل عیسی بن مریم و امامکم منکم. چگونه خواهید بود آن زمان که عیسی پسر مریم، از آسمان فرو آید و امام از شما باشد؟ آیا اینان نمی‌پرسند چگونه مردم می‌فهمند این شخص، عیسی بن مریم است اگر مردگان را زنده نکند و کور مادرزاد و مبتلایان به پیسی را شفا ندهد؟ آیا آنان می‌پندارند عیسی که مردگان را زنده می‌کند، انسانی را که تازه مرده است، زنده می‌کند تا ساعتی زندگی کند، سپس بمیرد؟ یا این که تأثیر وی ماندگارتر و کارش مهم‌تر است؟ به اینکه شخصی را که قنهاست مرده است، زنده کند تا سالها زندگی کند. مهم‌تر این است که شخصیتی مثل علی بن ابی طالب(ع) زنده شود که مسلمانان در موقعیت و جایگاه وی پس از رسول‌الله(ص) اختلاف نظر دارند. برخی می‌گویند: موقعیت رسالت و نقش سیاسی وی مانند رسول‌الله(ص) است، جز این که پیامبری پس از رسول‌الله(ص) نیست و مخالفت با امام علی روانیست، چنانکه نافرمانی پیامبر را نمی‌توان کرد. امام از قول پیامبر، کتابهایی را نوشت که امامان بعدی به ارث بردنده تا به مهدی(ع) رسید. اما برخی منکر تمامی این مطالب‌اند و امام را چهارمین شخص در فضیلت [پس از ابوبکر و عمر و عثمان] می‌دانند، بلکه برخی فضیلتی برای امام قابل نیستند! ۷ مهدی(ع) صحیفه جامعه‌ای را که امام علی(ع) بر پوست، به خط خود و املای پیامبر نوشت، به مردم نشان می‌دهد. این کتاب را امامان - به بیان الهی - پس از پیامبر، یکی پس از دیگری به ارث بردنده و محتواهایش را منتشر کردند. از این طریق یگانه مورد اعتماد، سنت نبوی، به نقل از امامان، در کتب شیعه هست و معصوم به نقل از پیامبر می‌نوشت و معصومی دیگر حدیث را روایت می‌کرد، چنانکه امام صادق(ع) می‌فرماید: اگر ما به رأی و میل خود، به مردم فتوا می‌دادیم، هلا-ک می‌شدیم. آنچه می‌گوییم به نقل از رسول‌الله(ص) و دانشی است که یکی پس از دیگری، به ارث برده و ذخیره نموده‌ایم، چنانکه مردم طلا و نقره را ذخیره می‌کنند.^۸ اما برخی بر اعتقادی که از پدران به ارث برده و بدان خو کرده‌اند، باقی می‌مانند. برای آن که دلیل حسی باشد و بهانه‌ای دست کسی نماند، نگارنده هر کتابی زنده می‌شود، تا با دست خود، آنچه را نوشت، بنگارد و مردم بدانند وی کتاب را نوشه است و او با مردم، چنانکه دیده و پیش آمده، سخن بگوید. مثلاً عیسی به مسیحیان خواهد گفت: دینی که در دست شماست، از من نیست، بلکه مثلاً از «پولس» [یکی از حواریون] است. عیسی، پولس را زنده می‌کند تا به مردم بگوید چگونه رسالت مسیح را که به رسالت محمد و اهل بیتش بشارت می‌داد، تحریف کرده و مسیح را خاتم رسولان، بلکه یکی از اقالیم [خدا، پسر و روح القدس] قرار داده است. بنابراین، دولت مهدی فقط برای اقامه عدل مطلق در جامعه بشری نیست؛ بلکه برای ایجاد فکری یکسان و مذهبی واحد است؛ مذهبی که بر متون درست و معتبر تاریخی استوار است. از این رو، دولت مهدی، پایان جنبش انبیا و رسولان و پیروزی عقل و دانش و توحید بر نادانی و خرافه و شرک است. یهود و مسیحیت و انتظار رهبر موعود به رغم دشمنی تاریخی شدید میان یهود و مسیحیان، به پندار کفشن عیسی بن مریم به دست یهود، پیروان هر دو

دین در قرن ۱۹ و ۲۰ میلادی، به وحدت نظر در ظهور مسیح و پشتیبانی از برنامه‌ای سیاسی رسیدند که برپایی دولت اسرائیل بود؛ از آن رو که به پندرسان مقدمه ظهور مسیح به شمار می‌آمد. بدین بهانه صدھا کلیسا و گروه مسیحی آمریکایی و اروپایی برای پشتیبانی دولت اسرائیل بسیج شدند.^۹ در سال ۱۹۸۰، سازمانی به نام «سفارت بین‌المللی مسیحیان» در قدس اشغالی تأسیس شد که اهداف مؤسسات آن به اختصار چنین بود: ما بیش از اسرائیلیها، صهیونیست هستیم و قدس تنها شهری است که مورد عنایت خداست و خداوند تا ابد این سرزمین را به اسرائیل داده است. اعضای سفارت معتقدند: اگر اسرائیل نباشد، مکانی برای بازگشت مسیح نیست. بلافضله پس از راهاندازی سفارت، جشن بین‌المللی سالیانه یهودی - مسیحی، با نام «عید عریش» برگزار شد و بیش از هزار روحانی مسیحی در آن شرکت کردند و در سال ۱۹۸۲، سه هزار رهبر مذهبی مسیحی در آن حضور داشتند. «سفارت بین‌المللی مسیحیان» یکی از سازمانهای مهمی بود که برای شنیدن مذاکرات کمیسیونهای کنگره آمریکا، به هنگام طرح جریان نبرد عربها با اسرائیل، به ویژه بر سر قدس، دعوت می‌شد. در سال ۱۹۸۵، رهبری مسیحیان صهیونیست، کنفرانسی در «بال» سوییس برگزار و اعلام کرد: ما گروههایی از دولتهای مختلف و نمایندگان کلیساها، در اینجا گرد آمده، در این سالن کوچک که در ۸۸ سال پیش دکتر «تئودور هرتزل» به همراه اولین شرکت کنندگان کنفرانس صهیونیستی، در آن تجمع نمودند و سنگ بنای پیدایش دولت اسرائیل را نهادند. همگی برای نیایش و خشنودی پروردگار جمع شده‌ایم، تا اشتیاق خود را به مردم و سرزمین و عقیده اسرائیل و همراهی خود را اعلام کنیم و بگوییم: دولت اسرائیل را تأیید می‌کنیم.^{۱۰} در آمریکا، کنیسه‌ای به نام [Indespensionalism] تأسیس شد که شمار پیروانش به شش میلیون نفر می‌رسد. اعضای این کنیسه معتقد به بازگشت مسیح‌اند، که از جمله شرایطش، برپایی دولت صهیونیستی و تجمع یهودیان دنیا در فلسطین است. از شمار پیروان این کنیسه، «جرج بوش» اول و «ریگان» رؤسای جمهور پیشین آمریکا هستند. در اکتبر ۱۹۸۳، ریگان در برابر انجمان دوستی آمریکا و اسرائیل، گفت: من می‌پرسم: آیا ما همان نسلی هستیم که شاهد نبرد «هرمیدون» خواهیم بود؟ پیشگوئیهای زمان گذشته، زمانی را که اکنون در آن به سر می‌بریم، توصیف می‌کند.^{۱۱} گفته ریگان مستند به کتاب planet earth The late grad [سیاره فانی بزرگ زمین] نوشته «هال لیندسي»، (Hal Indsey) است که نخستین بار در سال ۱۹۷۰ منتشر شد و پانزده میلیون نسخه فروش کرد. در این اثر، مهم‌ترین فلسفه پایان تاریخ و بازگشت مسیح، بازگشت یهود به سرزمین اسرائیل، پس از هزاران سال دانسته شده است. همچنین گفته شده است: قوم یاجوج، اتحاد شوروی است که همراه عربها و هم‌پیمانانشان، به اسرائیل حمله می‌کند. این کتاب تأکید دارد: ارتش نظامی اسرائیل بر نیروهای شر پیروز می‌شود و پس از نبرد «هرمیدون»، وضع برای بازگشت نجات‌بخش مسیح آماده می‌شود. هرمیدون نام منطقه‌ای در دشت «المجدل» فلسطین است که نیروهای شر و خیر در آنجا نبرد خواهند کرد.^{۱۲} گفت و گو مسلمانان درباره مهدی موعود(ع) در پرتو عقاید مشترک شیعی و سنی درباره برنامه الهی در آخرالزمان و این که رهبر موعود، مهدی، از ذریه پیامبر و فاطمه و از نسل امت اسلامی است و قرآن و سنت، شیوه وی می‌باشد، سنی و شیعه، دو نوع گفت و گو می‌توانند داشته باشند: نخست: گفت و گوی شیعی - سنی با هدف ایجاد بنیان محکم وحدت اسلامی که بر وحدت قبله و کتاب و خاتمیت پیامبر و آینده مشرق با ظهور مهدی آلمحمد(ص) استوار است. مسایل مورد اختلاف را با روح محبت و برادری و بحث علمی می‌توان بررسی کرد. شاید از مهم‌ترین مسایل رو در روی مسلمانان، نشانه‌های الهی و ضوابطی است که مهدی موعود(ع) را مشخص می‌کند. به ویژه آن که دو تجربه سیاسی بزرگ، در این باره هست؛ تجربه مهدی اسماعیلی در قرن سوم و چهارم هجری و تجربه مهدی سودانی در قرن سیزدهم. دوم: گفت و گوی اسلامی - مسیحی. گفت و گوی اسلامی - مسیحی در بسیاری از اندیشه‌های دینی، مسیحیان و مسلمانان مشترکند، چه درباره خدای متعال یا نبوت یا پایان سعادتمدانه زمین و نقش مسیح در این باره. نشر اندیشه‌های مشترک که بسیاری از مردم مسیحی و اسلامی از آن ناگاهند، گستاخی را که میان مسیحیان و مسلمانان هست، پر می‌کند. نیز احساسات منفی و سیاستهای اشتباہی را که به سبب وضع استثنایی، دولتهای دو طرف در طول تاریخ

انجام داده‌اند، کم می‌کند. اگر شکاف میان پیروان ادیان پر شده و اندیشه دشمنی از بین رود و تقدير و احترام متقابل بجای آن بنشیند، می‌توان مسایل مورد اختلاف را با روح محبت و احترام بحث کرد. این مسئله سخت و محال نیست؛ زیرا میان مسلمانان و مسیحیان، مطلبی وجود ندارد که سبب اختلاف شود. بر عکس آنچه در طول تاریخ بر روابط مسیحی - یهودی حاکم بوده است؛ زیرا یهودیان نمی‌پذیرند عیسی پسر مریم است، بلکه به وی و مادرش، صفات زشتی نسبت می‌دهند و اعتراض می‌کنند عیسی را کشته‌اند! مسیحیان نیز این مطلب را قبول دارند. اما به رغم این وضع، تلاش‌های یهودیان صهیونیست، نتیجه مثبت داده و مسیحیان، هم‌بیمان قدر تمدن اسرائیل شده‌اند و میلیونها مسیحی، اسرائیل را پیش از خود یهود، تأیید و حمایت می‌کنند! ماهنامه موعود شماره ۴۵ پی‌نوشتها: ۱. بیماریهایی در زمان مسیح، شیوع داشت، که درمانش مشکل بود. وی با لمس بدن و با معجزه، امراض را درمان می‌کرد. با ظهور دوباره مسیح، این کار تکرار می‌شود؛ زیرا کمی پیش از ظهورش، دنیا پر از رفتار ناهنجار اخلاقی خواهد شد، که سبب آن مثلاً به کارگیری اشعه رادیوم، در جنگهاست. شاید ما در آغاز این مرحله‌ایم؛ به ویژه پس از آن‌که اسلحه‌های جدید در جنگ خلیج فارس آزمایش شد، آگاهان منتظر حالتهای ناهنجار اخلاقی به سبب آن تششععات هستند. ۲. ر.ک: آثار کامله للامام المهدي السوداني، ج ۱، صص ۱۴۹-۱۳۹؛ سعاده المهدى بسيرة الامام المهدى، اسماعيل عبدالقدار الكردفانى، تحقيق: د. محمد ابراهيم ابوسليم، ص ۱، ج نخست، بيروت، ۱۹۷۲. ۳. آثار الكامله، ج ۵، ص ۹۴، نامه ۴۰. «دابة» به هر جنبده بر روی زمین می‌گويند، چنانکه در آيه ۵۶ هود آمده است: هیچ جنبدهای نیست مگر اين که خدا بر آن تسلط دارد. «دابة» در سوره «نمل» به معنای انسان مرده‌ای است که خدا زنده‌اش می‌کند [و او با مردم سخن می‌گويد] به قرینه اخرجا من الأرض و تكلهم. ۵. ذكر آيه بدان سبب است که پس از ظهور مهدی و مسیح، بسیاری از مردم، بر دین و مذهب پدری خود که بدان خو و الفت گرفه‌اند، باقی خواهند ماند، چنانکه قرآن درباره مردم زمان پیامبران در آيه ۱۰۴ سوره مائدہ گفته است: و هنگامی که به آنها گفته شود: به سوی آنچه خدا نازل کرده و به سوی پیامبر بیاید، می‌گويند: آنچه از پدران خود یافته‌ایم، ما را بس است؛ آیا اگر پدران آنها چیزی نمی‌دانستند و هدایت نیافته بودند [باز از آنها پیروی می‌کنند؟]. ۶. اشاره به حشر اکبر و قیامت کبرا است. ۷. صحيح بخاری، ج ۴، ص ۲۰۳، دارالفکر، بيروت. بخاری می‌گويد: شاذان به نقل از عبدالعزيز بن ابی سلمه الماحشون از عبیدالله از نافع از ابن عمر می‌گويد: در زمان پیامبر، کسی را همسنگ ابوبکر، سپس عمر و سپس عثمان نمی‌دیدیم و اصحاب پیامبر را رها کرده، در میانشان، کسی را برتری نمی‌دادیم. ۸. بصائر الدرجات، ص ۲۹۹. ۹. البعد الدينى فى السياسة الاميريكية تجاه الصراع العربى الاسرائيلى، یوسف الحسن. رساله دكتراي وى است. ۱۰. مقاله «الصهيونية فى اميركا»، حسن حداد، مجلة شؤون فلسطينية، ش ۹۲-۹۳-۹۴. ۱۱. مقالة «الخليج فى الطريق الى هرميجدون»، محمدالسماك، السفير، ۱۹۹۰/۹/۱۰. ۱۲. الصهيونية فى اميركا، ش ۹۳-۹۴.

۹۲

مسیح یهودی و فرجام جهان-۵

مسیحیت سیاسی و اصول گرا در آمریکا رضا هلال مترجم: قبس زعفرانی اشاره: در قسمت قبلی نویسنده به بررسی رابطه «مسیح یهودی آمریکایی و صهیونیسم» پرداخت و نشان داد که چگونه جنبش صهیونیسم توانست در قاره نوپیدای آمریکا برای خود جایگاهی پیدا کند. در این قسمت نویسنده به بررسی نقش سرمایه‌داران و سیاستمداران آمریکایی در تأسیس دولت یهود (اسرائیل) می‌پردازد. ویلیام بلاکستون «ویلیام بلاکستون» (۱۸۴۱-۱۹۳۵م)، ثروتمند، جهانگرد و بشارت دهنده افغانجیلی و یکی از مهم‌ترین شخصیت‌های مسیحی، صهیونیستی آمریکایی است که این جنبش را تأسیس کردند. ویلیام بلاکستون در خانواده‌ای مسیحی و پیرو کلیسای مکتبی به دنیا آمد... از همان کودکی شیفته خواندن عهد قدیم و پیگیری پیشگوییهایی بود که در این کتاب درباره ظهور مسیح ذکر شده بود. او که با ساخت و ساز و سرمایه‌گذاری در این زمینه، ثروت هنگفتی به دست آورده بود، اعتقاد داشت، این

ثروت بی جهت به او داده نشده، به همین دلیل مسئولیت فراهم ساختن زمینه‌های ظهور مسیح را بر عهده گرفت. با توجه به موارد یاد شده، رهبری جنبشی را که هدف آن بازگرداندن یهود به فلسطین قبل از ظهور مسیح بود، عهده‌دار شد. بلاکستون فعالیتهای خود را با نوشتتن کتاب یسوع می‌آید که در سال ۱۸۷۸م. منتشر شد، آغاز کرد. کتاب یاد شده تأثیر بسیار زیادی بر پروتستانیسم اوانجیلی آمریکا گذاشت. این کتاب - که بیش از یک میلیون نسخه از آن به فروش رسیده و به ۴۸۰۰ زبان از جمله زبان عبری ترجمه شده است - تبدیل به یکی از مهم‌ترین کتابهایی شد که آرمان‌گرایی صهیونیستی را در چارچوب اعتقاد به عصر هزاره خوشبختی منعکس می‌کرد و حتی می‌توان گفت، بیش از هر کتاب دیگری که در زمینه بازگشت مسیح منتشر شده، به این موضوع پرداخت. همانگونه که این کتاب، بیش از هر کتاب دیگری که طی ده سال پیش در زمینه ظهور مسیح به چاپ رسیده بود، توانست توجه رهبران و روحاًنیون مسیحی را به بازگشت مسیح جلب کند. از جمله این افراد می‌توان به «ملویل فولر» قاضی بزرگ و استاندار ایالتها و نماینده کنگره آمریکا اشاره کرد. در میان این افراد روحاًنیون پروتستان، کاتولیک، سرمایه‌داران و سیاستمدارانی از قبیل «دی‌پونت»، «مورگان»، «جان راکفلر»، «اویلیام راکفلر»، «راسل زیگ» و «چارلز اسکوبنر» نیز به چشم می‌خوردند.^۱ بلاکستون در سال ۱۸۸۸ به همراه دخترش جهت زیارت سرزمین مقدس به فلسطین مسافرت کرد و حاصل زیارت‌ش تولید و زایش شعاری بود که بعدها صهیونیسم یهودی از آن استفاده‌های نادرست بسیاری کرد و در وجدان غرب رسوخ نمود. بنا به گفته او «این پدیده نادر و خلاف قاعده که سرزمین فلسطین سرزمینی بدون ملت است به جای این که به ملتی بدون سرزمین داده شود این گونه به حال خود رها شده است» او و دخترش را شگفت‌زده نموده است. در سال ۱۸۹۱، بلاکستون «درخواستی» برای «بنیامین هاریسون»، رئیس‌جمهور آمریکا نوشت و در آن از او خواست، جهت بازگرداندن یهودیان به فلسطین وارد عمل شود. او این درخواست را به امضای ۴۱۳ تن از شخصیتهای بر جسته مسیحی آمریکا رساند. در میان این افراد، امضای بزرگ خاندان راکفلر در آن زمان؛ یعنی «جان راکفلر» و بزرگ قضايان دادگاه عالي و رئيس مجلس نمائندگان و بسياري از نمائندگان مجلس سناء و مسئولان تحريريye تعدادي از روزنامه‌های بزرگ و مشهور آمريکا نيز ديده مي شد. در درخواست بلاکستون آمده بود: ... با توجه به تقسيم زمين توسيط خداوند ميان ملل، فلسطين «وطن قومي يهود» و سرزمين غير قابل تصرف باقى مى ماند. سرزمينى كه يهود از آن ددمنشانه بiron رانده شدند. هنگامى كه آنها در آن كشت و زرع مى كردند، فلسطين سرزمين حاصلخيزى بود كه ميليونها نفر از بنى اسراييل در آن زندگى مى كردند و با عرق جيin خويش درها و دشتها و دامنه كوههايis را زير كشت مى بردند. آنها به همان اندازه كه ملتى بازركان و تاجراني بزرگ بودند، كشاورز و مولد نيز بودند و مرکز دين و تمدن به شمار مى آمدند. بنابراين چرا كشورهای قدرتمند كه بلغارستان را به بلغارها و صربستان را به صربها و اگذار كردند، مسئوليت بازگرداندن فلسطين به یهودیان را بر عهده نمي گيرند...؟!² افرايش بى رویه مهاجرت یهودیان روسی به ایالات متحده که از سال ۱۸۸۱ آغاز شده بود، شرایطی بود که بلاکستون جهت نوشتن و ارائه درخواستش از آن استفاده کرد. به همین دلیل، ملاحظه می‌کنیم، بلاکستون در درخواست خویش به دو گرایش به وجود آمده نزد آمریکاییان اشاره می‌کند؛ اولین گرایش، اعتقاد به لزوم ارسال یهود به فلسطین و دویین گرایش، ترس از ورود بى رویه یهودیان به آمریکا. این عقیده آنجا در افکار و اندیشه‌های آمریکاییان نفوذ نمود که عقیده فراهم ساختن زمینه‌های برپایی اسرائیل، در واقع فراهم ساختن زمینه اقتدار و عظمت آمریکا تلقی گردید. آمریکایی که خداوند آن را مبارک خواهد گرداند، البته به شرط آن که از یهودیان حمایت کند. در این زمینه، بلاکستون در درخواست خود به رئیس‌جمهور هاریسون، به بخشی از عهد قدیم که در آن به شاه پارس «کوروش» که یاد شده، استناد کرد؛ کسی که اشعايا او را «مسیح خدای یهوه» نامید و گفت که یهوه «مسیح خویش»، کورش را مبارک گرداند؛ کسی که دستش را گرفت و در مقابل او ملکی را که سرور و آقای خویش بودند، خوار و پست گرداند و به زانو درآورد... تمام ملل را مقابلش نابود کرد و جنگهايis را با پیروزی همراه ساخت و نگذاشت دروازه‌ها به رویش بسته شود و ذخایر نهفته و تمام گنجهای مخفی زیر زمین را به او بخشید.³ بلاکستون قصد داشت، با استناد به عهد قدیم، هاریسون

را تبدیل به مسیح، خدای جدید نماید؛ بسان کوروش که می‌خواست خواست الهی را محقق کند و فلسطین را به یهودیان بازگرداند. هاریسون به دریافت درخواست بلاکستون اعتراف کرد، اما با وجود این که وعده داده بود به آن «توجه کند»، نتیجه قابل توجهی از آن حاصل نشد. اما وزارت امور خارجه آمریکا، نامه‌ای اعتراض آمیز برای دولت روسیه فرستاد و در آن عنوان کرد، ورود بی‌رویه یهودیان مستمند به آمریکا، «اقدام خودسرانه و نسنجدۀ‌ای» است که دولت روسیه دست به آن می‌زند و باعث می‌شود «لطف و بخشش مردم - تبدیل به بار سنگینی شود که بر دوش آنها سنگینی می‌کند».^۴ یادداشت وزارت امور خارجه آمریکا پیرامون وساطت این کشور برای یهودیان روسیه، فقط به خاطر انگیزه‌ای مسیحی - صهیونیستی صورت نمی‌گرفت، بلکه انگیزه عدم تمایل دولت آمریکا در به دوش کشیدن بار یهودیان ف بیرون رانده شده از روسیه نیز مورد نظر بود. ارتباط انگیزه مسیحی - صهیونیستی در آمریکا (بازگشت یهود به فلسطین تا در انتظار مسیح موعود باشند) با انگیزه ترس از مهاجرت یهودیان به آمریکا، باعث شد، تا مسیحیت صهیونیستی افراطگرای و تندروتر از صهیونیسم هرتزلی شود. بلکه صهیونیسم یهودی در لاهوت پروتستانیسم و عقیده مردمی مسیحیت صهیونیستی، سندی «اخلاقی» و «اعتقادی» یافت که توانست، صهیونیسم یهودی را به «جنبی قومی» تبدیل کند. جنبشی که هدف آن بازگرداندن «ملت» یهود به «سرزمینش» فلسطین یا جایگزین شدن دولتی یهودی به جای دولتی فلسطینی بود. به همین دلیل هنگامی که «هرتل» ایده‌ها و افکارش را جهت تأسیس دولتی یهودی به دولت بریتانیا ارائه کرد، پیشنهاد بریتانیا مبنی بر تأسیس وطنی یهودی در عربیش، در مرزهای مصر، را پذیرفت. سپس بریتانیا ایده برپایی این دولت را در قبرس و پس از آن در اوگاندا داد. هرتزل به تمام پیشنهادهای یاد شده پاسخ مثبت داد، چون او هیچ وقت اصرار نداشت، این وطن قومی در فلسطین تأسیس شود، بلکه او فقط بر لزوم تأسیس دولتی یهودی در هر جای کره خاکی تأکید می‌کرد و می‌خواست، کشورهای قدرتمند، به ویژه بریتانیا، به جنبش تازه متولد شده، امکان تأسیس دولتی یهودی را بدهد. اما مسیحیان صهیونیست و در رأس آنها، ویلیام بلاکستون، موضع شدیداً مخالفی اتخاذ کرده و موضع هرتزل و اولین کنگره صهیونیسم را که در سال ۱۸۹۷ م در «بازل» منعقد شد، به باد انتقاد گرفتند، تا آنجا که بلاکستون نسخه‌ای از عهد قدیم را برای هرتزل (بنیانگذار جنبش یهودی صهیونیسم) ارسال کرد و صفحاتی را که در آن پیامبران عنوان کرده بودند، فلسطین به طور قطع «وطن برگزیده ملت برگزیده است» مشخص کرد.^۵ «رجينا شریف» اشاره می‌کند که: ایده وطن قومی یهود در فلسطین شش سال قبل از انعقاد اولین کنگره صهیونیسم در بازل در فرهنگ آمریکایی‌ها نفوذ کرده بود و روایت «دانیال دیروندا» که «جورج الیوت» آن را به رشته تحریر درآورد، با استقبال خوبی در آمریکا مواجه شد، به گونه‌ای که مطبوعات سعی کردند بر بعد سیاسی آن تمرکز نمایند. از جهت دیگر انتشار افکار و اندیشه‌های «لورنس اولیونت» در آمریکا به وسیله «کلوک. کوتدر» تأکید کردند، فقط این یهودیان هستند که می‌توانند نیازهای فلسطین را برآورده سازند و ارتباط میان یهود و فلسطین به امری ناخودآگاه تبدیل شد و اندیشه روبه رشد برانگیخته شدن قومی یهود در نتیجه انتشار آن در تمام مطبوعات و ادبیات مذهبی و غیر مذهبی وقت تقویت شد.^۶ این فضای فرهنگی و سیاسی عمومی حاکم بر آمریکا طی اواخر قرن نوزدهم تا زمان صدور «وعده بالفور» در سال ۱۹۱۷ بود. البته این مسئله وجود مخالفت در میان فرقه‌های یهودی و مسیحی جامعه آمریکا با اهداف صهیونیسم سیاسی را رد نمی‌کند. طی اجلاس مرکزی خاخامان آمریکا که در سال ۱۸۸۵ در شهر «بتسبرگ» منعقد شد، نمایندگان «یهودیت اصلاح طلب» (Judaism Reform) مقرر نمودند: «یهودیان قومیتی را تشکیل نمی‌دهند، بلکه گروه و جمعیتی مذهبی هستند»^۷ و طی اجلاس مرکزی خاخامان آمریکا در سال ۱۸۹۷ (سالی که کنگره صهیونیسم در بازل منعقد شد) خاخام «اسحاق وایز» طی سخنرانی خود عنوان کرد: «توجه بازل جز خیال باطل، چیز دیگری نیست، چون طرح دولت با رسالت دینی و مذهبی یهود که دارای ابعاد و گستره‌ای جهانی است، در تضاد می‌باشد».^۸ و به مناسبت صدور وعده بالفور، سی تن از شخصیت‌های بارز یهود در ایالات متحده، بیانیه‌ای صادر کردند که در آن آمده بود: در زمانی که مسئله نظام آینده حاکم بر فلسطین مقابله کنگره آینده صلح مطرح می‌شود، ما امضا کنندگان این بیانیه، که جزو شهروندان

آمریکایی هستیم، یکپارچه اعتراض خود را با تأسیسی دولتی یهودی در فلسطین، مطابق پیشنهاد سازمانهای صهیونیستی آمریکا و اروپا اعلام می‌کنیم. همچنین اعتراض خود را به جدا ساختن و عزل یهود از جوامع شان و مشخص کردن آنها به عنوان قومیتی متفاوت از سایر اقوام در کشورهایی که زندگی می‌کنند، اعلام می‌کنیم. ما احساس می‌کنیم، بیانگر نظرات و آراء اکثر یهودیان ساکن آمریکا هستیم، چه آنها که در اینجا به دنیا آمده‌اند و چه آنها که در کشورهای دیگر به دنیا آمده‌اند، اما برای مدتی طولانی در این کشور به سر می‌برند و به طور کامل از لحاظ سیاسی و اجتماعی جذب جامعه آمریکا شده‌اند. طبق داده‌های موجود، یهودیان صهیونیست در آمریکا، نسبت و میزان اندکی از یهودیان این کشور را تشکیل می‌دهند؛ یعنی تقریباً ۱۵۰ هزار نفر از مجموع سه و نیم میلیون نفر یهودی ساکن در این کشور.^۹ یادداشت «رابرت لانسنگ» وزیر امور خارجه آمریکا به «وودرو ویلسون» رئیس جمهور این کشور در ۱۳ دسامبر ۱۹۱۷ نیز بیانگر مخالفت یهودیان و مسیحیان است. در این یادداشت می‌خوانیم: رئیس جمهور عزیز در اینجا فشارهای زیادی وجود دارد که خواهان صدور بیانیه‌ای درباره موضع کشور ما در قبال فلسطین است، این فشار از یهودیان صهیونیسم نشأت می‌گیرد، به نظر من، ما باید در اتخاذ سیاست مناسب به سه دلیل دقت کنیم: یک: ما در حالت جنگ با ترکیه (عثمانی) نیستیم، به همین دلیل، باید هر چیزی را که نشان دهنده حمایت ما از استفاده از قدرت و زور برای تصرف سرزمینها باشد، پنهان سازیم. دو: تمام یهودیان تمایل ندارند که هم جنسان ایشان به عنوان یک ملت مستقل به فلسطین بازگردند، و این از حکمت به دور است که یک گروه را بر گروه دیگر ترجیح داد. سه: بی‌شک بسیاری از گروه‌ها و فرقه‌های مسیحی و مسیحیان اگر سرزمین مقدس در اختیار مطلق جنس بشری خاص قرار گیرد که مرگ مسیح را به آنها نسبت می‌دهند، خشمگین خواهد شد و به دلایل عملی، صلاح نمی‌دانم که جز دلیل اول به دلایل دیگر توجه شود؛ چون همان یک دلیل کافی است تا از اعلام سیاستی واضح و نهایی درباره اوضاع و احوال فلسطین پرهیز کنیم. اما وودرو ویلسون، رئیس جمهور آمریکا، به نامه وزیر امور خارجه‌اش توجه نکرد و در نامه ذیل که آن را برای رهبر صهیونیسم آمریکا، خاخام «تسفی وایز» ارسال کرد، رسماً با وعده بالفور موافقت کرد: با توجه بسیار و بی‌ریا فعالیتهای ساخت‌وسازی را که کمیسیون وایزمن بنا به درخواست دولت بریتانیا در فلسطین انجام داده است، تحت نظر قرار دادم. از فرصت استفاده می‌کنم تا خشنودی خویش را از نتیجه پیشرفت جنبش صهیونیسم در ایالات متحده و کشورهای دوست از زمان اعلان آقای بالفور به نام دولتش مبنی بر تأسیس وطنی قومی برای یهود در فلسطین و وعده او مبنی بر این که دولت بریتانیا تمام سعی و تلاش خویش را جهت تسهیل تحقق آن هدف بذل می‌کند، ابراز دارم. البته باید توجه داشت که باید دست به اقداماتی زد که به نوعی به حقوق مدنی و مذهبی غیر یهودیان ساکن در فلسطین یا حقوق یهودیان و اوضاع و احوال سیاسی ایشان در کشورهای دیگر ضربه وارد کند.^{۱۱} رجینا شریف عنوان می‌کند، همراهی و حمایت ویلسون از وعده بالفور از اعتقاد مسیحی - صهیونیستی او سرچشمه می‌گیرد. واقعیت امر این است که ویلسون از پدر و مادری که پیرو کلیسای ماشیحایی بودند، زاده شد و از تعالیم و آموزه‌های پروتستانیسم آمریکایی که به اسطوره صهیون، ولو از بعد روحی اعتقاد داشت، بهره گرفت. این آموزه‌ها و تعالیم دست‌مایه‌ای غیر مستقیم از احساسات و اندیشه‌ها را در او به وجود آوردند که در آینده بر موضعش در قبال جنبش صهیونیسم و اهداف آن تأثیر گذاشت و برای ویلسون بسی مایه خوشبختی بود که او در بازگرداندن یهود به «سرزمینهایشان» نقش داشته باشد. خود او اعتراف می‌کند، به عنوان «کسی که پسر خوانده و بزرگ شده اسقفهایست، باید بتواند به بازگرداندن سرزمین مقدس به صاحبان آن کمک کند».^{۱۲} سخنان علنی و غیر علنی او با اندیشه صهیونیسم موافق بود. این در حالی است که خود او تأکید می‌کرد، تصمیمات و اقدامات اتخاذ شده از سوی او درباره فلسطین و صهیونیسم از احساسات درونی و نه از ارزش‌های سیاسی ایالات متحده سرچشمه می‌گیرد. ویلسون صهیونیسم را از اعمق وجودش پذیرفته بود. اگر چه به نظر می‌رسد، صهیونیست بودنش با اصول چهارده گانه معروفش که در سخنرانی او در اجلاس صلح پاریس مطرح گردیدند، در تضاد است؛ چرا که این اصول، اصل دستیابی به زمین با استفاده از زور و قدرت و انعقاد موافقنامه‌ها و پیمانهای سری را محکوم می‌کرد و خواستار حق تعیین سرنوشت

ملل به دست خود و دادن فرصت به اقلیتهای غیر ترک در امپراتوری عثمانی جهت بهبود اوضاع و احوال خویش بود. وزیر امور خارجه آمریکا «لانسنگ» اشاره کرد، موضع رئیس جمهور آمریکا «ولیسون» در برابر صهیونیسم آشکارا با اصلی که خود درباره حق تعیین سرنوشت ملل وضع کرده بود، در تضاد است. اما از دیدگاه صهیونیستها، اصول صهیونیسم با اصل تعیین سرنوشت به هیچ عنوان در تضاد و تناقض نیست. از دید آنها، قومهای غیر ترک در امپراتوری عثمانی، یهودیان و در نتیجه اصل حق تعیین سرنوشت فقط درباره این دو قوم قابل اجراست. صهیونیسم ویلسون چیزی نبود، جز ادامه صهیونیسم فراگیری که هنگام اعلام وعده بالفور بر جامعه آمریکا حاکم بود و این مطلبی است که تحقیق انجام شده توسط «چارلز اسراییل گولدبات» به آن اشاره می‌کند. وی از طریق تحلیل و بررسی مضامین مطبوعات آمریکا در آن زمان ثابت کرد، افکار و آراء عمومی آمریکا به شدت وعده بالفور را تأیید و از آن حمایت می‌کرد، به حدی که «احساسات ضد صهیونیستی که امکان انعکاس در مطبوعات را یافته بودند، فقط گفته‌ها و اعتراضات شخصیتهای یهودی مخالف و ضد صهیونیسم بودند، نه آراء و نظرات گروهی از افراد جامعه». ۱۳ «روبن ونک»، اشاره می‌کند که نحوه موافقت کنگره با وعده بالفور شگفت‌آور و عجیب و مضمون و مفهومی صهیونیستی - عبرانی داشت. ۱۴ و در این زمینه ونک به نمونه‌ای در کنگره اشاره می‌کند که بیانگر بافت و منش صهیونیستی کنگره است، او به سخنان «ولیام آی کوکس» نماینده «ایندیانا» استناد می‌جوید که گفته بود: همانگونه که موسی، اسراییلیها را از بندگی نجات داد، متفقین نیز اکنون یهود، را از دست ترکهای پست نجات می‌دهند و این پایان خوبی برای این جنگ جهانی است. یهود می‌باشد به عنوان امت مستقلی برپا خیزند و دارای قدرتی باشند که برخود حکومت کنند و پیشرفت نمایند و به آرمانهای خویش در زندگی دست یابند. من احساس می‌کنم، بیانگر افکار و اندیشه‌های ملت آمریکا هستم و بالطبع افکار کسانی که با آنها در این باره به گفت و گو می‌پردازم، این که ایالات متحده می‌باشد با کشورهای متعدد و دوست تلاش نماید، تا دولتی یهودی براساس تعالیم و اصول یهودی قدیم تأسیس کند. ۱۵ رجینا شریف «همچین به سخنرانی رئیس کمیسیون روابط خارجی مجلس نماینده‌گان «هنری کابوت لودک» که در سال ۱۹۲۲ در بوستون ایجاد نمود، اشاره می‌کند، وی گفته بود: به نظر من این مسئله‌ای بسیار خوب و قابل ستایش است که ملت یهود در سراسر جهان تمایل دارند، نسبت به همنوعان خود حق بازگشت به سرزمینی را که برای ایشان آماده و مهیا شده بود و هزاران سال در آن زندگی و فعالیت می‌کردند، در نظر گرفته شود... من اصلاً نمی‌توانم با ایده افتادن قدس و فلسطین به دست محمدی‌ها موافقت کنم... برای یهودیان افتادن قدس و فلسطین مقدس... و برای تمام ملل بزرگ مسیحی در غرب افتادن سرزمین مقدس به دست ترکها، آنهم برای چندین سال، بسان لکه ننگی بر پیشانی تمدن بشری بود که می‌باشد آن را پاک کرد. ۱۶ از متن سخنرانی لودک پیداست او نه تنها صهیونیست است، بلکه دشمن مسلمانان (محمدیها) نیز می‌باشد. این حمایت و تأیید تکان دهنده از وعده بالفور، باعث اعلام موافقت همزمان در مجلس کنگره نیز شد. در ابتدا مجلس سنا به طور کلی با این وعده موافقت کرد و در ژوئن ۱۹۹۲ اعلام کرد: ایالت متحده آمریکا برپایی وطنی قومی برای ملت یهود در فلسطین را تشویق می‌کند، به شرط آن که این دولت براساس اصولی تشکیل شود که وعده دولت بریتانیا، صادر شده در دوم نوامبر ۱۹۱۷ که به وعده بالفور معروف شده، آن را مشخص کرده است. در همان ماه مجلس نماینده‌گان با صبغه‌ای صهیونیستی تر با این وعده موافقت کرده در مقدمه بیانیه صادره در ۳۰ ژوئن ۱۹۲۲ از سوی مجلس نماینده‌گان می‌خوانیم: از قرنها پیش ملت یهود، چشم انتظار و مشتاق تجدید بنای وطن قومی و قدیمی خویش بودند و به دلیل نتایجی که از جنگ جهانی به دست آمد و نقشی که یهود در آن ایفا نمودند، لازم است، به ملت یهود امکان ساخت و تجدید بنای وطن قومی ایشان را در سرزمین آبا و اجدادیشان فراهم نمود، این فرصتی است که به خاندان اسراییل داده می‌شود، فرصتی که سالهای بسیار از آن محروم بوده‌اند و آن ساخت و بنای زندگی و فرصت پربار یهودی در سرزمین قدیمی یهود است. از وقتی ویلسون با وعده بالفور موافقت نمود، رؤسای جمهور پس از او همان مواضع صهیونیستی را اتخاذ کردند و یار و یاور و پشتیبان جنبش صهیونیسم و اهدافش در فلسطین شدند. جانشین ویلسون، «وارن هارдинگ» آشکارا موضع

صهیونیستی خود را در سال ژوئن ۱۹۲۱ چنین اعلام کرد: محال است، کسی که خدمات ملت یهود را مطالعه می‌کند، این اعتقاد در او به وجود نیاید که آنها روزی به وطن قومی ایشان باز خواهند گشت و مرحله جدیدی را آغاز و حتی سهم بیشتری را در پیشرفت و تمدن بشری ایفا خواهند کرد ۱۷. غیر از آن «هارдинگ» ۱۸ در سال ۱۹۲۲ حمایت بی‌شائبه و شدید خود را از صندوق ساخت و ساز یهود اعلام کرد. سپس نوبت «کالوین کولاک» رسید، او در سال ۱۹۲۴ «برایمان و اعتقاد خویش به «وطن قومی یهود در فلسطین» تأکید کرد. ۱۹ پس از او، «هربرت هوفر» در سال ۱۹۲۸ به جنبش صهیونیسم، بابت موقفيتهای بزرگی که در فلسطین کسب کرده بود، تبریک گفت و همیشه ایده برانگیختگی یهود در فلسطین را تکرار می‌کرد. ۲۰ اما رئیس جمهور دیگر آمریکا، «فرانکلین روزولت» ابتدا به مواضع پراغماتیک توجه کرد، که منافع آمریکا با کشورهای عربی را در نظر می‌گرفت، اما در پایان تسلیم فشارهای صهیونیستی (مسیحی و یهودی) شد. اهداف صهیونیستها طی دوره زمامداری روزولت به دو بخش تقسیم می‌شد: تأمین و فراهم نمودن اکثریتی یهودی در فلسطین و پس از آن برپایی دولت مستقل یهودی یا تأسیس کامن‌ولث (مشترک‌المنافع) در فلسطین همین دلیل از انتشار کتاب سفید بریتانیا که در سال ۱۹۳۹ چاپ شد، جلوگیری کرد و خواهان محدود کردن مهاجرتها به فلسطین شد که اولویتی صدرصد صهیونیستی به شمار می‌آمد. فشارهای صهیونیستی (مسیحی و یهودی) بهویژه پس از تشکیل «هیأت آمریکایی - فلسطینی» که دویست تن از نمایندگان مجلس نمایندگان و ۶۸ تن از نمایندگان مجلس سنا در آن عضویت داشتند، بر روزولت افزایش یافت و هیأت جهت حمایت از «برنامه بالتمور» که در سال ۱۹۴۲ وضع شد و خواهان تأسیس کامن‌ولث یهودی - فلسطینی بود، اعمال نفوذ نمود. به همین دلیل روزولت در برنامه انتخابات ریاست جمهوری خودش در سال ۱۹۴۴، اعلام کرد: او از گشوده شدن درهای فلسطین به روی مهاجرت بی‌قید و شرط یهود و اسکان آنها حمایت می‌کند. همچنین از هر سیاستی که منجر به تأسیس کامن‌ولث یهودی، دموکراتیک و آزاد شود، حمایت می‌کند و اطمینان دارد که ملت آمریکا این هدف را تأیید خواهد کرد و اگر او دوباره به عنوان رئیس جمهور آمریکا انتخاب شود، برای تحقق این هدف تلاش بسیاری خواهد کرد ۲۱. اما این هدف صهیونیستی (مسیحی - یهودی) در زمان ریاست جمهوری «هاری اس. تروممن» محقق شد، او این پست را در ۱۲ آوریل ۱۹۴۵ در پی درگذشت روزولت احرار نمود. همین که تروممن قدرت را به دست گرفت، بیانیه‌ای منتشر کرد که در آن آمده پی‌نوشتها: Op.Cit ,Sharif .Op.Cit.p.p.۱-۲۰ ,America and Palestine ,Reuben Fink. ۱۲. Cit .Op ,Sharif .Regina S. ۴۵ . شفیق مقار، المسیحیة والتوراة: بحث فی الجنوبي الدينية فی للصراع فی الشرق الأوسط، لندن، دار ریاض، نجیب الریس ۱۹۹۲، ص ۱۶۰. Cit .Op ,Sharif .Regina S. ۶ ,NewYork ,A Jewish Critique :The Dream And . ۱۶۰. همان. The Reality :Zionism .Smith .Gray M. v .p.۱۴ ,۱۹۷۴ ,BarnesAnd Noble Books ۸ . همان. Philadelphia ۱۹۱۹ ,American Jewish Yearbook ۱۹۱۸. ۹ .Op.Cit ,Sharif .۱۰ .Regina S ۱۱ . June ۱۹۶۸ ,۱۳.American Jewish Historical Quarterly .۱۹۱۹ ,New York ,Congress.. همان. Op.Cit ,Sharif .۱۶.Regina S .p.۸۷. همان. and Zionism :The American War ,۱۴.Reuben Fink ۱۵ Beirut ,U.S.Foreign Policy ۱۹۴۲-۱۹۴۷ & .. Op.Cit ,۱۷.Reuben Fink ۱۸ Nos.۱-۲. American Zionism ,۲۱.Richard Stevens .۱۹۷۷. ۲۲ مؤتمر صحفی للرئيس تروممن (۱۶ اگسٹس ۱۹۴۵). . همان. همان، ص ۸۸. ۲۰. همان. & . همان. ۱۹. همان، ص ۸۸. ۲۱. همان. P.۱۳ ,The Holyland & America ,۲۵.Moshe Davis .(۱۹۷۶ دسامبر). ۲۸. الأُمُّرِيَّكَيْة

درخشش خورشید وجود پیامبر (ص) با ظهور مهدی (ع)

متن سخنرانی حضرت آیت‌الله وحید خراسانی × ترجمه: حسین رضایی فرد علی بن ابراهیم بن هاشم قمی از احمد بن ادريس

اشعری از محمد بن عبدالجبار از محمد بن ابی عمر از حمّاد بن عثمان ناب از محمد بن مسلم ثقی نقل کرده که ایشان از امام باقرالعلوم(ع) در مورد این آیه قرآن «واللیل إذا يغشى والنَّهَار إذا تجلّى»^۱ پرسید. حضرت در پاسخ فرمودند: النَّهَار هو القائم مَنْ أَهْلَ الْبَيْتِ، إِذَا قَامَ غَلَبَ دُولَةُ الْبَاطِلِ. والقرآن ضرب في الأمثال للناس، و خاطب اللَّهُ نَبِيَّهُ بِهِ وَ نَحْنُ، فليس يعلمه غيرنا^۲ منظور از روز «[در آیه کریمه]، قائم ما اهل؟ بیت است. آنگاه که قیام کند بر دولت باطل غلبه خواهد نمود. در این قرآن مثلهایی برای مردم زده شده است و خداوند به وسیله قرآن پیامبر(ص) و ما اهل بیت را مخاطب قرار داده، لذا کسی غیر از ما به آن علم و آگاهی ندارد. این روایت از جهت سند جزء احادیث صحیح شمرده می‌شود؛ چرا که سند آن مشکل از شش تن از بزرگان مشایخ محدثان است. علی بن ابراهیم شیخ القمین بوده و احمد بن ادريس اشعری و محمد بن عبدالجبار از مشایخ حدیث ثقات هستند. و اما محمد بن ابی عمر ازدی و حماد بن عثمان ناب و محمد بن مسلم از اصحاب اجماع می‌باشند که طایفه [امامیه] به مراسیل آنها همانند مسانیدشان عمل می‌کنند و آنچه را از طریق آنها رسیده باشد صحیح می‌شمارند. وجه امتیاز دیگر روایت این که محمد بن مسلم ثقی (ره) یکی از چهار فردی است که به نص صریح امام(ع) جزء ارکان دین و اوتاد و امنی خداوند در حلال و حرام الهی هستند و این خصوصیاتی که در مورد سند این روایت ذکر شد کمتر در روایتی یکجا جمع می‌شود. و اما از ناحیه فهم و درک متن حدیث به دلیل کمی وقت فقط به قطراتی از این دریا بسنده می‌کنیم: برای این که فهم ما درباره قول خداوند در سوره لیل «والنَّهَار إذا تجلّى» کامل شود شایسته است که آن را با سوره شمس «والنَّهَار إذا جَلَّا» مقایسه کنیم. خداوند در سوره شمس ابتدا شمس (خورشید) و سپس نهار (روز) را ذکر می‌کند ولی در سوره لیل از شب شروع و سپس نهار (روز) را ذکر می‌کند. در سوره «شمس»، این روز است که خورشید را آشکار می‌کند (یعنی بر وزن تفعیل). اما در سوره لیل این خود روز است که آشکار می‌شود (یعنی بر وزن تفعّل). در سخن امام باقر(ع) که می‌فرماید: «والقرآن ضرب في الأمثال للناس و خاطب اللَّهُ نَبِيَّهُ بِهِ وَ نَحْنُ، فليس يعلمه غيرنا» مطالب عمیقی نهفته است. معنای آن «تجلیه» و این «تجلی» چیست؟ چرا در یکجا فعل متعدد و در جای دیگر فعل لازم به کار برده شده است؟ و آن «خورشید» و آن «روز» چه هستند؟ تفسیر و تأویل این مطلب چیست و از بیان آن و چه هدفی دنبال می‌شود؟ خورشید در منظومه شمسی محور و مشعل حیات است و کارش این است که نیروهای پنهان در موجودات زمینی را با اشعه خود رشد و نمو می‌دهد و آنها را به کمال مناسبشان می‌رسانند. منظومه این جهان بزرگ، منظومه آی عجیب و حیرت؟ انگیز است که غیر خواص از خردمندان کسی نمی‌تواند آن را درک کند. این منظومه پوسته آی و مغزی دارد؛ یعنی به جهان ظاهری و جهان باطنی تقسیم می‌شود که قرآن کریم نیز به آن دو اشاره کرده است. و همین طور باطن جهان دارای منظومه آی است و منظومه ملکوت به موازات منظومه ملک است و خورشید این منظومه و محور آن به حکم برهان عقلی و نقلی ذات پیامبر عظیم؟ الشأن اسلام حضرت محمد(ص) است. مقام خاتم الانبياء(ص) در واقع مقام انسان اولی است که دومی ندارد. و آنکه پس از اوست در واقع وجود تنزیلی ایشان است اما وجود حقیقی فقط در فردی منحصر است که دومی و همپایه آی ندارد و او کسی نیست جز پیامبر ما حضرت محمد(ص) و اوست که مظہر اسم «واحد» و «واحد» خداوند، عزوجل، است که ثانی نداشته و نخواهد داشت. کما این که قرآن می‌فرماید: «والشمس و ضحاها. والقمر إذا تلاها». نسبت وجود تنزیلی به پیامبر اکرم(ص) مانند نسبت ماه به خورشید است و این همان معنای قول خداوند متعال است که می‌فرماید: «فقل تعالوا ندع... و أنفسنا و أنفسكم»^۳ است و همین طور معنای قول پیامبر(ص) است که فرمود: «أنا أديب ربّي و على أديبي»؛ من تربیت یافته خدایم و علی تربیت یافته من است. و همچنین معنای این سخن خدای عزوجل است که: «والشمس و ضحاها والقمر إذا تلاها». ساختار دو سوره والفالاظی که رب العالمین برای این دو سوره برگزیده و ارتباط تنگاتنگی که بین آن دو وجود دارد، متضمن اسرار عظیمی است که عقلها را متحریر می‌کند، اما متأسفانه ما آن چنان که شایسته است قرآن را نفهمیده و حق مباحث آن را ادا نکرده؟ ایم. انبساط و انتشار نور خورشید در «ضحاها» یعنی انتشار نور پیامبر(ص) در عالم ملکوت و «والنَّهَار إذا جَلَّا» یعنی تجلی خاتمتیت نبوت به؟ وسیله

خاتمیت امامت؛ یعنی امام مهدی(ع) است و همین اشاره قرآن برای درک مقام امام مهدی(ع) کافی است. چه سری در وجود ایشان است که موجب شده در این روایت صحیح درجه یک - که هیچ تردیدی در صدور آن از منبع وحی نیست - گفته شود که مراد از این سخن خداوند «والنهار إذا تجلی» ایشان است؟ ایشان قوس نهار در منظومه عالم ملکوت است که هیچ؟ کس قادر نیست نقش حقیقی و تأثیر ایشان در این منظومه را درک نماید و بفهمد که چرا خداوند تعالی او را ذخیره نموده و نقش او را در آخرالزمان قرار داده است و در هنگام ظهورش چه چیزهایی به دست ایشان تحقق پیدا خواهد نمود؟ اینها حقایق عظیم و حیرت؟ آوری هستند. در این سخن خداوند «والشمس و ضحاها والقمر إذا تلاها والنهر إذا جلالها» قدری فکر کنید. چه کسی است که شمس خاتم الانبیاء(ص) را متجلی نموده و آن را آشکار می؟ سازد؟ بعضی از مفسران گفته؟ اند: آنچه که خورشید را آشکار می؟ کند زمین و یا تاریکی است. اما سیاق آیات و اصالت عدم تقدیر دلالت می؟ کند که خورشید را آشکار می؟ کند همان روز است و روز امام مهدی خاتم الائمه(ع) است که خورشید وجود خاتم الانبیاء(ص) را آشکار می؟ سازد. پس لایه؟ هایی از معرفت و شناخت شخصیت مقدس ایشان که ما به آن دست می؟ یابیم، به اندازه فهم ماست نه به اندازه شخصیت ایشان؛ زیرا چگونه می؟ توانیم ادعای شناخت کسی را داشته باشیم که شمس وجود خاتم الانبیاء(ع) را در منظومه عالم ملکوت متجلی و نمایان می؟ سازد و در آن روز ظهورش که پروردگار عالم و عده به آن داده، آن را متجلی می؟ نماید؟ و حال آن؟ که عالم ملکوت اعم از عالم دنیا و بزرخ و آخرت است. حضرت صاحب؟ الامر(ع) کسی است که آشکار سازنده خورشید نبوت پیامبر ما(ص) است که نبوتهاي ساير انبياء گذشته مقدمه نبوت ایشان است. و نور نبوت پیامبر(ص) را در همه عوالم وجود منتشر می؟ سازد. بنابراین در نظام عالم می؟ ابی؟ بیش از دو خاتم نمی؟ یابیم؛ یکی خاتم الانبیاء(ص) و دیگری خاتم الاوصیاء والحجج(ع). سلام بر تو ای مولای ما و ای صاحب؟ الزمان، ای کسی که قبل از آمدنت، نور خورشید خاتمیت کامل نمی؟ گردد. سلام بر تو ای حق آشکار و ای روز آنگاه که خورشید را می؟ نمایانی: «و قل جاء الحق و زهق؟ الباطل إنَّ الباطل كان زهقاً». تو کسی هستی که خداوند در حق تو این آیه را نازل کرده است: «و أشرق الأرض بنور ربها وضع الكتاب وجى؟ء بالنبين والشهداء قضى بينهم بالحق و هم لا يظلمون». تو کسی هستی که خداوند تو را ذخیره کرده تا با ظهورت جمیع انبیاء(ع) را شاد گرداند و سختیها و مراتهای آنان را پایان بخشد و به دست تو ثمره بعثتهای آنها محقق سازد: «والنهر إذا جلالها» تو کسی هستی که به دست نور بعثت جدت مصطفی(ص) و نور خورشید آن وجود مقدس تحقق پیدا می؟ کند و غرض خلقت بشر و عالم به وقوع می؟ پیوندد. درباره امام زمان(ع) مطالعه کنید و او را بشناسید و ایشان را به مردم بشناسانید. الحمد لله همگی شما فاضل هستید و بسیاری از شماها علمایی هستید که در سطح علمی خوبی قرار دارید، پس وظیفه شما این است که گوهرهای معرفت را از کلمات معصومین(ع) استخراج کرده و آنها را به یتیمان صاحب؟ الزمان(ع) که در عصر غیبت تشنہ و سرگشته؟ اند برسانید. این گوهرها را به اصحاب و موالیان حضرت صاحب؟ الزمان(ع) بشناسانید. خاتم؟ الانبیاء(ص) دارای دو اسم هستند. اسمی در آسمان (احمد) و اسمی در زمین (محمد) و این دو اسم را خداوند برای خاتم الانبیاء قرار داده و این دو اسم در جهان در مورد هیچ فردی جز حجه بن؟ الحسن(ع) به همراه هم به کار نرفته است. این یک باب و اما باب دوم این؟ که در مورد هیچ؟ کس اسم و کنیه پیامبر(ص) با هم به؟ کار نرفته مگر برای حجه بن؟ الحسن(ع) که اسم ایشان همان اسم خاتم؟ الانبیاء(ص) و کنیه؟ اش ابوالقاسم است. و مضاف بر آن کنیه؟ های همه معصومین(ع) را نیز دارا می؟ باشد که در این نکته معنای بلیغی نهفته است. اگر به احادیث مراجعه کنید خواهید دید که هنگامی که پیامبر(ص) از ملکوت خدا دید آنچه را که دید! و هنگامی که انوار ائمه دوازده؟ گانه را مشاهده نمود، دید که نور حضرت مهدی(ع) درین آن انوار مانند ستاره؟ ای درخشان است. پس عرض کرد: پروردگارا اینان کیستند و این نور چیست؟ خداوند فرمود: ای محمد! اینان ائمه مطهری هستند که از پشت تو بوده و پس از تو خواهند آمد و آن که بیش از دیگری می؟ درخشش همان حجتی است که زمین را پر از عدل و داد می؟ نماید و شفای سینه مؤمنان است.^۶ و با توجه به کمبود وقت تنها به قول پیامبر(ص) در خطبه روز غدیر اکتفا

می‌کنیم. آن؟ گاه که دست علی(ع) را بالا برد و امامت ایشان را پس از خویش به امت ابلاغ کرد و حجت را بر آنها تمام نمود و فرمود: «الا- من کنت مولاه فهذا علی مولاه»؛ هر کس من مولای اویم پس این علی مولای اوست. و امت اسلامی را به یک سری جملاتی وصیت کرد که همه آن جملات با (الا) که از ادات تنبیه است شروع می‌شود که از جمله آن توصیه‌ها، آگاه ساختن آنها به مقام امام مهدی(ع) با این جملات بود: الا إِنَّ خَاتَمَ الْأَئِمَّةِ الْمَهْدَى؛ الا إِنَّهُ خَيْرُ اللَّهِ وَ مُخْتَارُهُ؛ الا إِنَّهُ وَارثُ كُلِّ عَالَمٍ وَالْمَحِيطِ بِهِ؛ الا إِنَّهُ الْمُخْبَرُ عَنْ رَبِّهِ عَزَّوَجَلَّ وَالْمُتَبَّهُ بِأَمْرِ إِيمَانِهِ؛ الا إِنَّهُ الرَّشِيدُ السَّدِيدُ. الا إِنَّهُ الْمَفْوَضُ إِلَيْهِ؛ الا إِنَّهُ قَدْ بَشَّرَ بِهِ مِنْ سَلْفٍ بَيْنَ يَدِيهِ؛ الا إِنَّهُ الْبَاقِي حَيَّةً وَلا حَيَّةً بَعْدَهُ وَلا حَقَّ إِلَامَعِهِ وَلا نُورٌ إِلَّا عِنْدَهُ؛ الا إِنَّهُ لَا غَالِبٌ لَهُ وَلَا مُنْصُورٌ عَلَيْهِ؛ الا إِنَّهُ وَلِيُّ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ وَحَكْمُهُ فِي خَلْقِهِ وَأَمْيَنَهُ فِي سَرِّهِ وَعَلَانِيَتِهِ.^۷ آگاه باشید که خاتم الائمه مهدی است؛ بدانید که او برگزیده و مختار خداست؛ آگاه باشید که ایشان وارث همه علوم و محیط بر علوم است؛ آگاه باشید که ایشان خبردهنده از پروردگار عزوجل و هشدار دهنده به ایمان الهی است؛ آگاه باشید که او هدایت یافته و شایسته است؛ بدانید او کسی است که [امور] به او تفویض شده است. بدانید که او بشارت داده شده از جانب پیشینیان است؛ بدانید که او آخرین حجت است و پس از او حجتی نیست و حق نیست مگر با او و نوری نیست مگر در نزد اوست؛ بدانید که او غالباً است که کسی بر او پیروز نخواهد شد و آگاه باشید که ولی خدا در زمین و حاکم الهی در بین خلق و امین خدا در پنهان و آشکار است. عبارات پیامبر(ص) را در این خطبه به دقت بنگرید تا دریابید که چگونه «والنهار إذا جلّاها» تحقق می‌یابد. مهم؟ تراز همه این؟ ها این؟ که خداوند صفت «رحمه للعالمين» را که منحصر به پیامبر(ص) است: «وَ مَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ» در حدیث لوح قدسی برای امام مهدی(ع) به کار برده است: وَ أَكْمَلَ ذَلِكَ بِإِبْنِهِ (مَحْمَدَ؟ حَمْدَ؟ دَمَدَ) رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ، عَلَيْهِ كَمَالُ مُوسَى، وَبِهِاءِ عَيْسَى وَصَبْرِ اِيُوبَ... وَ كَامِلُ نَمُودَ آنَ رَبَّا فَرَزَنْدَشَ (مَحْمَدَ دَمَدَ) که رحمتی است برای جهانیان و دارای کمال موسی و جلال و شکوه عیسی و صبر ایوب است. این بالاترین مقام است که خداوند تعالی صفتی را که مخصوص خاتم الانبیاء(ص) است به خاتم الانبیاء(ع) ارزانی دارد. وظیفه شما ای علماء و فضلاً این است که مقامات امام مهدی(ع) را بشناسید و آنچه را که شناختید به ایتم آلمحمد(ص) بشناسانید؛ چرا که معرفت کامل امام غیر ممکن است. بنابراین با عمل خود در راه تحصیل فقه و تحصیل معرفت پیامبر(ص) و ائمه معصومین(ع) و تبلیغ احکام حلال و حرام به مردم و آموختن مقامات پیامبر(ص) و ائمه(ع) به مردم امید آن داریم که محل نظر عنایت صاحب الزمان(ع) قرار بگیریم. ان؟ شاء الله پی؟ توشتها : × این سخنرانی در تاریخ ۱۴۲۱ شعبان ۱۳۷۱ آبان ۲۱ بازتاب ناب؟ ترین حوادث روزگار، المیین فی معرفة المعصومین، به کوشش علی کورانی است. ۱. سوره لیل(۹۲) آیه ۱-۲. تفسیر علی بن ابراهیم قمی، ج ۲. ۳. سوره آل عمران(۳) آیه ۶۱. ۴. خراز قمی، کفایه‌الاثر، ص ۶۹. ۵. سوره اسراء(۱۷) آیه ۸۱. ۶. سوره زمر(۳۹) آیه ۶۹.

۷. الإحتجاج، ج ۱، ص ۶۱.

یک تصویر، دو آینه

سهیلا صلاحی اصفهانی گاه تاریخ آنقدر تیره و پیچ در پیچ است که هر چه تلاش کنی جز سرگردانی هیچ نمی‌یابی و گاه آنقدر شفاف می‌شود که تو شگفت؟ زده می‌یابی از این همه زلالی، و می‌یابی که چگونه بازتاب ناب؟ ترین حوادث روزگار، تصویری یگانه است که در آن زمان و مکان درنوردیده شده و خوبان همه یک وجه گشته؟ اند و البته آن وجه ناظرترین و نگران؟ ترین است بر منظر خدا؛ همچون زهرای محمد(ص) و مهدی زهراء(ع)؛ تو گویی دولت از میان ایشان برخاسته و این دو بی؟ هیچ چون و چرایی یکدیگرند در حق طلبی. در نخستین محکمه؟ ای که پس از رحلت پیامبر اکرم(ص) برپا می‌گردد، دادخواه فاطمه است و در واپسین محکمه نیز مهدی است که به دادخواهی قیام می‌کند و هر دو حرکتشان را از مسجد آغاز می‌کنند. مسجد خانه خداست، محل تقدیس و کانون توحید، مسجد مرکز مذهب است، جایگاه تشریع است و مناسب؟ ترین

پایگاه برای پس گرفتن همه آنچه که حقشان بوده است. زهرا(س) برای دادخواهی به مسجد می؟ رود و شکایت خود را در جمیع مسلمانان مطرح می؟ کند، مهدی(ع) نیز چنین می؟ کند. او نیز به مسجد می؟ رود و به سنت مادرش با مردم سخن می؟ گوید: مهدی از گردنده [کوه] طوی با سیصد و سیزده مرد به عدد رزمندگان بدر فرود می؟ آید تا آنکه وارد مسجدالحرام می؟ شود و در مقام ابراهیم چهار رکعت نماز می؟ گذارد و به حجرالاسود تکیه می؟ زند و پس از حمد و ثنای خدا و یاد و نام پیامبر(ص) و درود بر او لب به سخن می؟ گشاید. ۱. فاطمه (س) در معرفی خویش از پیامبر یاد می؟ کند و نسبت خود را ذکر می؟ نماید تا مسیر حق خواهی برای همیشه روشن بماند: بدانید منم فاطمه دختر محمد(ص). آنچه اول می؟ گوییم آخر هم همان را می؟ گوییم و آنچه می؟ گوییم غلط نمی؟ گوییم و آنچه اقدام می؟ کنم زیاده؟ روی نمی؟ کنم. ۲. مهدی(ع) نیز به نسبت خود افتخار می؟ کند. او از اهل؟ بیت است و چه تعریفی از خود گویاتر از آن که به پیامبر اکرم(ص) اشارت شود. امام(ع) در معرفی خود می؟ گوید: ای مردم! من... فرزند پیامبر خدا(ص) هستم. شما را دعوت می؟ کنم به آنچه پیامبر خدا دعوت فرمود. ۳. رفتار فاطمه(ع) یاد پیامبر را زنده می؟ کند و آنگاه که از سیاست؟ بازان سیاه دل، به ستوه می؟ آید حجابی به سر می؟ بنده و در میان گروهی از بانوان، خویشان و خدمتکاران به راه می؟ افتاد، آن روز دامنه؟ های چادرش به پایش می؟ پیچد اما آنقدر استوار قدم برمی؟ دارد که رفتارش از رفتار رسول خدا هیچ کم ندارد. مهدی فاطمه نیز با یادگارهای پیامبر می؟ آید: مهدی(ع) هنگام نماز عشاء ظهور می؟ کند در حالی که پرچم رسول؟ الله و پیراهن و شمشیر او را با خود دارد و دارای نشانه؟ ها و نور و بیان است. ۴. و البته این دادخواهیها به سبب بدعتها و تحریفهای وارد در شریعت است که نه زهرا تاب آن را می؟ آورد و نه مهدی(ع). فاطمه جماعت را به آیین رسول؟ الله(ص) فرا می؟ خواند و راه رستگاری را در پیروی از قرآن معرفی می؟ کند و چنین می؟ گوید: آخر این قرآن است که فروزان؟ ترا از خورشید می؟ درخشید پس چیست که از حکمت و مصلحت کتاب الله سر می؟ پیچید و به هوسها و شهرتها سر فرود می؟ آورید؟ بدانید که جز اسلام دین دیگری در پیشگاه خداوند مقبول نیست. ۵. مهدی(ع) نیز آن؟ گونه که از روایات برمی؟ آید مبلغ کتاب خدا و سنت پیامبر است: من شما را به خدا و رسول و عمل به کتاب خدا و ترک باطل و احیاء سنت او دعوت می؟ کنم. ای مردم! هر که درباره کتاب خدا با من به بحث و مناقشه پردازد من آگاه؟ ترین مردم به کتاب خدا هستم. ۶. فاطمه می؟ دانست که انحراف از سنت پیامبر اکرم(ص) راهی به جز رسیدن به تیرگی و تباہی ندارد و آن کسی که به طعم محنت تن دهد به روزگاری می؟ رسد که جهان را از جور و ستم پر می؟ بیند و می؟ گفت: به جان خودم سوگند، نطفه فساد بسته شده. باید انتظار کشید تا کی مرض فساد پیکر جامعه اسلامی را از پای درآورد. بشارت باد شما را بر شمشیرهای کشیده و حمله؟ ها و تهاجمات پی در پی و به؟ هم ریخته شدن امور مسلمانان. پس حسرت و اندوه بر شما! کارتان به کجا خواهد انجامید. ۷. و جهانف لبریز از ظلم و جور و آشوب را تنهای؛ مهدی(ع) است که به عدالت فرا می؟ خواند. او نیز با شمشیر قیام می؟ کند و از شمشیر او برای ستمکاران خون و مرگ می؟ بارد و برای ضعیف شدگان لطف و رحمت. شمشیر مهدی، شمشیر خدادست که برای انتقام برخاسته است. فاطمه برای اعلام نارضایتی از حکومت غاصب، همراهی با خلیفه را رد می؟ کند و مهدی نیز در حالی به پا خواهد خاست که پیمان هیچ گردنکشی بر گردن او نیست. و این؟ گونه است که مهدی خود تجلی؟ ای دیگر از فاطمه می؟ شود. او همان را می؟ گوید که فاطمه گفت و همان حقی را می؟ طلبید که فاطمه طلبید و آنگاه که اهل مکه را به یاری فرا می؟ خواند اشاره؟ ای به سرآغاز ظلم و ستم دارد و رحلت پیامبر اکرم(ص) را مبدأ آن می؟ شمرد او می؟ گوید: از آن زمان که پیامبر ما به ملکوت اعلا پیوست تا امروز در حق ما ظلم شده بر ما ستمها رفت و حقوق مسلم ما پایمال گردید اینک، از شما یاری می؟ خواهیم و شما ما را یاری نمایید. ۸. سرانجام فریاد فاطمه به استحکام بنیادهای شیعه انجامید که هسته مرکزی حق؟ طلبی را در همه ادوار تاریخ می؟ ساخت و فریاد مهدی(ع) به ایجاد دولتی کریمه به نام دولت مستضعفان صالح می؟ انجامد که امیر مؤمنان علی(ع) آن را چنین توصیف کرده است: بدی از بین می؟ رود و نیکی برقرار می؟ ماند و زنا از بین می؟ رود و ربا محو می؟ شود. مردم به عبادات و شرع و دینداری و نماز جماعت روی می؟ کند و عمرها طولانی

می؟ گردد و امانتها ادا می؟ شود و درختان پر بار می؟ شوند و برکتها چند برابر می؟ گردد و بدان نابود می؟ شوند و نیکان برقرار می؟ مانند. ۹. پی؟ توشتها : ۱. محمدباقر مجلسی، بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۰۷ . ۲. محمدتقی سجادی، فاطمه زهرا، ص ۲۹۵ . ۳. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۰۶ . ۴. علی کورانی، عصر ظهور، ص ۳۱۶ . ۵. جواد فاضل، معصوم سوم، ص ۱۱۸ . ۶. عصر ظهور، ص ۳۱۹ . ۷. فرنگ سخنان حضرت فاطمه(س)، ص ۱۱۳ . ۸. عصر ظهور، ص ۳۱۲ . ۹. مصطفی دلشاد تهرانی، دولت مهدی سیرت مهدی، ص ۲۲ .

معنای زهرا(س)

روایت مفصلی از امام صادق(ع) در شرح ولادت حضرت صدیقه(س) نقل شده که ضمن آن فرمودند: وقتی [مولود فرخنده خدیجه به دنیا آمد و] فاطمه دیده به جهان گشود، نوری از او درخشید که تا درون خانه‌های مکه نفوذ کرد و در شرق و غرب زمین هیچ جایی نماند مگر شعاع آن نور در آن تابید. ابن عماره از پدرش گزارش نموده که گفت: از امام صادق(ع) درباره حضرت فاطمه(س) پرسیدم که چرا زهرا نامیده شد؟ فرمودند: زیرا هرگاه در محرابش می‌ایستاد، نور او برای آسمانیان چنان می‌درخشید که نور ستارگان برای اهل زمین. این فروغ جسم فاطمه(س) است که وقتی در محراب عبادت قرار می‌گرفت، روی تابناکش برای فرشتگان و ملکوتیان بدانگونه جلوه و تلاّؤ داشت که ستارگان در شب برای زمینیان شکوه و درخشش دارند. از این رو آن بانوی مجلله زهرا نامیده شد. ابو هشام گوید: از حضرت عسکری(ع) پرسیدم: چرا فاطمه(س) زهرا نام گرفت؟ امام فرمودند: چون رخسار او در آغاز روز، مانند خورشید که از مشرق سر برآورد و طلوع کند برای امیر مؤمنان(ع) می‌درخشید و در نیمروز بسان ماه تابان جلوه گری می‌نمود و هنگام غروب آفتاب همچون ستاره‌ای روشن می‌تابید.

نگران درد و مرگ نباش!

علامه مجلسی رحمت الله می؟ فرماید: یکی از اهالی کاشان به قصد تشرف به بیت الله الحرام همراه گروهی از حاجیان، شهر و دیار خود را ترک می؟ کند. وقتی کاروان وارد نجف اشرف می؟ شود، به بیماری شدیدی مبتلا می؟ گردد، طوری که هر دو پای او خشک شده و از حرکت باز می؟ ماند. همراهان او برای انجام مناسک حج چاره‌ای جز ترک او نداشتند، به همین جهت، او را به فرد صالحی که یکی از مدرسه‌های اطراف حرم حجره داشت، می؟ سپارند و خود رهسپار می؟ شوند. صاحب حجره هر روز او را در حجره تنها می؟ گذاشت، و در را قفل می؟ کرد و خود به خارج شهر برای گردش و کسب روزی می؟ رفت. روزی آن مرد کاشانی به صاحب حجره می؟ گوید: من دیگر از تنها ماندن خسته شده‌ام. از اینجا هم می؟ ترسم. امروز مرا به جایی ببر و رها کن! و هر جا که خواستی برو! مرد کاشانی می؟ گوید: او حرف مرا پذیرفت و مرا به گورستان دارالسلام نجف برد، و در جایی که منسوب به امام زمان(ع) و معروف به مقام قائم(ع) بود، نشاند، آنگاه پیراهن خود را در حوض شست و آن را بروی درختی که آن؟ جا قرار داشت، آویخت و خود به صحراء رفت. او رفت و من تنها ماندم؛ در حالی که با ناراحتی به سرانجام خود می؟ اندیشیدم. در همین حال، جوان زیبای گندم؟ گونی را دیدم که وارد حیاط شد. به من سلام کرد و یک راست به محراب رفت و مشغول نماز شد. آن؟ گونه زیبا به راز و نیاز پرداخت و چنان در خشوع و خضوع بود که تا آن زمان من کسی را چنین در نماز ندیده بودم. وقتی نمازش تمام شد، نزد من آمد و احوالم را پرسید. گفتم: به مرضی مبتلا شده؟ ام که مرا سخت گرفتار نموده است. نه خدا شفایم می؟ دهد که بهبودی یابم، و نه جانم را می؟ ستاند که آسوده شوم. فرمود: نگران نباش! به زودی خداوند هر دوی آنها را به تو عطا خواهد نمود. این را گفت و رفت. وقتی از حیاط خارج شد، دیدم پیراهنی را که صاحب حجره روی درخت پهن کرده بود، روی زمین افتاده است. آن را برداشتیم و شستیم و دوباره روی درخت آویزان نمودم. ناگاه به خود آمدم. آری من که نمی؟ توانستم

حتی از جایم حرکت کنم، اکنون هیچ؟ گونه اثرباری سخت در من دیده نمی‌شد. یقین کردم که او همان قائم آل محمد (ع) است. با عجله به دنبال او خارج شدم و تمام اطراف را گشتم. اما کسی را ندیدم. از این که دیر متوجه شده بودم، بسیار پشیمان بودم. وقتی صاحب حجره بازگشت و مرا صحیح و سالم دید، با تعجب پرسید: چه شده است؟ من تمام ماجرا را برای او تعریف کردم، او نیز مانند من، از این که به شرف ملاقات او نایل نشده بود، حسرت می‌خورد. اما با این حال خوشحال و شاد با هم به حجره بازگشتم. شاهدان می‌گفتند: او تا موقعی که دوستانش از حج بازگشته‌اند، سالم بود، وقتی آنها آمدند پس از مدتی مرض شد و مفرد، در همان حیاط دفن شد. بدین ترتیب به هر دوی آنچه که از حضرت (ع) می‌خواست، نایل شد. ۱. پی‌نوشت ۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۷۶-۱۷۷.

جهانی شدن موعود اسلامی

مرتضی شیروodi اشاره: جهانی سازی ریشه در غرب دارد، و در غرب متولد شده و بارور گردیده است. اصول و مبانی فکری و فلسفی آن دقیقاً همان اصول و مبانی تفکر غرب است. اندیشمندان متعددی نیز بر ارتباط مستقیم بین جهانی سازی و غرب و پروژه بودن آن تأکید دارند. در رأس پروژه جهانی سازی آمریکاست، اما آمریکا به دلایل مختلفی از صلاحیت رهبری جهانی سازی برخوردار نیست، پس چه چیزی از این توانایی برخوردار است؟! پاسخ این سؤال اسلام است. اما آیا جهانی سازی اسلام براساس تعالیم دینی قابل اثبات است؟ این جهانی سازی بر چه اصولی استوار و ویژگیها و ابزارهای آن کدام است؟ در مقاله حاضر تلاش شده که به این پرسشها پاسخ داده شود. جهانی شدن در قرآن و حدیث اسلام جهانی تولد یافت، مسلمانان برای جهانی کردن اسلام بسیار کوشیدند، شیعیان هم دل به حکومت جهانی حجۃ بن الحسن (ع) سپرده‌اند. آیات و روایات اسلامی نیز، روند جهانی شدن اسلام را مورد تأیید و تأکید قرار داده‌اند. الف) قرآن: آیات زیر در قرآن به مسئله جهانی شدن اسلام اشاره دارند: ۱. و نزید أن نمن على الذين استضعفوا في الأرض و نجعلهم أئمة و نجعلهم الوارثين و نمكّن لهم في الأرض و نرى فرعون و هامان و جنودهما منهم ما كانوا يحدرون. ۲. ما می خواهیم بر مستضعفان زمین منت نهیم و آنان را پیشوایان و وارثان روی زمین قرار دهیم و حکومت شان را در زمین پابرجا سازیم؛ و به فرعون و هامان و لشکریانشان، آنچه را از آنها (بنی اسرائیل) بیم داشتنده، نشان دهیم! ۳. این دو آیه، گرچه به قصه حضرت موسی (ع)، فرعون و بنی اسرائیل مربوط است، ولی محتوا و مفهوم آیات، تنها به آن برنمی‌گردد. آن چه در آن دوره اتفاق افتاد، جلوه‌ای از اراده خداوند برای حاکمیت بخشیدن مستضعفان بر مستکبران بود، در حالی که اراده خدا در این باره، به طور کامل تحقق نیافته است. پس روزی می‌رسد که خداوند حاکمیت خویش را بر زمین از طریق سپردن آن به دست عباد صالح تحقق می‌بخشد. ۴. قال رب فأنظرنى إلى يوم يبعثون قال فانك من المنظرين إلى يوم الوقت المعلوم. [شیطان] گفت: پروردگار! مرا تا روز رستاخیز مهلت ده [و زنده نگهدار؛ خداوند] فرمود: تو از مهلت یافتنگانی! [اما نه تا روز رستاخیز، بلکه] تا وقت معینی. بر پایه این آیه، روزی می‌رسد که شیطان دیگر بر انسان حاکمیت ندارد. در واقع خداوند سبحان با مهلت درخواستی ابلیس تا روز قیامت، موافقت نکرد و تا زمان معینی (تا قبل از برپایی قیامت) به او مهلت داد. با پایان یافتن حاکمیت شیطان بر انسان، جهانی شدن اسلام از سوی بندۀ صالح خداوند تبارک و تعالیٰ یعنی حجۃ بن الحسن (ع) آغاز می‌گردد. ۵. هو الذى أرسل رسوله بالهدى و دين الحق ليظهره على الدين كله و لو كره المشركون. او کسی است که رسولش را با هدایت و آیین حق فرستاد؛ تا آن را بر همه آینه‌ها غالب گرداند، هر چند مشرکان کراحت داشته باشند. امام صادق (ع) در تفسیر این آیه فرمود: سوگند به خدا، هنوز تفسیر این آیه تحقق نیافته است. راوی پرسید: «فَدَيْتُ شَوْمَمْ پَسْ چَهْ زَمَانِي تَحْقِيقَ مَيْ؟ يَابْدَ؟» امام فرمود: «وقتی با اراده خدا، قائم قیام کند». ۶. بنابراین، جهانی شدن اسلام و تشکیل حکومت واحد جهانی امام زمان (ع) با به کارگیری علوم و فنون نوین

به انجام می‌رسد و تداوم آن با تدبیر، تدبیر، دانش و بینش میسر می‌شود. ۴. ولقد کتبنا فی الزبور من بعد الذکر أنَّ الأرض يرثها عبادی الصالحون. ۱۰. در زبور بعد از ذکر (تورات) نوشتیم که بندگان شایسته؟ ام وارت [حکومت] زمین خواهند شد! «یرثها» جنبه جهان شمولی دارد، یعنی همه حاکمان زمین، از عباد صالحین خواهند شد. این مطلب در مزامیر داود، مزمور ۳۷ به این صورت آمده است: حلیمان وارت زمین خواهند شد. زبور در اینجا، نه زبور داود، بلکه به اعتقاد مرحوم طبرسی، مراد مطلق کتاب آسمانی است. از این رو، برخی از مفسران، آیه فوق را این گونه ترجمه می‌کنند: علاموه بر قرآن در زبور هم گفتیم: بندگان شایسته؟ ام وارت [حکومت] زمین خواهند شد! ۱۱. وعد الله الذي امنوا منكم و عملوا الصالحات ليستخلفنهم في الأرض كما استخلف الذين من قبلهم و ليمكّن لهم دينهم الذي ارتضى لهم و ليبدّلنهم من بعد خوفهم أمّا يعبدونني لا يشركون بي شيئاً و من كفر بعد ذلك فأولئك هم الفاسقون. ۱۲. خداوند به کسانی از شما که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده؟ اند، وعده می‌دهد که قطعاً آنان را حکمران روی زمین خواهد کرد - همان؟ گونه که به پیشینیان آنها خلافت روی زمین را بخشید - و دین و آیینی را که برای آنان پسندیده، پا بر جا و ریشه؟ دار خواهد ساخت؛ و ترس؟ شان را به امنیت و آرامش مبدل می‌کند، آن چنان که تنها مرا می‌پرسند و چیزی را شریک من نخواهند ساخت، و کسانی که پس از آن کافر شوند فاسقند. در واقع آیه مذکور بر این مسئله دلالت دارد که خداوند، جهان را با خاندان رسالت و امامت شروع کرد و با آنها نیز خاتمه می‌دهد؛ یعنی جهان در آغاز در اختیار شایسته؟ ترین بندگان خدا بود و در انتهای هم در ید قدرت صالحان روی زمین خواهد بود. ۱۳. احادیث زیادی نیز تصريح دارند که حکومت الهی آینده روی زمین از سوی فردی از خاندان رسول خدا(ص) بنا می‌شود. او از فرزندان علی(ع) و فاطمه(س) است، و این خاندان و ولی عصر(عج) کلیدهای حکمت و معنهای رحمت الهی؟ اند. ب) احادیث: برخی از روایات و احادیث اسلامی به تفسیر آیات مربوط به جهانی شدن اسلام پرداخته؟ اند که از جمله می‌توان به این احادیث اشاره کرد: حدیث اول: از رسول خدا(ص) نقل شده که فرمودند: إنَّ خلفائي و أوصيائني و حجج الله على الخلق بعدى اثنا عشر أَوْلَاهُمْ أَخِي وَآخِرُهُمْ ولدى. و قيل: يا رسول الله، صلي؟ اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَمَنْ أَخْوُك؟ قال: على بن ابي طالب. قيل: فمن ولدك؟ قال: المهدى يملأها قسطاً و عدلاً كما ملئت جوراً و ظلماً و الذي بعثني بالحقّ نبياً لولم يبق من الدنيا إلّا يوم واحد لأطال الله ذلك اليوم حتى يخرج فيه ولدى المهدى فينزل روح الله عيسى بن مريم، عليه؟ السلام، فيصلّى خلفه و تشرق الأرض بنور ربّها و يبلغ سلطانه المشرق والمغرب. ۱۴. خلفاً و جانشینان من و حجتهای خدا بر خلق پس از من دوازده نفرند، اول آنان برادرم و آخرشان فرزندم. گفته شد: ای رسول خدا(ص)، برادرت کیست؟ فرمود: علی بن ابیطالب(ع). سؤال شد: فرزندت کیست؟ فرمود: مهدی که زمین را از قسط و عدل پر می‌سازد؛ همان؟ سان که از ظلم و جور آکنده شده بود. قسم به آن که مرا به حق به عنوان پیامبر برانگیخت، اگر از عمر دنیا یک روز باقی مانده باشد، خدا آن را چنان طولانی سازد تا فرزندم مهدی خروج کند. پس از آن عیسیٰ پسر مريم(ع) فرو خواهد آمد و پشت سرش به نماز می‌ایستد و زمین به نور پروردگارش روشن می‌شود و حاکمیت او شرق و غرب [زمین] را در بر می‌گیرد. ۱۵. حدیث دوم: همچنین از پیامبر خدا(ص) نقل شده است که: يخرج في آخر الزمان رجل من ولدى اسمه اسمي و كنيته كنيتي يملأ الأرض عدلاً كما ملئت جوراً، فذلك المهدى. ۱۶. در آخرالزمان مردی از فرزندان من قیام می‌کند که اسم او همانند اسم من و کنیه؟ اش مثل کنیه من است. زمین را از عدل پر سازد؛ چنان که از ظلم پر شده بود و او مهدی است. ۱۷. حدیث سوم: پیامبر اکرم(ص) در حدیثی دیگر فرمود: المهدى مني و هو أجيال الجبهه، أقنى الأنف، يملأ الأرض قسطاً و عدلاً كما ملئت جوراً و ظلماً، يملک سبع سین. ۱۸. مهدی از من است، چهره؟ ای نورانی دارد، و بینی؟ ای خمیده. زمین را از قسط و عدل پر می‌سازد. چنان که از ظلم و جور پر شده بود. حدیث چهارم: و باز آن حضرت می‌فرماید: لولم يبق من الدنيا إلّا يوم واحد لطول الله ذلك اليوم حتّی يبعث رجل مني (أو من أهل بيتي)، يواطى؟ اسمه اسمي. ۱۹. اگر از عمر دنیا جز یک روز باقی نمانده باشد، خدای تعالی آن روز را چنان طولانی کند تا در آن روز مردی از من (یا اهل بیتم) قیام کند که اسم او اسم من است. ۲۰. حدیث پنجم: در حدیث

دیگری چنین می‌خوانیم: إنَّ عَلَيَا سَأْلُ النَّبِيِّ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، أَمْ مَنْ آلَ مُحَمَّدَ الْمَهْدِيُّ أَمْ مِنْ غَيْرِنَا؟ قالَ رَسُولُ اللَّهِ: بَلْ مَنَا يَخْتَمُ اللَّهُ بِهِ كَمَا فَتَحَ ۖ ۗ عَلَىٰ (ع) از پیامبر(ص) پرسید: آیا مهدی از ما آل محمد است یا غیر است؟ رسول خدا(ص) فرمود: بلکه از ماست. خداوند به سبب او ختم کند (کمال بخشد) چنان که به ما آغاز کرد. ۲۲ این احادیث پنج گانه بر پنج نکته مهم تأکید دارند: ۱. اسلام در صدد گسترش خود در گستره جهان است؛ ۲. گسترش جهانی اسلام توسط امام زمان(عج) تحقق می‌یابد؛ ۳. حکومت امام زمان(عج) یک حکومت جهانی است؛ ۴. جهانی شدن اسلامی بر پایه عدل و قسط قرار دارد؛ ۵. حکومت جهانی امام زمان(عج) عمری طویل دارد. اسلام و مبانی فکری و فلسفی جهانی شدن مبانی فکری و فلسفی تمدن و فرهنگ اسلامی، رهار و حی الهی، بعثت انبیا و امامت اولیاست که عقل و فطرت اصلی انسانی بر آن مهر تأیید می‌زند. این مبانی ارکان تمدن اسلامی در چهار قرن گذشته را ساخته و تداوم آن، نوید دهنده جهانی شدن تمدن اسلامی است. برخی از مهم‌ترین این مبانی عبارتند از: فطرت گرایی: توحید نخستین شرط تشریف انسان به اسلام و لازمه ورود به جامعه جهانی اسلام است. از این رو، قرآن با تعبیری چون «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»،^{۲۳} «لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ»،^{۲۴} «لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا»^{۲۵} و... اهتمام ویژه خود را بر این اصل ابراز کرده است. یکتاپرستی، نقطه اشتراک همه انسانهاست که در جامعه جهانی اسلام مشارکت می‌ورزند، و آن، فraigیرترین عامل همگرایی اجتماعی انسانها به شمار می‌رود؛ به همین دلیل، خداوند می‌فرماید: فأقِمْ وَجْهَكَ لِلَّدِينِ حَنِيفًا فَطَرَ النَّاسُ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقِيمُ وَلَكُنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُون.^{۲۶} پس روی خود را متوجه آیین خالص پروردگار کن! این فطرتی است که خداوند، انسانها را بر آن آفریده؛ دگرگونی در آفرینش الهی نیست، این است آین استوار؛ ولی اکثر مردم نمی‌دانند. عاقبت؟ جویی: عاقبت؟ جویی یعنی فرجام؟ خواهی، و آخرت؟ گرایی است که در اندیشه دینی و اسلامی به عنوان اعتقاد به معاد یاد می‌شود. تأکید اسلام بر معاد، به منظور تأسیس یک نظام جهانی است که تا در کنار اعتقاد به مبدأ، بر سرنوشت ساز بودن نقش این باور (اعتقاد به معاد) در جهت؟ گیری زندگی فردی، جمعی و جهانی هویدا گردد؛ زیرا، چنین اعتقادی، رفتار اجتماعی را متأثر می‌سازد و آن را تحت کنترل درمی‌آورد. قرآن کریم در این باره می‌فرماید: أَفْحَسْتَمِ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبْثًا وَ أَنَّكُمْ إِلَيْنَا لاتَّرْجِعُون.^{۲۷} آیا چنین پنداشتند که شما را بیهوده آفریده؟ ایم و هرگز به سوی ما باز نمی‌گردید. کرامت انسانی: خداوند انسان را گرامی داشته است: ولقد كرمنا بنی آدم.^{۲۸} ما آدمی زادگان را گرامی داشتیم. از نظر دین، انسان موجودی هم مادی و هم روحانی است. از این رو، برنامه جهانی شدن تمدن اسلامی با برنامه جهانی شدن غربی که در پی سلطه بر انسان است، از بنیان متفاوت است؛ زیرا، اسلام در پی ارج نهادن به انسانهاست، و تنها، به استقلال آگاهانه و آزادانه او از پیام دین می‌اندیشد و هرگز در صدد تحمیل عقیده بر او نیست. با توجه به این سه اصل، برنامه‌های جهانی اسلام عبارتند از: ۱. طبقه؟ بندی انسانها بر مدار عقیده و ایمان، نه نژاد و خون و...؛ ۲. نفی سلطه؟ گری و سلطه؟ پذیری بر اساس قاعده نفی سیل؛^{۲۹} ۳. طرح و اجرای اصول و حقوق مشترک برای همه انسانها، اعم از کافر و مسلمان. ساختار نظام جهانی اسلام تحقق ایده جهانی شدن اسلام و قوام آن بر پایه مبانی فکری و فلسفی، منوط به ارکان و ساختاری مناسب است که برخی از آنها عبارتند از: حاکمیت خداوند سبحان: حاکمیت بر جهان هستی، تنها از آن خدادست، در واقع، اراده الهی بر سراسر گیتی حاکم، و ادامه هستی به مدد و فیض او وابسته است. به بیان دیگر، جهان و تمامی ارکان و عناصرش در یقدرت لایزال الهی قرار دارد و هم اوست که انسان را بر سرنوشت خویش حاکم کرده و اداره جامعه بشری را به او سپرده است. یعنی این که، خداوند سبحان، حاکمیت خویش در تدبیر جامعه را به انسان واگذاشته که آن نیز، تجلی اراده خدادست. در حقیقت، حاکمیت خدا بر روی زمین به دست رهبر برگزیده الهی صورت می‌گیرد که خود او نیز، از سوی امت به جایگاه و منصب رهبری دست یافته است. در چنین نظامی، عقلانیت، معنویت و عدالت، جامعه را به جهانی در مسیر کمال تبدیل می‌کند. امامت و رهبری: مهم؟ ترین ویژگی امامت و رهبری در ساختار نظام جهانی اسلام، برگزیده الهی بودن است. مولای متیقان، علی بن ابی طالب(ع) در این باره فرمود: و خلّف فیکم ما خلّفت الأنبياء فی أئمّهَا، إِذْ لَمْ يَتَرَكُوهُمْ هَمَّلَ، بغیر

طريق واضح، ولاعلم قائم. ۳۰ او نیز چون پیامبران امتهای دیرین برای شما میراثی گذاشت، زیرا که ایشان امت خود را وانگذارند، مگر به رهنمون راهی روشن و نشانهای معین. ۳۱ به علاوه، امامت و رهبری از ویژگیهای دیگری برخوردار است. از جمله: مرکز وحدت و یک? پارچگی، زعامت معنوی و سیاسی، اساس و پایه فعالیت بشریت، هسته مرکزی نظم اجتماعی، مشروعيت بیعت مردم، اسوه فردی و جمعی. همچنین، رهبری و امامت در نظام جهانی اسلام، محور و قطب ایدئولوژیک به شمار می‌رود. همان گونه که علی(ع) فرمود: أَمَا وَاللهُ لَقَدْ تَقْمِصَهَا إِبْنُ أَبِي قَحْفَةَ وَإِنَّهُ لِيَعْلَمُ أَنَّ مَحْلَ الْقَطْبِ مِنَ الرَّحِيمِ، يَنْحُدِرُ عَنِ السَّيْلِ، وَلَا يَرِقُ إِلَى الطَّيْرِ. ۳۲ آگاه باشد! به خدا سوگند که فلاں (اباکر) خلافت را چون جامه؟ ای بر تن کرد و قطعاً می‌دانست که جایگاه من نسبت به حکومت اسلامی آنان چونان محور است در رابطه با آسیاب. امت واحده: انسانها در نظام جهانی اسلام، در دوران بلوغ و شکوفایی عقلی و معنوی قرار دارند، و به مرحله والای تعالی رسیده؟ اند، و بالفعل از ارزشها واقعی انسانی برخور دارند. جامعه جهانی اسلامی، جامعه؟ ای همگون و متكامل است، و در آن، استعدادها و ارزشها انسانی شکوفا می‌گردد. نیازهای اساسی فطری برآورده می‌شود، از همه ابزارها برای تحقق صلح و عدالت بهره می‌گیرند. و به این دلایل است که خداوند در قرآن می‌فرماید: و إِنَّ هَذِهِ أَمْتَكْمَمَ أَمَّةٍ وَاحِدَةٍ وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونَ. ۳۳ و این امت شما، امت واحدی است و من پروردگار شما هستم؛ پس، از مخالفت فرمان من پرهیزید. قانون واحد: حدیث ثقلین، گویای آن است که راز دست؟ یابی به سعادت دنیوی و اخروی، پیروی از قانون خوب (كتاب الله) و مجری خوب (اهل؟ بیت) است. اگرچه، جامعه بشری از نقصان قانون رنج برده است، ولی رنج فقدان مجریان صالح، همواره، عمیق؟ تر بوده است. در تهیه قانونی که در جامعه جهانی اسلام حاکمیت می‌یابد، عقل که قادر به ترسیم حدود و تعیین همه جانبه مسائل انسان نیست، دخالتی ندارد. این قانون، قانون شرع است که از سوی خداوندی که به همه نیازهای انسانی آگاهی دارد، نازل شده است. و از این رو، همه جانبه است و کاملاً با فطرت انسانها سازگار است. در دوره تحقیق حکومت جهانی اسلام، قانون تمام و کمال (کامل) اسلام یا در حقیقت، سیستم حقوقی اسلام به اجرا در می‌آید، که همه در برابر آن یکسان؟ اند، و برای هر شخصی به اندازه توان و استعداد، حقوقی و وظایفی تعیین شده است. ویژگیهای جهانی؟ شدن اسلامی ویژگیهای نظام جهانی اسلام یا مختصات جهانی شدن اسلامی، با هیچ نظام دیگر قبل مقایسه نیست. در این نظام، جهانی بر پایه معنویت، عقلانیت، انسانیت، عدالت، امنیت، و... شکل می‌گیرد، و از این رو، جامعه؟ ای است کامل و متعالی. اینک برخی از این ویژگیها را مرور می‌کنیم: عدالت: عدالت در نظام جهانی اسلام، فراگیر، گسترده و عمیق است. و به این جهت، جهانی شدن اسلامی، به تاریخ سراسر ظلم و جور جهان پایان می‌دهد، به ریشه؟ کنی ستمها و تبعیضها از جامعه بشری می‌پردازد و یک نظام اجتماعی برپایه مساوات و برابری را حکمفرما می‌کند. احادیث زیادی به موضوع عدالت در جامعه جهانی اسلام پرداخته؟ اند. ابوسعید خدری - از محدثان اهل سنت - از پیامبر(ص) چنین نقل می‌کند: أَبْشِرْ كُمْ بِالْمَهْدِيِّ يَمْلأُ الْأَرْضَ قَسْطًا كَمَا مُلِئَتْ جُورًا وَ ظُلْمًا يَرْضِي عَنْهُ سَكَانُ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ يَقْسِمُ الْمَالَ صَحَاحًا. فقال رجل: ما معنی صحاحاً؟ قال: بالسوية بين الناس و يملأ قلوب أمة محمد غنى و يسعهم عدله... ۳۴. شما رابه ظهور مهدی(ع) بشرط می‌دهم که زمین را پر از عدالت می‌کند، همان گونه که از جور و ستم پر شده بود. ساکنان آسمانها و زمین از او راضی می‌شوند و اموال و ثروتها را طور صحیح تقسیم می‌کند. کسی پرسید: معنای تقسیم صحیح ثروت چیست؟ فرمود: به طور مساوی در میان مردم. (سپس فرمود): و دلهای پیروان محمد را از بی؟ نیازی پر می‌کند و عدالتش همه را فرامی‌گیرد. علی عقبه از پدرش چنین نقل می‌کند: إِذَا قَامَ الْقَائِمُ، حُكْمٌ بِالْعَدْلِ، وَارتفع الجور فِي أَيَّامِهِ، وَ امْنَتْ بِهِ السُّبُلُ، وَ أَخْرَجَتِ الْأَرْضَ بِرَكَاتِهَا، وَ رَدَّ كُلَّ حَقٍّ إِلَى أَهْلِهِ... ولا يَجِدُ الرَّجُلُ مِنْكُمْ يَوْمَئذٍ مَوْضِعًا لِصِدْقِهِ وَ لَا لَبَّهُ لِشَمْوَلِ الْغَنِيِّ جَمِيعَ الْمُؤْمِنِينَ. ۳۵ هنگامی که قائم قیام کند؛ بر اساس عدالت حکم کند، و ظلم و جور در دوران او برچیده می‌شود و راهها در پرتو وجودش امن و امان می‌گردد، و زمین برکاتش را خارج می‌سازد، و هر حقی به صاحبیش می‌رسد... و کسی موردی را برای انفاق و صدقه و کمک مالی نمی‌یابد؛ زیرا همه مؤمنان بی؟ نیاز و غنی خواهند شد. و در روایتی دیگر

آمده است: یملاء اللہ به الأرض عدلاً و قسطاً بعد ما ملئت ظلماً و جوراً.^{۳۵} خداوند به وسیله او (حضرت مهدی) زمین را پر از عدل و داد می‌کند؛ پس از آن که از جور و ستم پر شده باشد. پیشرفت: اطلاعات و صنعت در دوره حکومت جهانی امام عصر(ع) به آخرین درجه تکامل خود می‌رسد؛ به بیان دیگر، در این دوران، هم توسعه علمی و هم توسعه اقتصادی به صورت همه جانبه اتفاق می‌افتد. از این رو، تمام علوم برای دست؟ یابی به حداکثر پیشرفت و تولیدات به کار می‌افتد. احادیثی بر این موضوع اشاره دارند که از جمله می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: امام صادق(ع) فرمود: العلم سبعة وعشرون حرفاً فجمع ما جائت به الرسل حرفان، فلم يعرف الناس حتى اليوم غير الحرفين، فإذا قام قائمنا أخرج الخمسة والعشرين حرفاً فبشر ما في الناس وضم إليها الحرفين، حتى يتبها سبعة وعشرين حرفاً.^{۳۶} علم و دانش بیست و هفت حرف است، تمام آنچه پیامبران الهی برای مردم آورده؟ آند، دو حرف بیش نبود و مردم تاکنون جز آن دو حرف را نشناخته؟ آند، اما هنگامی که قائم ما قیام کند بیست و پنج حرف (شعبه و شاخه علم) دیگر را آشکار و در میان مردم منتشر می‌سازد، و این دو حرف موجود را هم به آن ضمیمه می‌کند تا بیست و هفت حرف کامل و منتشر شود. در روایت دیگری می‌خوانیم: إِنَّهُ يَبْلُغُ سُلْطَانَ الْمُشْرِقِ وَ الْمَغْرِبِ وَ تَظَهُرُ لَهُ الْكَنْوَزُ وَ لَا يَبْقَى فِي الْأَرْضِ خَرَابٌ إِلَّا يُمْرَأَهُ حُكْمُوتُ اُولَئِكَ وَ مَشْرُقُ وَ غَربُ جَهَانَ رَا فَرَّا خَوَاهَدَ كَرْفَتَ وَ كَنْجِينَهُ هَاهِي زَمِينَ بَرَى اوْ ظَاهِرَ مَيْشَدَ وَ در سراسر جهان جای ویرانی باقی خواهد ماند مگر آن را آباد خواهد ساخت. امام باقر(ع) نیز فرمود: إِذَا قَامَ قَائِمُنَا وَضَعَ يَدَهُ عَلَى رُوسِ الْعِبَادِ فَجَمَعَ بَهَا عَقُولَهُمْ وَ كَمْلَتْ بَهَا أَحْلَامَهُمْ.^{۳۷} هنگامی که قائم ما قیام کند دستش را بر سریندگان گذارد و خردهای آنان را گرد آورد و رشدشان را تکمیل گرداند. معنویت در حکومت جهانی آخرالزمان(عج) در حد اعلی است. در روایتی اوصاف یاران آن حضرت چنین آمده است: رجال لایnamون اللیل لهم دوی فی صلاتهم کدوی النحل ییتون قیاماً علی اطرافهم.^{۴۰} مردانی که شبها نمی‌خوابند، در نمازشان چنان اهتمامی و تضرعی دارند که انگار زنبوران عسل در کندو وزوز می‌کنند، شب را با نگهبانی؟ دادن پیرامون خود به صبح می‌رسانند. امنیت: در یک حکومت ایده؟ آل، امنیت شرط توسعه و لازمه پرداختن به معنویت است. در حدیثی امنیت عصر ظهور چنین توصیف شده است: حتى تمشی المرأة بين العراق إلى الشام لا تضع قد미ها إلَى على البابات وعلى رأسها زینتها لا يهيجها سبع و لاتخافه.^{۴۱} راهها (امن می‌شود چندان که) زن از عراق تا شام برود و پای خود را جز بر روی گیاه نگذارد. جواهراتش را بر سرش بگذارد هیچ درنده؟ ای او را به هیجان و ترس نیفکند و او نیز از هیچ درنده؟ ای نترسد. رضایت: امام مهدی(ع) آن؟ گونه بر جهان حکومت می‌کنند که «يرضى بخلافته السماوات و الأرض»؛ آسمان و زمین، توأمًا از خلافت او اظهار رضایت و خشنودی می‌کنند. حکومت او حکومتی است که «يحبه أهل السموات والارض»؛ اهل زمین و آسمان از آن خوششان می‌آید و آن را دوست دارند و حکومتی است که «نتیجه و برکات آن برای همه، حتی مردگان، فرج و گشايش است». ^{۴۲} برکت: خدا به واسطه صالحانی که حکومت جهانی را در دست دارند، برکت را بر آنان ارزانی می‌کند. در حدیث می‌خوانیم: يتمسحون بسرج الإمام تطلباً بذلك البركة يحقّون به.^{۴۳} به زین اسب امام دست می‌سایند تا برکت یابند. اطاعت: اطاعت از امام زمان(عج) در حکومت جهانی؟ اش، خالص و کامل است. در حدیث آمده است: و يقونه بأنفسهم في الحروب و يكتفونه ما يريدهم.^{۴۴} با جانشان امام را در جنگها یاری می‌کنند و هر دستوری بدیشان بدهد، انجامش می‌دهند. ابزارهای جهانی شدن اسلامی نظام جهانی اسلام، برای تحقق خویش، نخست به اصل دعوت و هدایت عمومی و سپس در مواجه با انسانهای لجوج به جهاد فی سبیل الله متکی است زیرا: ۱. اصل دعوت و هدایت: قرآن در این باره می‌فرماید: ما أرسلناك إلَى كَافَّةِ النَّاسِ بشيراً و نديراً.^{۴۵} ما تو را جز برای بشارت و بیم دادن همه مردم نفرستادیم. و نیز اضافه می‌کند: قل يا أيها الناس إلَى رسول الله إلَيْكُمْ جميعاً.^{۴۶} بگو: ای مردم من فرستاده خدا به سوی همه شما هستم. همچنین، پیامبر گرامی اسلام(ص) رسالت خود را دعوت و هدایت تمامی مردم دانست و فرمود: ...فإِنَّ رَسُولَ اللَّهِ إِلَى النَّاسِ كَافَّةً لَأَنَّدَرَ مِنْ كَانَ حَيَا وَ يَحْقُّ القَوْلَ عَلَى الْكَافِرِينَ.^{۴۷} من پیامبر خدا بر تمامی بشریت هستم، وظیفه دارم زنده؟ ها را اندزار کنم و هشدار دهم و فرمان عذاب بر کافران مسلم گردد. د؟ پی؟ نوشتها:

۱. حسام الدین، واعظ (استاد دانشگاه لیدز انگلستان)، جهانی شدن جهان اسلام و سیاست های جهانی، منبع: WWW.corporatewatch.org/heep ۲:// شماره ۱۴ (فروردين ۱۳۸۱) ص ۳.۷۴ . سوره قصص (۲۸)، آيه ۶.۶.۴ . ترجمه اين آيه و آيات بعدی از ترجمه فارسی قرآن اثر آيت؟ الله ناصر مکارم شیرازی اخذ شده است. ۵. جمعی از سخنرانان، گفتمنان مهدویت (سخنرانی گفتمنان اول و دوم) (قم: بوستان كتاب، ۱۳۸۱) ص ۳۲. (سخنرانی آيت؟ الله محمدهادی معرفت تحت عنوان امام مهدی (عج) در قرآن) ۶. سوره حجر (۱۵)، آيه ۳۸ - ۷.۳۶ . جمعی از سخنرانان، همان، ص ۷۲ (سخنرانی آيت؟ الله هاشمی رفسنجانی تحت عنوان حکومت واحد جهانی) ۸. سوره توبه (۹)، آيه ۳۳.۹ . عبد علی بن جمعه العروسي الحويزي (الشيخ الحويزي) تفسیر نورالثقلین، ج ۳ (قم: علمیه، بی؟تا) ص ۵۰۷ . ۱۰. سوره انبیاء (۲۱)، آيه ۱۰.۵ . ۱۱. جمعی از سخنرانان، همان، ص ۱۰۴ و ۳۷ (سخنرانی آيت؟ الله معرفت و سخنرانی آيت؟ الله محمد واعظ زاده خراسانی تحت عنوان امام مهدی (عج) در قرآن، سنت و تاریخ) ۱۲. سوره نور (۲۴)، آ耶 ۵۵.۱۳ . جمعی از سخنرانان، همان، ص ۳۸. (سخنرانی آيت؟ الله معرفت). ۱۴. محمدباقر مجلسی، بحارالانوار، ج ۵۱ (بیروت: دارالعرفه، ۳۰۴) ص ۷۱، ح ۱۲. ۱۵. جمعی از سخنرانان، همان، ص ۷۸. (سخنرانی علامه مرتضی عسگری تحت عنوان امام مهدی (عج) در احادیث اهل سنت). ۱۶. سبط این جوزی، تذكرة خواص الامه (لبنان: مؤسسه اهل الیت(ع)، ۱۴۰۶) ص ۳۷۷ . جمعی از سخنرانان، همان، ص ۸۹. (سخنرانی علامه عسگری) ۱۸. یحيی بن الحسن بن الحسین الاسدی الربيعی الحلی (ابن بطريق) العمدة (قم: مؤسسه الامام الصادق (ع)، ۱۴۱۲) ص ۴۳۳ . ۱۹. جمعی از سخنرانان، همان، ص ۹۰. (سخنرانی علامه عسکری). ۲۰. الربيعی الحلی (ابن بطريق) همان، ص ۴۳۴ . ۲۱. جمعی از سخنرانان، همان، ص ۹۱ (سخنرانی علامه عسکری). ۲۲. همان، ص ۹۲ . ۲۳. سوره صافات (۳۷)، آیه ۲۴ . ۲۴. سوره نحل (۱۶)، آیه ۲. ۲۵. سوره مؤمنون (۲۳)، آیه ۱۱۵ . ۲۶. سوره بقره (۲)، آیه ۱۶۳ . ۲۷. سوره روم (۳۰)، آیه ۳۰ . ۲۸. ۳۰ . سوره اسراء (۱۷)، آیه ۷۱ . ۲۹. این قاعده که از آیه شریفه «ولن يجعل الله للكافرين على ؟المؤمنين سبيلاً» (سوره نساء (۴) آیه ۱۴۱) گرفته شده هر گونه سلطه اقتصادی، سیاسی و فرهنگی کافران بر مسلمانان را نفی می؟ کند. ۳۰. نهج البلاغه، خطبه اول. ۳۱. ترجمه این عبارت نهج البلاغه و عبارت؟ های دیگر، از ترجمه محمد فولادوند انتخاب شده است. ۳۲. نهج البلاغه، خطبه ۳۳. سوره مؤمنون (۲۳)، آیه ۵۲ . ۳۴. مؤمن بن حسن مؤمن الشبلنجی، نورالابصار فی مناقب آل بیت النبی المختار (بیروت: الدار العالية، ۴۰۵) ص ۲۰۰ . ۳۵. لطف الله الصافی الگلپایگانی، منتخب الاثر (قم: منشورات مکتبة الصدر، ۱۳۷۲) ص ۱۷۰ . ۳۶. ابو علی فضل بن حسن طبرسی، اعلام الوری (بیروت: دارالعرفه، بی؟تا) ص ۹۸ . ۳۷. محمدباقر مجلسی، همان، ج ۵۲ . ۳۸. ۳۳۶ . محمدبن علی الصبان، اسعاف الراغین، باب دوم (لبنان: بیروت، ۱۳۹۸) ص ۱۴۱ - ۱۴۰ . ۳۹. محمدباقر مجلسی، همان، ص ۳۲۸ . ۴۰. همان، ص ۳۰۷ . ۴۱ . الصافی الگلپایگانی، همان، ص ۴۷۴ . ۴۲. محمد محمدی ری شهری، میزان الحكمه، ج ۱ (قم: دارالحدیث، ۱۴۱۶) ص ۱۸۷ . همان. ۴۴. همان. ۴۵. سوره سباء (۳۴)، آیه ۲۸ . ۴۶. سوره اعراف (۷)، آیه ۱۵۸ . ۴۷. علی احمدی میانجی، مکاتیب الرسول، مکاتیب الرسول (بیروت، دارالمهاجر، بی؟تا) ص ۹۰ . ۴۸. سوره انفال (۸)، آیه ۶۱ . ۴۹. سوره توبه (۹)، آیه ۷۳ . ۵۰. سوره بقره (۲)، آیه ۱۹ . ۵۱. همان، آیه ۱۹۱ .

نور حضرت فاطمه(س)

درباره درخشندگی باطن پاک و جان تابناک حضرت فاطمه(س) همین بس که خدا او را از نور عظمت خود آفرید و پرتو روحش، آسمانها و زمین را روشن ساخت. جابر از امام صادق(ع) پرسید: چرا حضرت فاطمه(س) زهرانامیده شد؟ امام ششم فرمودند: چون خدای، عزوجل، وی را از نور عظمت خویش خلق نمود و هنگامی که آن روح مطهر درخشید آسمانها و زمین به نورش روشن گردید و پوشش و پرده؟ ای چشمها! فرشتگان را فرا گرفت و ملائیکه در پیشگاه پروردگار به سجده افتدند و عرضه داشتند:

پروردگارا این چه نوری است؟! خدا به آنها وحی فرمود: این نوری از نور من است. نیز از پیامبر اسلام(ص) روایت شده که فرمودند: نور فاطمه(س) پیش از آفرینش زمین و آسمان خلق شده است. برخی از مردم پرسیدند: ای پیامبر خدا، مگر فاطمه انسیه نیست و آیا او از نوع بشر نمی‌باشد؟ حضرت فرمودند: فاطمه حوراء انسیه است. گفتند: ای پیامبر خدا، چگونه او حوراء انسیه است؟ رسول اکرم جواب دادند: خدای، عزوجل، قبل از خلقت آدم، او را در عالم ارواح از نور خویش آفرید. اسماء دختر عمیس گوید: رسول خدا(ص) به من فرمودند: إنَّ فاطمَةَ خَلَقْتُ حُورَيْهَ فِي صُورَةِ انسِيَّةٍ. حضرت زهرا(س) حوریه؟ ای می‌باشد که به سیمای انسان آفریده شده است.

گزارشی از یک کتاب

مکیال المکارم فی فوائد الدعاء للقائم، ۲ جلد نویسنده: سید محمد تقی موسوی اصفهانی مترجم: سید مهدی حائری قزوینی ناشر: دفتر تحقیقات و انتشارات بدر چاپ: دوم، ۱۳۷۲ مکیال المکارم فی فوائد الدعاء للقائم یکی از کتابهای ارزشمند شیعه، نوشته آیت الله سید محمد تقی موسوی اصفهانی (۱۳۴۸ - ۱۳۰۱ق) است که به قصد اداء حق حضرت بقیه الله - که حقش بر گردن ما افزون تر از همه مردم است و احسانش بیشتر و بهتر از همه شامل حال خلق می‌شود و نعمتها و مرتها بر ما دارد - به رشته تحریر درآمده است. اصل کتاب به زبان عربی است و مؤلف در مقدمه می‌نویسد: چون ما نمی‌توانیم حقوق آن حضرت را ادا نماییم و شکر وجود و فیوضاتش را آنطور که شایسته است به جا آوریم بر ما واجب است آن مقدار از ادای حقوق آن حضرت را که از دستمان ساخته است انجام دهیم... بهترین امور در زمان غیبت آن حضرت، انتظار فرج آن بزرگوار و دعا کردن برای تعجیل فرج او و اهتمام به آنچه مایه خشنودی آن جناب و مقرب شدن در آستان اوست می‌باشد. در باب هشتم کتاب ابواب الجنات فی آداب الجماعات هشتاد و چند فایده از فوائد دنیوی و اخروی دعا کردن برای فرج آن حضرت را ذکر کرد؛ سپس به فکر افتادم کتاب جداگانه‌ای در این باره بنگارم که آن فوائد را دربرگیرد و به نظم جالبی آن را به رشته تحریر درآورم؛ ولی حوادث زمان و رویدادهای دوران و ناراحتیهای پی در پی مانع از انجام کار شد تا این که کسی را در خواب دیدم که با قلم و سخن نتوان او را توصیف نمود؛ یعنی مولی و حبیب دل شکسته‌ام و امامی که در انتظارش هستیم. او را در خواب دیدم که با بیانی روح انگیز چنین فرمود: «این کتاب را بنویس و عربی هم بنویس و نام آن را بگذار مکیال المکارم فی فوائد الدعاء للقائم». همچون تشنیه‌ای از خواب بیدار و در پی اطاعت امرش شدم ولی توفیق یاریم نکرد تا این که در سال ۱۳۳۰ق به مکه معظمه سفر کردم و چون آنجا را وبا گرفت با خداوند، عزوجل، عهد بستم که هرگاه مرا از مهلکه نجات دهد و بازگشتم را به سوی وطن آسان گرداند تأليف این کتاب را شروع کنم. و به این ترتیب مؤلف وفای به عهد نمود و کتابی «بهشتی، بالابلند و عالی مرتبه» که ثمراتش در دسترس و نزدیک به فهم است در اختیار دوستداران حضرت مهدی(ع) قرار داد تا مایه تذکر متذکران و عمل عاملان شود. بخش اول کتاب اختصاص دارد به شناخت امام زمان(ع) از طریق دلایل عقلی و نقلی که مؤلف نقل حديث را در این بخش منحصر به ذکر روایات متواتر از اصول کافی ثقة الاسلام محمد بن یعقوب کلینی کرده است و در بخش دوم به اثبات امامت حضرت حجه بن الحسن العسكري(ع) پرداخته و در پایان این بخش می‌نویسد: چون این مطلب [اثبات امامت] را دانستی باید گفت که امامت مولا و سید ما حجه بن الحسن العسكري صاحب الزمان(ع) به هر دو راه (نص و معجزه) به وسیله روایات متواتر ثابت است که در دو فصل قسمتی از آنها را می‌آوریم تا این کتاب خالی از دلیل نباشد. ایشان در فصل اول به ذکر شش حدیث متواتر که به طور خصوص به امامت آن حضرت دلالت دارند اکتفا و بیان می‌کند که: ثقه جلیل شیخ علی بن محمد بن علی الخراز قمی در کتاب کفاية الاثر فی النص علی الأئمّة الإثني عشر یکصد و هفتاد حدیث از طریق شیعه و سنی روایت کرده که همه آنها به امامت حضرت قائم متنظر(ع) تصریح دارد. ولی در فصل دوم اندکی از روایات مربوط به معجزات و کرامات متواتر مولا را نقل می‌کند که در خانه اگر کسی است یک حرف بس است.

بخش سوم کتاب قسمتی از حقوق و مراحم آن حضرت نسبت به شیعیان را دربردارد که به ذکر عنوانین آن اکتفا می‌کنیم. ۱. حق وجود و هستی؛ ۲. حق بقا در دنیا؛ ۳. حق قربات و خویشاوندی پیغمبر(ص)؛ ۴. حق منعم بر متنعم؛ ۵. حق پدر بر فرزند؛ ۶. حق آقا و ارباب بر بنده؛ ۷. حق عالم بر متعلم؛ ۸. حق امام بر رعیت. بخش چهارم کتاب به درج الفبایی آن دسته از جهات و خصوصیات امام زمان(ع) اختصاص دارد که موجب دعا برای ایشان است. به گفته مؤلف اموری در این بخش بیان شده که اگر یکی از آنها در کسی یافت شود بر ماست که برای او به حکم عقل یا شرع یا فطرت انسانی و یا خوی حیوانی دعا کنیم، در صورتی که تمام این امور در وجود مقدس امام زمان(ع) جمع است. مرحوم آیت‌الله موسوی اصفهانی بخش پنجم و آخرین بخش کتاب را با عنوان «بیان نتایج خوب حاصل از دعا برای فرج» مقصود اصلی تألیف خود دانسته و ذکر می‌کند: البته منظور این نیست که تمام آثار و فوائدی که ذکر می‌کنیم مربوط به این عمل (دعا) می‌دانیم و نیز نمی‌توان گفت که فوائد این دعای منحصر در همین مطالبی است که می‌آوریم بلکه چه بسا کسی در احادیث و روایات جست‌وجو کند و اضافه بر آنچه آورده‌ام، مطالبی بیابد که آنچه ندانسته‌ام بیشتر از آن است که دانسته‌ام و آنچه نگاشته‌ام از برکات آقا و مولایم حضرت صاحب الزمان(ع) است. در این بخش نویسنده نخست فهرستی از آثار و فوائد و ویژگیهای را - که بر دعا کردن برای فرج حضرت مترب است - برمی‌شمارد و سپس به طور مسروخ با ذکر دلایل عقلی و نقلی به اثبات یکایک این آثار و فوائد آنها به شرح زیر می‌پردازد: ۱. اجابت فرمایش حضرت ولی‌عصر(ع): «او بسیار دعا کنید برای تعجیل فرج که فرج شما در آن است»؛ ۲. سبب زیاد شدن نعمتها است؛ ۳. اظهار محبت قلی؛ ۴. نشانه انتظار؛ ۵. زنده کردن امرائمه اطهار(ع)؛ ۶. مایه ناراحتی شیطان لعین؛ ۷. نجات یافتن از فتنه‌های آخر الزمان؛ ۸. اداء قسمتی از حقوق آن حضرت است (که اداء حق هر صاحب حقی واجب ترین امور است)؛ ۹. تعظیم خداوند و دین خداوند است؛ ۱۰. حضرت صاحب الزمان(ع) در حق او دعا می‌کند؛ ۱۱. شفاعت آن حضرت در قیامت شامل حال او می‌شود؛ ۱۲. شفاعت پیغمبر(ص) ان شاء‌الله شامل حالت می‌شود؛ ۱۳. امثال امرالله و طلب فضل و عنایت او است؛ ۱۴. مایه استجابت دعا می‌شود؛ ۱۵. اداء اجر رسالت است؛ ۱۶. مایه دفع بلا-است؛ ۱۷. سبب وسعت روزی است ان شاء‌الله؛ ۱۸. باعث آمرزش گناهان می‌شود؛ ۱۹. تشرف به دیدار آن حضرت در بیداری یا خواب؛ ۲۰. رجعت به دنیا در زمان ظهور آن حضرت؛ ۲۱. از برادران پیغمبر(ص) خواهد بود؛ ۲۲. فرج مولای ما حضرت صاحب الزمان(ع) زودتر واقع می‌شود؛ ۲۳. پیروی از پیغمبر و امامان صلوات‌الله‌علیهم‌اجمعین خواهد بود؛ ۲۴. وفای به عهد و پیمان خداوندی است؛ ۲۵. آثار نیکی به والدین برای دعا کننده حاصل می‌گردد؛ ۲۶. فضیلت رعایت و اداء امانت برایش حاصل می‌شود؛ ۲۷. زیاد شدن اشراف نور امام(ع)، در دل او؛ ۲۸. طولانی شدن عمر ان شاء‌الله تعالی؛ ۲۹. تعاون و همکاری در کارهای نیک و تقوی؛ ۳۰. رسیدن به نصرت و یاری خداوند و پیروزی بر دشمنان به کمک خداوند؛ ۳۱. هدایت به نور قرآن مجید؛ ۳۲. نزد اصحاب اعراف معروف می‌گردد؛ ۳۳. به ثواب طلب علم نائل می‌شود ان شاء‌الله؛ ۳۴. از عقوبتهای اخروی ان شاء‌الله در امان می‌ماند؛ ۳۵. هنگام مرگ به او مژده می‌رسد و با او به نرمی رفتار می‌شود؛ ۳۶. این دعا اجابت دعوت خدا و رسول (ص) است؛ ۳۷. با امیر المؤمنین(ع) و در درجه آن حضرت خواهد بود؛ ۳۸. محبوب‌ترین افراد نزد خداوند خواهد بود؛ ۳۹. عزیزترین و گرامی‌ترین افراد نزد پیغمبر(ص) می‌شود؛ ۴۰. ان شاء‌الله از اهل بهشت خواهد بود؛ ۴۱. دعای پیغمبر(ص) شامل حالت می‌گردد؛ ۴۲. کردارهای بد او به کردارهای نیک مبدل شود؛ ۴۳. خداوند متعال در عبادت او را تأیید فرماید؛ ۴۴. ان شاء‌الله با این دعا عقوبت از اهل زمین دور می‌شود؛ ۴۵. ثواب کمک به مظلوم را دارد؛ ۴۶. ثواب احترام به بزرگ‌تر و تواضع نسبت به او را دارد؛ ۴۷. پاداش خونخواهی مولای مظلوم شهیدمان حضرت ابی عبدالله الحسین(ع) را دارد؛ ۴۸. شایستگی دریافت احادیث ائمه اطهار(ع) را می‌یابد؛ ۴۹. نور او برای دیگران نیز - روز قیامت - درخشان می‌گردد؛ ۵۰. هفتاد هزار نفر از گنهکاران را شفاعت می‌کند؛ ۵۱. دعای امیر المؤمنین(ع) در حق او روز قیامت؛ ۵۲. بی‌حساب داخل بهشت شدن؛ ۵۳. در امان بودن از تشنگی روز قیامت؛ ۵۴. جاودان بودن در بهشت؛ ۵۵. مایه خراش روی ابلیس و مجروح شدن دل او است؛ ۵۶. روز قیامت

هدیه‌های ویژه‌ای دریافت می‌دارد؛ ۵۷. خداوند عزوجل از خدمتگزاران بهشت نصیش فرماید؛ ۵۸. در سایه گسترده خداوند قرار گرفته و رحمت بر او نازل می‌شود - مادامی که مشغول آن دعا باشد؛ ۵۹. پاداش نصیحت مؤمن را دارد؛ ۶۰. مجلسی که در آن برای حضرت قائم(ع) دعا شود، محل حضور فرشتگان گردد؛ ۶۱. دعا کننده مورد مبارات خداوند شود؛ ۶۲. فرشتگان برای او طلب آمرزش می‌کنند؛ ۶۳. از نیکان مردم - پس از ائمه اطهار(ع) - می‌شود؛ ۶۴. این دعا اطاعت از اولی‌الامر است که خداوند اطاعت‌شان را واجب ساخته است؛ ۶۵. مایه خرسندي خداوند عزوجل می‌شود؛ ۶۶. مایه خشنودی پیغمبر(ص) می‌گردد؛ ۶۷. این دعا خوشایندترین اعمال نزد خداوند است؛ ۶۸. از کسانی خواهد بود که خداوند در بهشت به او حکومت دهد ان شاء الله تعالى؛ ۶۹. حساب او آسان می‌شود؛ ۷۰. این دعا در عالم بزرخ و قیامت مونس مهربانی خواهد بود؛ ۷۱. این عمل بهترین اعمال است؛ ۷۲. باعث دوری غصه‌ها می‌شود؛ ۷۳. دعای هنگام غیبت بهتر از دعای هنگام ظهور امام(ع) است؛ ۷۴. فرشتگان درباره‌اش دعا می‌کنند؛ ۷۵. دعای حضرت سیدالساجدین(ع) - که نکات و فوائد متعددی دارد - شامل حالت می‌شود؛ ۷۶. این دعا تمسک به ثقلین (كتاب و عترت) است؛ ۷۷. چنگ زدن به ریسمان الهی است؛ ۷۸. سبب کامل شدن ایمان است؛ ۷۹. مانند ثواب همه بندگان به او می‌رسد؛ ۸۰. تعظیم شعائر خداوند است؛ ۸۱. ثواب کسی را دارد که در رکاب پیغمبر(ص) شهید شده؛ ۸۲. ثواب کسی را دارد که زیر پرچم حضرت قائم(ع) شهید شده؛ ۸۳. ثواب احسان به مولای ما حضرت صاحب‌الزمان(ع) را دارد؛ ۸۴. در این دعا ثواب گرامی داشتن عالم هست؛ ۸۵. پاداش گرامی داشتن شخص کریم را دارد؛ ۸۶. در میان گروه ائمه اطهار(ع) محشور می‌شود؛ ۸۷. درجات او در بهشت بالا - می‌رود؛ ۸۸. از بدی حساب در روز قیامت در امان ماند؛ ۸۹. نائل شدن به بالاترین درجات شهدا روز قیامت؛ ۹۰. رستگاری به شفاعت فاطمه زهرا(ع). پایان بخش جلد اول کتاب فصلی است متضمن بیان ده خصوصیت که موجب برآورده شدن حاجت مؤمنان می‌شود. شروع جلد دوم کتاب (بخش ششم) مشتمل است بر اوقات و حالات تأکید شده برای دعا در ۳۹ عنوان و همچنین اماکن هشتگانه‌ای که دعا در آنها بیشتر تأکید شده است. بخش هفتم کتاب بر سه مقصد مشتمل است: در مقصد اول بیست بند به منظور یادآوری مطالبی که سزاوار است پیش از شروع به مقصود توجه داده شوند ذکر شده و در لابهای آنها به آیات قرآن و روایات متقن استناد گردیده است. مقصد دوم به چگونگی دعا برای تعجیل فرج و ظهور آن حضرت(ع) آشکارا یا به کنایه و به زبان دعا در بیست فراز اشاره دارد. و مقصد سوم نیز ذکر بعضی از دعاهای روایت شده از امامان معصوم(ع) است. و بخش هشتم در بیان ۸۰ تکلیف از تکالیف بندگان نسبت به آن حضرت است که عمل بدانها مایه نزدیک شدن به آن جناب و سرور حضرت ایشان می‌گردد و این تکالیف عبارتند از: ۱. به دست آوردن شناخت صفات و آداب آن جناب؛ ۲. رعایت ادب نسبت به یاد امام(ع)؛ ۳. محبت امام عصر به طور خاص؛ ۴. محبوب نمودن او در میان مردم؛ ۵. انتظار فرج و ظهور امام(ع)؛ ۶. اظهار اشتیاق به دیدار آن حضرت(ع)؛ ۷. ذکر مناقب و فضائل آن حضرت(ع)؛ ۸. اندوهگین بودن مؤمن از فراق آن حضرت(ع)؛ ۹. حضور در مجالس فضایل و مناقب آن حضرت(ع)؛ ۱۰. تشکیل مجالس ذکر مناقب و فضائل آن حضرت(ع)؛ ۱۱ و ۱۲ سروden و خواندن شعر در ذکر فضائل آن حضرت(ع)؛ ۱۳. قیام هنگام شنیدن نام آن حضرت(ع)؛ ۱۴ و ۱۵ و ۱۶. گریستان و گریانیدن و... بر فراق آن حضرت(ع)؛ ۱۷. درخواست معرفت امام عصر(ع) از خداوند؛ ۱۸. تداوم بر دعای به آن حضرت(ع)؛ ۱۹. مداومت کردن بر خواندن دعا، برای آن حضرت(ع)؛ ۲۰. دعا در زمان غیبت آن حضرت(ع)؛ ۲۱. شناختن علامتهای ظهور آن حضرت(ع)؛ ۲۲. تسلیم بودن و عجله نکردن در امر فرج آن حضرت(ع)؛ ۲۳. صدقه دادن به نیابت آن حضرت(ع)؛ ۲۴. صدقه دادن به قصد سلامتی آن حضرت(ع)؛ ۲۵ و ۲۶. حج رفتن به نیابت و فرستادن نایب از طرف آن حضرت(ع)؛ ۲۷ و ۲۸. طواف بیت الله الحرام به نیابت و فرستادن نایب از طرف آن حضرت(ع)؛ ۲۹. زیارت مشاهد رسول اکرم و ائمه معصومین(ع)؛ ۳۰. استحباب نیابت و زیارت از سوی آن حضرت(ع)؛ ۳۱. سعی در خدمت کردن به آن حضرت(ع)؛ ۳۲. اهتمام ورزیدن به یاری آن حضرت(ع)؛ ۳۳. تصمیم قلبی بر یاری آن حضرت(ع)؛ ۳۴. تجدید بیعت در فرائض، روزها و هر جمعه با آن حضرت(ع)؛ ۳۵. صله به وسیله مال با آن حضرت(ع)؛ ۳۶.

صله شیعیان و دوستان صالح ائمه(ع) به وسیله مال؛ ۳۷. خوشحال کردن مؤمنین؛ ۳۸. طلب خیر برای آن حضرت(ع)؛ ۳۹. زیارت و سلام کردن در هر مکان با آن حضرت(ع)؛ ۴۰. دیدار مؤمنین صالح و شیعیان مخلص آن حضرت(ع)؛ ۴۱. درود فرستادن بر آن حضرت(ع)؛ ۴۲. هدیه ثواب نماز به آن حضرت(ع)؛ ۴۳. هدیه نماز مخصوص به هر یک ائمه(ع)؛ ۴۴. هدیه نماز به آن حضرت(ع)؛ ۴۵. اهداء قرائت قرآن به آن حضرت(ع)؛ ۴۶. توسل و طلب شفاعت از خداوند به وسیله آن حضرت(ع)؛ ۴۷. عرضه کردن خواستها و حاجات به آن حضرت(ع)؛ ۴۸. دعوت مردم به آن حضرت(ع)؛ ۴۹. رعایت حقوق آن حضرت(ع)؛ ۵۰. خشوع دل هنگام یاد آن حضرت(ع)؛ ۵۱. عالم باید علمش را آشکار سازد؛ ۵۲. تقیه کردن از اشرار؛ ۵۳. صبر کردن بر اذیت و تکذیب؛ ۵۴. درخواست صبر از خدای تعالی؛ ۵۵. سفارش همراهان به صبر در زمان غیبت آن حضرت(ع)؛ ۵۶. عدم شرکت در مجالسی که نام آن حضرت را مسخره می‌کنند؛ ۵۷. ظاهر کردن با ستمگران و اهل باطل؛ ۵۸. ناشناس ماندن و پرهیز از شهرت یافن؛ ۵۹. تهذیب نفس؛ ۶۰. اتفاق و اجتماع بر نصرت آن حضرت(ع)؛ ۶۱. متفق شدن بر توبه واقعی و بازگردان حقوق به صاحبان آنها؛ ۶۲ و ۶۳. پیوسته به یاد او بودن و به آدابش عمل کردن؛ ۶۴. دعا برای جلوگیری از نسیان یاد آن حضرت(ع)؛ ۶۵. خاشع بودن بدن در هنگام یاد آن حضرت(ع)؛ ۶۶. مقدم داشتن خواسته آن حضرت(ع) بر خواسته خود؛ ۶۷. احترام کردن نزدیکان و منسوبيین به آن حضرت(ع)؛ ۶۸. بزرگداشت اماکنی که به قدم آن حضرت(ع) زينت یافته‌اند؛ ۶۹ و ۷۰. وقت ظهور را تعیین نکردن و وقت گذاران را تکذیب کردن؛ ۷۱. تکذیب کردن مدعیان نیابت خاصه در زمان غیبت کبرای آن حضرت(ع)؛ ۷۲. درخواست دیدار آن حضرت(ع)؛ ۷۳. اقتدا کردن و تأسی جستن به اخلاق و اعمال آن حضرت(ع)؛ ۷۴. حفظ زبان به غیر از یاد خدا؛ ۷۵. خواندن نماز آن حضرت(ع)؛ ۷۶. گریستن در مصیبت مولایمان امام حسین(ع)؛ ۷۷. زیارت قبر مولایمان حضرت امام حسین(ع)؛ ۷۸. بسیار لعنت کردن بنی‌امیه در آشکار و پنهان؛ ۷۹. اهتمام در ادائی حقوق برادران دینی؛ ۸۰. مهیا کردن سلاح و اسب در انتظار ظهور آن حضرت(ع). مطالعه این کتاب را به همه منتظران حضرت مهدی(ع) و کسانی که می‌خواهند بیش از پیش یاد و نام آن حضرت در زندگی شان جاری باشد توصیه می‌کنیم. پی‌نوشت : ۱. سوره سوری(۴۲)، آیه ۲۳.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم جاَهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَ أَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱) با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام)؛ خدا رحم نماید بندهای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن یافرایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹ بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهلیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند. مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است. اهداف: دفاع از حريم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (كتاب الله و اهل البيت عليهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت عليهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب،

گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شباهت منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشد. از جمله فعالیتهای گستردۀ مرکز : الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزو و ماہنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن سهتمراه (ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما ، انیمیشن ، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ... (د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای و راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۰۲۴-۰۵۰۵۲۴) ز) طراحی سیستم های حسابداری ، رسانه ساز ، موبایل ساز ، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک ، SMS و ... (ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمی، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ... (ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه (برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضوری و مجازی) در طول سال دفتر مرکزی: اصفهان/ خ مسجد سید / حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت : ۲۳۷۳ شناسه ملی : ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶ وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل:

فروشگاه اینترنتی: Info@ghaemiyeh.com تلفن www.eslamshop.com ۰۳۱۱-۰۲۳-۰۲۵۷۰۰۲۲ فکس ۰۳۱۱-۰۲۱-۸۸۳۱۸۷۲۲ دفتر تهران ۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور کاربران ۰۲۳۳۳۰۴۵ نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشالله. شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۵۳۳۱-۶۲۷۳-۰۴۵ و شماره حساب شبا : ۰۵۳-۰۶۰۹-۰۶۲۱-۰۶۰۹IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰ به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید ارزش کار فکری و عقیدتی الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام :- هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می فرماید: «ای بندۀ بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتنگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید». التفسیر المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می رهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، امّا تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می گشایی که آن بینوا، خود را بیدان، نگاه می دارد و با حجت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساخت می سازد و او را می شکند؟». [سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد». مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بندۀ دارد».

www

برای داشتن کتابخانه های شخصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی
www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و بروای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹